

USAID
ამერიკელი ხალხისგან

**გურჯუბტანდა დემოკრატუკ
იდარებტმე (G3) პროგრამ**

გურჯუბტანის ბაშ ღანუნი ყერი öზუნუიდარებტმე მაცელი

ყარშიდაკი ღანუნი ნებრი ამერიკა ხალყი ტარებინდენ ამერიკა ბირლებული შტატარინის ბეინლახალყ ინკიშაფ აგენტლიყ USAID-ის ვასიტეი ილე გებტერილენ ყარდამ ილე მუმკუნ ოლმუშდურ. სözüგედენ ნებრი ამერიკა ბირლებული შტატარი ბეინლახალყ ინკიშაფ აგენტლიყინის ვე ამერიკა ბირლებული შტატარი ჰöკუმეტინის ბახიშარინი იფადე ეტმირ

Gürcüstanın Əsas Qanunu

Yerli Özünüidarəetmə Məcəlləsi

HİSSƏ I

Yerli Özünüidarəetmə

FƏSL I

Ümumi müddəalar

Maddə 1. Qanunun təyinatı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bu Qanun Yerli Özünüidarəetmənin icrasının hüquqi əsaslarını, Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının hüquq və vəzifələrini, onların yaranma və fəaliyyəti qaydalarını, maliyyə və əmlaklarını, vətəndaşlarla, dövlət hakimiyyət Orqanları ilə, ictimai və özəl hüquqi şəxslərlə münasibətini, həmçinin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının fəaliyyətinə dövlət nəzarətini və birbaşa dövlət idarəçiliyinin icra qaydalarını müəyyən edir.

Maddə 2. Yerli Özünüidarəetmə anlayışı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Yerli Özünüidarəetmə Özünüidarəetmə vahidində qeydiyyatdan keçmiş Gürcüstan vətəndaşlarına verilən hüquq və imkanlardır ki, onlar tərəfindən seçilmiş Yerli Özünüidarəetmə Orqanları vasitəsi ilə, Gürcüstan Qanunvericiliyi əsasında yerli əhəmiyyətli məsələləri həll etsinlər.

2. Özünüidarəetmə vahidi Bələdiyyədir. Bələdiyyə inzibati sərhədləri olan qəsəbədir (Özünüidarə şəhəri) və ya inzibati sərhədləri və inzibati mərkəzi olan, seçki ilə müəyyən olunan Yerli Özünüidarəetmənin təmsilçi və icra Orqanlarına malik (bundan sonra – Bələdiyyə Orqanları) və öz əmlakı, büdcəsi, gəlirləri olan qəsəbədir. Bələdiyyə sərbəst ictimai hüquqlu hüquqi şəxsdir.

Maddə 3. Bələdiyyə – Özünüidarəetmə şəhəri və Özünüidarə icması **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Yerli Özünüidarəetmə Bələdiyyələrdə – özünüidarəetmə şəhər və icmasında həyata keçirilir.

2. Özünüidarəetmə şəhəri şəhər kateqoriyasına aid bu Qanuna uyğun olaraq Bələdiyyə statusu verilmiş və ya veriləcək qəsəbədir.

3. Özünüidarə icması bu Qanuna uyğun olaraq Bələdiyyə statusu verilmiş və ya veriləcək bir neçə qəsəbənin birləşməsindən əmələ gələn yaşayış məntəqəsidir.

Maddə 4. Əhalinin məskunlaşmasının ilkin ərazi vahidi və Bələdiyyənin inzibati vahidi

1. Əhalinin məskunlaşmasının ilkin ərazi vahidi adı, inzibati sərhədləri, ərazisi və qeydiyyatda alınmış əhalisi olan qəsəbədir. Qəsəbənin kateqoriyalarıdır: **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

a) Kənd - sərhədlərində əsasən kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsi və digər təbii sərvətləri olan, infrastrukturu mühüm dərəcədə kənd-təsərrüfatının fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə yönəldilmiş yaşayış məntəqəsi;

b) Qəsəbə - ərazisində sənaye müəssisələri və ya turist, kurort obyektləri, yerli iqtisadi-mədəni mərkəz vəzifəsini yerinə yetirən müalicəvi və sosial mədəniyyət mərkəzləri olan yaşayış məntəqəsi. Qəsəbənin infrastrukturu əsasən kənd-təsərrüfatı fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə yönəldilməyib. Qəsəbə kateqoriyasına Özünüidarəetmə vahidinin inzibati mərkəzi və ya gələcəkdə iqtisadi inkişaf və əhalinin artımı perspektivi olan yaşayış məntəqəsi aid edilə bilər;

q) Şəhər – ərazisində sənaye müəssisələri və ya turist, müalicəvi, həmçinin, yerli iqtisadi-mədəni mərkəz vəzifəsini yerinə yetirən sosial-mədəni müəssisələr şəbəkəsi olan yaşayış məntəqəsi. Şəhər infrastrukturu kənd-təsərrüfatı fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə yönəldilməyib. Şəhər kateqoriyasına qeydiyyatda olan əhalisinin sayı 5000-dən çox olan qəsəbə aid edilə bilər. Əhalisinin sayı 5000-dən az olan qəsəbə əgər, özünüidarəetmə vahidinin inzibati mərkəzdirsə və ya onun gələcəkdə iqtisadi inkişaf və əhalinin artımı perspektivi varsa, yaxud da bu Qanunun 3-cü maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq özünüidarəetmə şəhər kimi müəyyən olunubsa ona şəhər kateqoriyası verilə bilər.

2. Qəsəbənin yaradılması və ləğv olunması, qəsəbəyə müvafiq kateqorianın verilməsi və dəyişdirilməsi, həmçinin qəsəbənin inzibati sərhədlərinin dəyişdirilməsi qaydalarını Gürcüstan Hökuməti müəyyən edir.

3. İdarəetməni optimallaşdırmaq üçün Bələdiyyə inzibati vahidlərə bölünə bilər. Özünüidarə icmasında inzibati vahidin ərazisi bir və ya bir neçə qəsəbənin ərazisinə uyğun gəlir. Özünüidarə şəhərində inzibati vahid qəsəbənin bir hissəsidir. **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

4. Bələdiyyənin İnzibati vahidinin yaradılması və ləğv olunması, həmçinin özünüidarə şəhərinin sərhədlərinin dəyişdirilməsi haqqında qərarları İdarə heyətinin sədri/ mer və ya Bələdiyyə məclisinin üzvlərinin ən azı üçdə bir hissəsinin təqdimatı ilə, tam tərkibin əksəriyyətinin qərarı ilə Bələdiyyənin idarə heyəti qəbul edir.

Maddə 5. Yerli Özünüidarəetmənin icrasının hüquqi əsasları və şərtləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Gürcüstan Konstitusiyası, „Yerli Özünüidarəetmə haqqında Avropa Xartiyası“, Gürcüstanın Beynəlxalq Müqavilə və Razılaşmaları, bu Qanun, Gürcüstanın digər Qanunvericiliyi və Qanuna tabe olan normativ aktlarıdır.

2. Acarstan Muxtar Respublikasında Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının səlahiyyətləri “Acarstan Muxtar Respublikasının statusu haqqında” Gürcüstanın Konstitusional Qanunu ilə “Acarstan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının təsdiqlənməsi haqqında” Gürcüstanın Əsas Qanunu ilə və bu Qanun normaları nəzərə alınaraq müəyyən olunur.

3. Gürcüstanın işğal olunmuş ərazilərində Yerli Özünüidarəetmənin həyata keçirilməsi məsələləri müvafiq ərazidə Gürcüstanın yurisdiksiyası bərpa edildikdən sonra müəyyən olunacaq.

4. Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının hüquq və səlahiyyətləri Azad Sənaye Zonalarına aid edilmir.

Maddə 6. Gürcüstan Vətəndaşları tərəfindən Yerli Özünüidarəetmənin icrası hüququ **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Gürcüstan vətəndaşları Yerli Özünüidarəetməni Gürcüstan Konstitusiyasına, “Yerli Özünüidarəetmə haqqında Avropa Xartiyası”na, Gürcüstanın Beynəlxalq Müqavilə və Razılaşmalarına, bu Qanuna və Gürcüstanın digər normativ aktlarına uyğun olaraq həyata keçirirlər.

2. Gürcüstan vətəndaşlarının bu Qanunla və seçki Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada irqindən, dərisinin rəngindən, dilindən, cinsindən, dinindən, siyasi və digər baxışlarından, milli, etnik və sosial mənsubiyyətindən, mənşəyindən, əmlak və rütbə durumundan aslı olmayaraq Yerli Özünüidarə Orqanlarını seçmək və bu Orqanlara seçilmək hüquqları var.

Maddə 7. Bələdiyyə səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi üçün təminatlar **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Dövlət və Bələdiyyə Orqanlarının əlaqəsi qarşılıqlı əməkdaşlıq prinsipinə əsaslanır.

2. Bələdiyyə səlahiyyətlərinin icrasını təmin etmək üçün Dövlət hakimiyyət Orqanları müvafiq hüquqi, maliyyə-iqtisadi və təşkilati şərait yaratmalıdırlar.

3. Dövlət hakimiyyət Orqanları bu Qanunla müəyyən olunan Bələdiyyələrin səlahiyyətlərinə aid olan məsələlərlə bağlı qərar qəbul olunana qədər ölkənin Bələdiyyələrinin yarısından çoxunu birləşdirən qeyri-sahibkar (qeyri-kommersiya) hüquqi şəxslərlə məsləhətləşmələr keçirməlidirlər.

4. Bələdiyyə Yerli Özünüidarənin Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş səlahiyyətlərinin icrasını məhdudlaşdıran inzibati-hüquqi aktlar və hərəkətlərlə bağlı məhkəməyə müraciət etmək səlahiyyətinə malikdir.

5. Bələdiyyə Şurası Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun olaraq, Gürcüstan Konstitusiyasının yeddinci¹ fəslə ilə bağlı normativ aktların konstitusionallığı məsələsinə baxılması üçün Gürcüstan Konstitusiyaya Məhkəməsinə şikayətlə müraciət etmək səlahiyyətinə malikdir. Gürcüstan Konstitusiyaya Məhkəməsinə şikayətin təqdim olunması ilə bağlı qərarı Bələdiyyə Şurası tam tərkibin əksəriyyəti ilə qəbul edir.

6. Əgər, Bələdiyyə Şurası başqa qərar qəbul etməzsə, Gürcüstanın ümumi məhkəmələrində və Gürcüstan Konstitusiyaya Məhkəməsində Bələdiyyəni İdarə heyətinin sədri/mer və ya onun tərəfindən səlahiyyətli şəxs təmsil edir.

Maddə 8. Bələdiyyənin simvolları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin gerbi və bayrağı var. Onun başqa simvolları da ola bilər.

2. Bələdiyyənin gerbini, bayrağını və digər simvollarını Gürcüstan parlamenti yanında fəaliyyət göstərən Dövlət Heraldika Şurası ilə əvvəlcədən məsləhət və Şuranın razılığı ilə Bələdiyyə Şurası hazırlayır. Bələdiyyə simvolları Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada qeydiyyatdan keçirilməlidir.

Bələdiyyə simvollarının istifadə qaydası Gürcüstan Hökumətinin normativ aktları ilə müəyyən olunur.

Maddə 9. Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyəti və fəaliyyət dili **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyət və işlərin aparılması dili Gürcüstanın dövlət dilidir.

FƏSİL II

Yerli Özünüidarəetmə Orqanının inzibati-ərazi təşkili

Maddə 10. Bələdiyyənin yaradılması və ləğvi. Bələdiyyənin inzibati mərkəzinin müəyyən olunması və dəyişdirilməsi

1. Bələdiyyənin yaradılmasının/ləğv olunmasının əsasıdır:

a) Bələdiyyənin iki, yaxud daha artıq Bələdiyyəyə bölünməsi;

b) İki və daha artıq həmsərhəd Bələdiyyənin bir Bələdiyyə olaraq birləşdirilməsi.

2. Gürcüstan Hökuməti bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada, öz təşəbbüsü ilə, Bələdiyyə (Bələdiyyələrin) Şurası ilə (Şuralarla) və müvafiq Bələdiyyənin əhalisi ilə məsləhətləşmə əsasında (Bələdiyyələrin) və ya Bələdiyyə (Bələdiyyələrin) Şurasının (Şuralarının) vasitəsi ilə və Bələdiyyə (Bələdiyyələrin) əhalisi ilə məsləhətləşmə əsasında Gürcüstan parlamentinə Bələdiyyənin yaradılması və ya ləğv olunması ilə bağlı təklif irəli sürə bilər.

3. Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yeni Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) yaradılması zamanı Bələdiyyə (Bələdiyyələrin) Şurasının (Şuralarının) vəsatəti müvafiq hakimiyyət komissiyasına təqdim olunur. Vəsatətə əlavə olunmalıdır:

a) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsinin lazımliliyinin sübutu;

b) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq Bələdiyyəyə (Bələdiyyələrə) daxil olacaq yaşayış məntəqələrinin siyahısı və əhalinin sayı;

q) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) inzibati sərhədləri və sxematik xəritəsi;

d) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) adı (adları);

e) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq özünüidarə icmasının (özünüidarə icmalarının) inzibati mərkəzi (mərkəzləri);

v) Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) əhalisi ilə aparılmış məsləhətləri özündə əks etdirən sənədlər;

z) Bu Qanunun 12-ci maddəsinin 4-cü bəndinə uyğun olaraq tərtib olunmuş Bələdiyyə Şurasının yazılı fikri.

4. Bələdiyyə Şuraları müvafiq hakimiyyət komissiyasına birgə vəsatətlə müraciət etmək səlahiyyətinə malikdirlər. Birgə vəsatətə bu maddənin 3-cü bəndi ilə nəzərdə tutulmuş sənədlər əlavə olunmalıdır. Birgə vəsatətin mətnini və əlavə olunacaq sənədləri qeyd olunan Bələdiyyələrin Şuraları müəyyən edirlər. Birgə vəsatətə qeyd olunan Bələdiyyə Şuralarının rəhbərləri imza atırlar.

5. Əgər, Bələdiyyələrin birləşdirilməsi haqqında vəsatəti Bələdiyyə Şurası təqdim edərsə, müvafiq hakimiyyət komissiyası birləşə biləcək Bələdiyyə Şuraları və əhalisi ilə məsləhətləşmə

aparmalıdır.

6. Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yeni Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) yaranacağı halda Gürcüstan Hökumətinin bildirişinə əlavə olunmalıdır:

Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsinin lazımlılığının sübutu;

a) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsinin lazımlılığının sübutu;

b) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq Bələdiyyəyə (Bələdiyyələrə) daxil olacaq yaşayış məntəqələrinin siyahısı və əhalinin sayı;

q) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) inzibati sərhədi və sxematik xəritəsi;

d) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) adı (adları);

e) Bələdiyyənin bölünməsi/Bələdiyyələrin birləşdirilməsi ilə yaranacaq özünüidarə icmasının (özünüidarə icmalarının) inzibati mərkəzi (mərkəzləri);

v) Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) əhalisi ilə aparılmış məsləhətləri özündə əks etdirən sənədlər;

z) Bu Qanunun 12-ci maddəsinin 4-cü bəndinə uyğun olaraq tərtib olunmuş Bələdiyyə Şurasının yazılı fikri.

t) Mövcud olduğu halda Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurasının (Şuralarının) vəsatəti.

7. Özünüidarə icmasının tam adı özünüidarə icmasının adından və özünüidarə icmasının ümumi adından ibarətdir – „Bələdiyyə“. Özünüidarə şəhərinin tam adı qəsəbənin kateqoriyasının adından ibarətdir – „şəhər“, şəhərin adından və özünüidarə vahidinin ümumi adından – „Bələdiyyə“.

8. Bələdiyyənin yaradılması/ləğvi haqqında Gürcüstan Parlamentinin qərarı Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərinin təyin olunduğu gün qüvvəyə minəcək və müvafiq Bələdiyyədə seçkilər Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkiləri ilə bir yerdə keçiriləcək. Yuxarıda qeyd olunan Bələdiyyənin yeni seçilmiş Şurasının ilk yığıncağına qədər və İdarə heyyyətinin sədri/icra başçısı seçkilərinə qədər müvafiq Bələdiyyə ərazisində seçkilərə qədər mövcud olmuş Şuranın və İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətindədir.

9. Gürcüstan Hökuməti bu Qanunla müəyyən olunmuş qərarla, şəxsi təşəbbüsü ilə, Bələdiyyə Şurası ilə və müvafiq Bələdiyyə əhalisi ilə məsləhətləşmə əsasında və ya Bələdiyyə Şurasının vəsatəti ilə və müvafiq Bələdiyyə əhalisi ilə məsləhətləşmə əsasında Gürcüstan parlamentinə Bələdiyyənin (özünüidarə şəhərindən başqa) inzibati mərkəzinin dəyişdirilməsi haqqında təkliflə müraciət etmək səlahiyyətindədir. Bələdiyyənin inzibati vahidi Bələdiyyə yarandığı zaman müəyyən edilir.

10. Bələdiyyənin inzibati vahidinin dəyişdirilməsi haqqında Bələdiyyə Şurasının vəsatəti müvafiq hakimiyyət Orqanına təqdim olunur. Vəsatətə əlavə olunmalıdır:

a) Bələdiyyənin inzibati vahidinin dəyişdirilməsi lazımlılığının sübutu;

b) Bələdiyyənin əhalisi ilə keçirilmiş məsləhətləşmələri özündə əks etdirən sənədlər;

z) Bu Qanunun 12-ci maddəsinin 4-cü bəndinə uyğun olaraq tərtib olunmuş Bələdiyyə Şurasının yazılı fikri.

11. Bələdiyyənin inzibati mərkəzinin dəyişdirilməsi haqqında Gürcüstan Hökumətinin

vəsətətinə əlavə olunmalıdır:

- a) Bələdiyyənin inzibati vahidinin dəyişdirilməsi lazımlılığının sübutu;
- b) Bələdiyyənin əhalisi ilə keçirilmiş məsləhətləşmələri özündə əks etdirən sənədlər;
- z) Bu Qanunun 12-ci maddəsinin 4-cü bəndinə uyğun olaraq tərtib olunmuş Bələdiyyə Şurasının yazılı fikri.

12. Bələdiyyənin yaradılması və ləğv olunması, həmçinin Bələdiyyənin İnzibati Mərkəzinin müəyyən olunması və ya dəyişdirilməsi haqqında qərarları Gürcüstan Hökumətinin təqdimatı və ya qərarı ilə Gürcüstan Parlamenti qəbul edir.

Maddə 11. Bələdiyyənin inzibati sərhədlərinin dəyişdirilməsi

1. Gürcüstan Hökuməti bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada, öz təşəbbüsü ilə, Bələdiyyə Şurası və əhali ilə məsləhətləşmələr əsasında və ya Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurasının (Şuralarının) vəsatətləri və müvafiq Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) əhalisi ilə məsləhətləşmə əsasında Gürcüstan Parlamentinə Bələdiyyənin inzibati sərhədlərinin dəyişdirilməsi haqqında təqdimatla müraciət etmək səlahiyyətinə malikdir.

2. Bələdiyyənin inzibati sərhədlərinin dəyişdirilməsi haqqında Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurasının (Şuralarının) vəsatəti müvafiq hakimiyyət komissiyasına təqdim olunur. Vəsətətə əlavə olunmalıdır:

- a) Bələdiyyənin inzibati vahidinin dəyişdirilməsi lazımlılığının sübutu;
- b) Bələdiyyənin yeni inzibati sərhədləri və sxematik xəritəsi;
- q) Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) əhalisi ilə aparılmış məsləhətləşmələri özündə əks etdirən sənədlər;
- d) Bu Qanunun 12-ci maddəsinin 4-cü bəndinə uyğun olaraq tərtib olunmuş Bələdiyyə Şurasının yazılı fikri.

3. Bələdiyyə Şuraları müvafiq hakimiyyət komissiyasına vahid vəsatətlərlə müraciət etmək səlahiyyətinə malikdirlər. Vahid vəsatətə bu maddənin 2-ci bəndi ilə müəyyən olunmuş sənədlər əlavə olunmalıdır. Vahid vəsatətin mətnini və əlavə olunan sənədləri qeyd olunan Bələdiyyələrin Şuraları təsdiq edir. Vahid vəsatətə bu Bələdiyyələrin Bələdiyyə Şuralarının sədrləri imza atırlar.

4. Əgər, Bələdiyyənin inzibati sərhədlərinin dəyişdirilməsi haqqında vəsatəti Bələdiyyə Şurası təqdim edərsə, müvafiq hakimiyyət komissiyası inzibati sərhədin dəyişdirilməsi məsələsinin aid olduğu bütün Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurası (Şuraları) və əhali ilə məsləhətləşmələr aparmalıdır.

5. Bələdiyyənin inzibati sərhədlərinin dəyişdirilməsi haqqında Gürcüstan Hökumətinin təqdimatına əlavə olunmalıdır:

- a) Bələdiyyənin inzibati vahidinin dəyişdirilməsi lazımlılığının sübutu;
- b) Bələdiyyənin yeni inzibati sərhədləri və sxematik xəritəsi;
- q) Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) əhalisi ilə aparılmış məsləhətləşmələri özündə əks etdirən sənədlər;
- d) Bu Qanunun 12-ci maddəsinin 4-cü bəndinə uyğun olaraq tərtib olunmuş Bələdiyyə Şurasının yazılı fikri.
- e) Mövcud olduğu halda, Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurasının (Şuralarının) vəsatəti.

6. Bələdiyyənin inzibati sərhədlərinin dəyişdirilməsi haqqında qərarları Gürcüstan Hökumətinin təqdimatı ilə, Gürcüstan Parlamenti qəbul edir.

Maddə 12. Bələdiyyə Şurası ilə məsləhətləşmə qaydası

1. Bələdiyyənin yaradılması/ləğv olunması, inzibati mərkəzin müəyyən olunması/dəyişdirilməsi və inzibati sərhədlərin dəyişdirilməsi haqqında təqdimatları və Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurasının (Şuralarının) müvafiq hesabatını Gürcüstan Hökumətinin müzakirəsinə müvafiq hakimiyyət komissiyası hazırlayır.

2. Müvafiq hakimiyyət komissiyası Bələdiyyə Şurası ilə məsləhətləşmək məqsədi ilə bu Qanunun 10-cu maddəsinin 6-cı bəndinin „a“ – „e“, „z“ və „t“ altbəndləri və 11-ci maddənin 5-ci bəndinin „a“, „b“ və „e“ altbəndləri ilə müəyyən olunmuş sənədləri Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurasına (Şuralarına) göndərir. Bələdiyyə Şurası Şuranın iclasında qeyd olunan sənədləri müzakirə etməlidir və sənədləri aldıqdan sonra ən gec 20 gün ərzində öz fikrini yazılı olaraq müvafiq hakimiyyət komissiyasına göndərməlidir. Vəsatəti müvafiq hakimiyyət komissiyasına təqdim olunmuş Bələdiyyə (Bələdiyyələr) Şurası (Şuraları) ilə məsləhətləşmə aparılmır.

3. Bu maddənin 2-ci bəndi ilə müəyyən olunmuş müddətdə Bələdiyyə Şurasından cavab alınmadığı halda məsləhətləşmə aparılmış hesab olunur və Gürcüstan Hökuməti əlində olan təqdimatla Gürcüstan Parlamentinə müraciət edə bilər. Belə olan halda Bələdiyyə Şurasının öz fikrini yalnız yazılı şəkildə Gürcüstan Parlamentinə bildirmək imkanı qalır.

4. Bələdiyyə Şurasının yazılı fiki Şura iclasının protokolu kimi tərtib olunur. Bu protokolda müzakirə olunacaq məsələlərlə bağlı Bələdiyyə Şurasının mövqeyi və Bələdiyyə Şurasının iclasında söylənilən fikirlər öz əksini tapır.

5. Bələdiyyənin yaradılması/ləğv olunması, inzibati mərkəzin müəyyən olunması/dəyişdirilməsi və inzibati sərhədlərin dəyişdirilməsi haqqında Bələdiyyə (Bələdiyyələr) əhalisi ilə məsləhətləşmələrin aparılmasını müvafiq hakimiyyət komissiyası təmin edir, lakin əgər, vəsatət Bələdiyyə Şurası tərəfindən təqdim olunarsa, o zaman müvafiq Bələdiyyə özü məsləhətləşmə aparır.

6. Əhali ilə məsləhətləşmə müvafiq Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) əhalisi ilə ictimai müzakirə formasında aparılır. Müvafiq hakimiyyət komissiyası/Bələdiyyə məsələnin Gürcüstan Hökumətinə/ Gürcüstan hakimiyyət komissiyasına müzakirə olunması üçün təqdim etməzdən əvvəl Bələdiyyənin yaradılması/ləğv olunması, inzibati mərkəzin müəyyən olunması/dəyişdirilməsi və inzibati sərhədlərin dəyişdirilməsi haqqında ictimaiyyətə məlumat yayır.

7. Bu maddənin 6-cı bəndi ilə müəyyən olunmuş məlumatın ictimaiyyətə bildirilməsi, müvafiq Bələdiyyənin (Bələdiyyələrin) ərazisində (ərazilərində) yayımlanan və həftədə ən azı bir dəfə nəşr olunan çap mediasında dərc olunduğu zaman yayımlanmış hesab olunur. Bələdiyyə məlumatı mətbuatda dərc etdirmək əvəzinə ümumi olaraq bəyan da edə bilər.

8. Maraqlanan şəxslər məlumatın ictimaiyyətə elan olunduğundan 20 gün ərzində öz şəxsi fikirlərini müvafiq hakimiyyət komissiyasına/Bələdiyyə Şurasına bildirə bilərlər. Açıq müzakirə prosesində Bələdiyyə (bələdiyyələr) əhalisinin açıq müzakirələri də təşkil oluna bilər.

Maddə 13. Maddə 13. Bələdiyyənin yaradılması, ləğv olunması, onun inzibati sərhədlərin dəyişdirilməsi haqqında qərarlarla bağlı şikayət etmək qaydaları

Bələdiyyənin yaradılması, ləğv olunması, onun inzibati sərhədlərin dəyişdirilməsi haqqında Gürcüstan Parlamentinin qərarı Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun şəkildə şikayət oluna bilər.

Maddə 14. Bələdiyyənin qeydiyyatı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə haqqında ümumi məlumatların vahid siyahıya alınması məqsədi ilə Bələdiyyələrin məlumatlarının sistemli kombinasiyası – Bələdiyyələr reyestri yaradılır.

2. Bələdiyyələrin qeydiyyat məlumatlarıdır:

a) Bələdiyyənin adı;

b) Özünüidarəetmə icmasına daxil olan yaşayış məntəqələrinin adı (hər bir qəsəbənin kateqoriyası göstərilməklə);

q) Özünüidarə icmasının inzibati mərkəzinin adı;

d) Bələdiyyənin vergi ödəyicisi qeydiyyat tarixi və qeydiyyat eyniləşdirmə kodu;

e) Bələdiyyənin inzibati sərhədləri və sxematik xəritəsi.

3. Qeydiyyat məlumatlarına əsasən Bələdiyyənin qeydiyyatını Gürcüstan Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq olunmuş qaydaya əsasən Gürcüstan Ədliyyə Nazirliyinin idarəçiliyində fəaliyyət göstərən ictimai hüquqlu hüquqi şəxs – İctimai Reyestrin Milli Agentliyi həyata keçirir.

FƏSİL III

Bələdiyyənin hüquq və səlahiyyətləri

Maddə 15. Bələdiyyənin hüquq və səlahiyyətlərinin növləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin hüquq və səlahiyyətlərinin növləridir:

a) Bələdiyyənin xüsusi hüquq və səlahiyyətləri;

b) Bələdiyyənin təhvil alınmış hüquq və səlahiyyətləri.

2. Bələdiyyənin xüsusi hüquq və səlahiyyətləri Bələdiyyənin sərbəst şəkildə və xüsusi cavabdehliklə həyata keçirdiyi hüquq və səlahiyyətlərdir.

3. Bələdiyyənin təhvil alınmış hüquq və səlahiyyətləri Bələdiyyəyə Qanun əsasında və ya Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq qaydada əldə olunmuş müqavilə əsasında, müvafiq maddi və maliyyə təminatı ilə təhvil verilmiş dövlət/muxtar respublika Hökuməti Orqanının hüquq və səlahiyyətləridir.

Maddə 16. Bələdiyyənin xüsusi hüquq və səlahiyyətləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bu maddənin ikinci hissəsi ilə müəyyən olunmuş Bələdiyyənin xüsusi hüquq və səlahiyyətləri müstəsna hüquq və səlahiyyətlərdir. Bu Qanuna uyğun olaraq Bələdiyyənin xüsusi hüquq və səlahiyyətlərinin həcmi (sərhədləri) və icra qaydaları bu Qanunun birbaşa şəkildə Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq xüsusi hüquq və səlahiyyətlərin icrasını tənzimləyən imkanlarını göstərdiyi hallar istisna olmaqla yalnız Qanunvericilik aktı əsasında müəyyən oluna

bilər.

2. Bələdiyyənin xüsusi hüquq və səlahiyyətləridir:

a) Bələdiyyənin büdcə layihəsini hazırlamaq, müzakirə etmək və təsdiqləmək, təsdiq olunmuş büdcəyə dəyişikliklər etmək, büdcənin yerinə yetirilməsi haqqında hesabatı dinləmək və büdcəyə qiymət vermək; Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun olaraq büdcə xərclərini müəyyən etmək, xəzinə maliyyə əməliyyatlarını və bank əməliyyatlarını həyata keçirmək;

b) Bələdiyyə mülkiyyətində olan əmlakın idarə olunması və əmlakın bu Qanunla, həmçinin Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada istifadəsi;

q) Yerli əhəmiyyətli təbii sərvətlərin, həmçinin, su və meşə resurslarının və Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaq resurslarının Qanunla müəyyən olunmuş qaydada idarə olunması;

d) Yerli vergi və rüsumların Qanunla müəyyən olunmuş qaydada qəbul olunması və ləğv olunması, onların Qanunla nəzərdə tutulmuş miqdar çərçivəsində bölünməsinin müəyyən olunması; yerli vergilərin götürülməsi;

e) Bələdiyyənin ərazi planlaşdırılması və müvafiq sahə üzrə norma və qaydaların müəyyən olunması; şəhərsalma sənədlərinin, həmçinin torpaqdan istifadənin baş planının, təkmilləşdirilmənin nizamlanması planının, yaşayış məntəqələri ərazilərinin istifadə və təkmilləşdirilmənin nizamlanması qaydalarının təsdiqlənməsi;

v) Bələdiyyə ərazisinin abadlaşdırılması və müvafiq mühəndislik infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi; Bələdiyyə ərazisində küçələrin, parkların, bağçaların və digər ictimai yerlərin təmizlənməsi, ərazinin yaşıllaşdırılması, küçə işıqlandırmasının təmin olunması;

z) Möhkəm (məişət) tullantılarının toplanılması və ərazidən uzaqlaşdırılması;

t) Su təchizatı (həmçinin texniki su ilə təmin etmə) və çirkab sularının təmin olunması; yerli əhəmiyyətli meliorasiya sisteminin inkişaf etdirilməsi;

i) Bələdiyyənin idarəsində olan məktəbəqədər və məktəbdənkənar tədris qurumlarının yaradılması və onların fəaliyyətlərinin təmin olunması;

k) Yerli əhəmiyyətli avtomobil yollarının idarəsi yerli əhəmiyyətli yollarda yol hərəkətinin təşkili; avtonəqliyyat vasitələrinin dayanacaq yerləri ilə təmin olunması və dayanacaq/saxlama qaydalarının tənzim olunması;

l) Bələdiyyənin inzibati sərhədlərində müntəzəm sərnişin daşımaya icazənin verilməsi; əhalinin Bələdiyyə nəqliyyatı xidmətinin təşkili;

m) Xarici ticarətin, sərğilərin, bazar və yarmarkaların tənzimlənməsi;

n) Bələdiyyə ərazisində tikintiyə icazənin verilməsi, Gürcüstan Qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydalarda və müəyyən olunmuş çərçivələrdə tikintiyə nəzarət edilməsi;

o) Yığıncaq və manifestasiyaların keçirilməsi ilə bağlı məsələlərin Qanunla müəyyən olunmuş qaydada nizamlanması;

p) Bələdiyyənin inzibati sərhədlərində yerləşən coğrafi obyektlər, xüsusi ilə, tarixən formalaşmış məhəllələr, Özünüidarə şəhərinin inzibati vahidi, bu və ya digər zona, mikrorayon, bulaq, meydan, prospekt, şosse yolu, döngə, dalan, çıxış, sahil, esplanad, bulvar, xiyaban, bağça, bağ, park, meşə-park, yerli əhəmiyyətli meşə, məzarlıq, fəxri xiyaban, tikinti-tikililər, nəqliyyat sistemi obyektləri Qanunla qəbul olunmuş qaydada adlandırılır;

- j) Küçə reklamlarının yerləşdirilməsinin nizamlanması;
- r) Ev heyvanlarına sahib olma qaydalarının müəyyən olunması və sahibsiz heyvanlarla bağlı məsələlərin həlli;
- s) Məzarlıqların abadlaşdırılması və qorunması;
- d) Yerli kimlik, yaradıcılıq fəaliyyəti və mədəni irsin mühafizəsi və inkişafı; yerli əhəmiyyətli mədəni abidələrinin qorunub-saxlanması, yenidən qurulması və bərpası; Bələdiyyə idarəsində olan kitabxanaların, klub müəssisələrininlərin, kino-teatrların, muzeylərin, teatrların, sərgi salonlarının və idman-sağlamlıq obyektlərinin fəaliyyətinin təmin olunması və yeni obyektlərin inşası;
- u) Yerli əhəmiyyətli obyektlərə məhdud imkanlı şəxslər (əlillər), uşaqlar və yaşlılar üçün müvafiq infrastrukturun inkişaf etdirilməsi, həmçinin, ictimai toplanma yerinin və Bələdiyyə nəqliyyatının müvafiq olaraq uyğunlaşdırılmasının və təchizatının təmin olunması;
- f) Evsizlərin sığınacaq təmin olunması və qeydiyyatı.

3. Bələdiyyə öz təşəbbüsü ilə Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə Hökumətin digər Orqanlarının səlahiyyətində olmayan və Qanunla qadağan olunmayan istənilən məsələ ilə bağlı qərar qəbul edə bilər.

4. Yerli Özünüidarəetmə Orqanı bu maddənin 3-cü bəndi ilə müyyən olunmuş qaydada işlə təmin olmaya şəraitin yaradılması, kənd-təsərrüfatı kooperasiyalarının yaradılması, turizmin inkişafı, sosial yardım və sağlamlıq, yerli səviyyədə gənclərin siyasətinin inkişafına dəstək, kütləvi idmana dəstək, ətraf mühitin mühafizəsi, ictimai maarifləndirmə, gender bərabərliyinə dəstək, yerli əhəmiyyətli arxivin yaradılması, sağlam həyat tərzinin formalaşdırılması, insanların sağlamlığı üçün təhlükəsiz şəraitin yaradılması, Bələdiyyə ərazisinə səmayənini cəlb edilməsi, inovasiyanın inkişafına dəstək və s. məqsədlər üçün tədbirləri həyata keçirmək səlahiyyətinə malikdir.

Maddə 17. Səlahiyyətlərin təhvil verilmə qaydaları və şərtləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Dövlət/muxtar respublika hakimiyyət Orqanı dövlət/muxtar respublika hakimiyyət Orqanının yerli səviyyədə icrası daha da effektiv ola biləcək hüquq və səlahiyyətlərini Bələdiyyəyə verə bilər.

2. Dövlət/muxtar respublika hakimiyyət Orqanı tərəfindən Bələdiyyəyə səlahiyyətlərin verilməsi Gürcüstan Qanunvericilik aktlarına və ya Muxtar Respublikanın Qanununa, həmçinin Gürcüstan və ya Muxtar Respublikanın Qanunvericiliyi əsasında əldə olunmuş müqaviləyə əsasən müvafiq maddi və maliyyə resursları verilməklə mümkündür.

3. Dövlət/muxtar respublika hakimiyyət Orqanın səlahiyyətlərinin müqavilə ilə təhvil verilməsi haqqında qərarı Gürcüstan/Muxtar Respublika Hökuməti qəbul edir. Müvafiq müqavilə Bələdiyyə ilə müvafiq nazirlik arasında bu maddənin 2-ci və 4-cü bəndlərinin tələblərinə əməl etməklə bağlanır. Müqaviləyə İdarə heyətinin sədri/icra başçısı imza atır və Bələdiyyə Şurası tam tərkibin əksəriyyəti ilə təsdiq edir. (30.07.2014 N 2589)

4. Bələdiyyə təhvil alınmış səlahiyyətləri Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə təhvil olunmuş çərçivə daxilində yerli şərtlərə uyğun şəkildə həyata keçirmək səlahiyyətinə malikdir.

5. Səlahiyyətlər təhvil verilərkən təhvil verilmiş səlahiyyətlərin icrasına dövlət sahə

nəzarətini həyata keçirəcək nazirlik həmin aktla müəyyən etməlidir.

Maddə 18. Bələdiyyənin xüsusi və təhvil alınmış səlahiyyətləri sahəsində dövlət standartları və rəqlamentlər **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bütün ölkə ərazisinin bərabər şəkildə social-iqtisadi inkişafı məqsədi ilə dövlət hakimiyyətinin müvafiq Orqanlarının Bələdiyyənin xüsusi və təhvil alınmış səlahiyyətləri sahəsində müvafiq normativ aktlarla dövlət standartlarını və texniki qaydaları təsis etmək hüququ var.

Maddə 19. Bələdiyyə səlahiyyətlərinin icra formaları və mexanizmləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə Orqanları Bələdiyyə səlahiyyətlərini həyata keçirərkən Qanunvericiliyə uyğun olaraq:

- a) İnzibati-hüquqi aktlar qəbul edir/verirlər;
- b) Müvafiq proqramlar, strategiyalar, fəaliyyət planları və layihələr hazırlayır, təsdiq edir və həyata keçirirlər;
- q) Satınalmalar həyata keçirirlər;
- d) Müqavilələr bağlayırlar;
- e) Bələdiyyə mülkiyyətini alır və yaradırlar;
- v) Onların mülkiyyətində olan əmlaka sahib olurlar və idarə edirlər, bu əmlakdan, həmçinin dövlətin/muxtar respublikanın və digər şəxslərin əmlakından istifadə edirlər;
- z) Özəl hüquqlu hüquqi şəxslər təsis edir və idarə edirlər;
- t) Kredit götürürlər;
- i) Müvafiq infrastrukturun tikintisini, qulluq-rəhbərliyini, bərpasını, yenidənqurulmasını və inkişafını həyata keçirirlər;
- k) Xidmətin keyfiyyətini və idarəçiliyin səmərəliliyini artırmaq məqsədi ilə yeni texnologiyaların və elektron idarə sistemlərinin tətbiq olunmasını və inkişafını təmin edirlər;
- l) Digər tədbirləri həyata keçirirlər.

Maddə 20. Qeyri-istehsal (qeyri-kommersiya) hüquqi şəxslərin təsis olunması və bu şəxsə üzv olunma haqqında Bələdiyyənin hüququ **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin öz fəaliyyətini əlaqələndirmək məqsədi ilə Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada qeyri-istehsal (qeyri-kommersiya) hüquqi şəxs təsis etmək və bura üzv olmaq hüququ var.

2. Bu maddənin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş qeyri-istehsal (qeyri-kommersiya) hüquqi şəxsin, Bələdiyyənin səlahiyyət sahəsində birgə tədbirlər təşkil etmək, Bələdiyyənin adı ilə Yerli Özünüidarəetmə ilə bağlı Qanun layihələrinin ilkin müzakirə və məsləhətləşmələrində iştirak etmək, dövlət hakimiyyət Orqanları ilə əməkdaşlıq etmək, özünüidarə vahidlərinin beynəlxalq birlikləri (assosiasiyaları) ilə, həmçinin yerli özünüidarəetmə sahəsində müvafiq xarici birliklərlə (assosiasiyalarla) və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq etmək hüququ var.

Maddə 21. Birgə fəaliyyətin icrası və təşkilində Bələdiyyənin rolu **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyələrin bu Qanunla müəyyən olunmuş səlahiyyətlərinin səmərəli icrası və əhaliyə keyfiyyətli xidmət göstərmək məqsədi ilə Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada müqavilə əsasında qeyri-istehsal (qeyri-kommersiya) hüquqi şəxslər təsis etmək hüquqları var.

2. Birgə layihələrin icrası məqsədi ilə Bələdiyyənin digər Bələdiyyə ilə büdcə xərclərini birləşdirmək haqqında müqavilə bağlamaq hüququ var.

3. Bu maddənin birinci və 2-ci bəndləri ilə nəzərdə tutulmuş müqavilələrə İdarə heyyyətinin sədri/icra başçısı imza atır və Bələdiyyə Şurası tam tərkibin əksəriyyəti ilə təsdiq edir

Maddə 22. Bələdiyyənin sərhədlərarası əməkdaşlığı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə “İnzibati ərazi vahidləri və ya hakimiyyət Orqanları və hakimiyyət Orqanları arasında sərhədlərarası əməkdaşlıq haqqında” əldə rəhbər tutulan Avropa Konvensiyasına və Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq qaydada digər ölkələrin Yerli Özünüidarə Orqanları ilə əməkdaşlıq etməkdə səlahiyyətlidir.

HİSSƏ II

Bələdiyyə Orqanları

FƏSİL IV

Bələdiyyənin Nümayəndəlik Orqanları

Maddə 23. Bələdiyyə Şurası **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin Nümayəndəlik Orqanı kollegiyal inzibati Orqan – Bələdiyyə Şurasıdır.

2. Bələdiyyə Şurası Bələdiyyə ərazisində qeydiyyatda olan Gürcüstan vətəndaşları tərəfindən, birbaşa seçkilərlə, bərabər hüquqlu seçki əsasında, gizli səsvermə ilə 4 il müddətinə seçilir.

3. Bələdiyyə Şurasının üzvlərinin sayı və seçki qaydaları Gürcüstan Əsas Qanunu olan “Gürcüstan Seçki Məcəlləsi” ilə müəyyən olunur.

Maddə 24. Bələdiyyə Şurasının səlahiyyətləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Şurasının səlahiyyətlərinə aiddir:

a) Bələdiyyənin inzibati-ərazi təşkili və onun eyniliyinin müəyyən edilməsi sahəsində:

a.a) Bələdiyyənin inzibati vahidlərinin yaradılması və ləğv olunması, onların sərhədlərinin müəyyən olunması;

a.b) Bələdiyyənin yaradılması/ləğv olunması, inzibati mərkəzinin müəyyən olunması/dəyişdirilməsi və inzibatə sərhədlərin dəyişdirilməsi haqqında vəsatətin təqdim olunması;

a.q) Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq olaraq Bələdiyyə simvollarının (gerb, bayraq və digər simvolların) müəyyən olunması;

a.d) Bələdiyyənin fəxri rütbələrinin və mükafatlarının qəbul olunması və təltif qaydalarının müəyyən olunması;

a.e) Tarixən formalaşmış məhəllələr, Özünüidarə şəhərinin inzibati vahidi, bu və ya digər zona, mikrorayon, bulaq, meydan, prospekt, şosse yolu, döngə, dalan, çıxış, sahil, esplanad, bulvar, xiyaban, bağça, bağ, park, meşə - park, yerli əhəmiyyətli meşə, məzarlıq, fəxri xiyaban, tikinti-tikililər, nəqliyyat sistemi obyektləri Qanunla qəbul olunmuş qaydada adlandırılır;

b) Təşkilati fəaliyyət sahəsində:

b.a) Bələdiyyə Şurasının reqlamentinin təsdiq olunması;

b.b) Bələdiyyə Şurası sədrinin və sədr müavininin seçilməsi və vəzifədən kənarlaşdırılması; (30.07.2014 N 2589)

b.q) Bələdiyyə Şurası üzvünün səlahiyyətlərinin tanınması və onun səlahiyyətlərinin vaxtından əvvəl dayandırılması haqqında qərarların qəbul olunması;

b.d) Bələdiyyə Şurası komissiyasının yaradılması, Komissiya Şurasının seçilməsi və vəzifədən kənarlaşdırılması, komissiyasının şəxsi tərkibinin və əsasnaməsinin təsdiq olunması və ona dəyişikliklərin edilməsi;

b.e) Bələdiyyə Şurasının müvəqqəti işçi qrupunun yaradılması və ləğv olunması, müvəqqəti işçi qrupunun tərkibinin müəyyən olunması və ona dəyişikliyin edilməsi;

b.v) Bələdiyyə Şurası aparatının əsasnaməsinin və ştat nüsxəsinin təsdiqlənməsi;

b.z) Bu Qanunla nəzərdə tutulmuş halda Gürcüstan Konstitusiyaya Məhkəməsi və ümumi məhkəmələrdə Bələdiyyənin/Şuranın nümayəndəlik səlahiyyətlərinə malik şəxsin təyin olunması;

q) Bələdiyyənin icra Orqanlarının fəaliyyətinin nizamlanması və nəzarəti sahələrində:

q.a) Bələdiyyənin icra Orqanları və bu Orqanların vəzifəli şəxslərinin fəaliyyətinə nəzarət, onların hesabatlarını dinləmək və qiymətləndirmək;

q.b) Bu Qanuna uyğun olaraq İdarə heyyyətinin sədri/icra başçısının və onun struktur vahidlərinin qərarları və ştat nüsxələrinin təsdiqlənməsi;

q.q) Bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada İdarə heyyyətinin sədri/icra başçısı üçün impinçmentin elan olunması;

d) Maliyyə-büdcə sahəsində:

d.a) Bu Qanunla və Gürcüstanın digər Qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyənin büdcə layihəsinin müzakirəsi və təsdiqlənməsi, təsdiq olunmuş büdcəyə dəyişikliklərin edilməsi, büdcənin icrasına nəzarət və büdcənin yerinə yetirilməsini qiymətləndirilməsi;

d.b) Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun olaraq yerli vergilərin və rüsumların qəbul edilməsi və ləğv olunması;

d.q) Bu Qanunla nəzərdə tutulmuş halda İdarə heyyyətinin sədrinin/icra başçısının təqdimatı ilə, Bələdiyyənin adı ilə imzalanmış müqavilənin təsdiq olunması, Bələdiyyə büdcəsinin ödəmələrinin beş faizindən çox olan razılaşmalara razılığın verilməsi; (30.07.2014 N 2589)

d.d) Gürcüstan Hökuməti tərəfindən müəyyən olunmuş maksimum miqdarın çərçivəsində İdarə heyətinin sədrinin/icra başçısının vəzifə gəlirinin müəyyən olunması;

d.e) Bələdiyyə Şurasının vəzifəli şəxslərinin, Bələdiyyə Şurası aparatının xidməti işçilərinin və İdarə heyətinin sədrinin/icra başçısının təqdimatı ilə Bələdiyyə/meriyanın vəzifəli şəxslərinin və digər xidməti işçilərin Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş rəsmi xidməti vəzifələrin dərəcə sistemini nəzərə alaraq vəzifə gəlirlərinin müəyyən olunması;

e) Bələdiyyənin əmlakının idarə və yönətimi sahəsində:

e.a) İdarə heyətinin sədrinin/icra başçısının təqdimatı ilə Bələdiyyənin əmlak idarəsi və yönətim qaydaları, 50%-dən artıq hissə iştirakı ilə yaradılmış müəssisənin əmlakının bu Qanunla və Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada idarə qaydasının müəyyən olunması;

e.b) İdarə heyətinin sədrinin/icra başçısının təqdimatı ilə Bələdiyyənin satınalma planının təsdiqlənməsi;

e.q) Gürcüstan Hökuməti tərəfindən təsdiq olunmuş qaydaya uyğun olaraq Bələdiyyə mülkiyyətində mövcud olan qeyri-kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsinin normativ qiymətinin, Bələdiyyə əmlakının başlanğıc özəlləşdirmə dəyərinin və icarənin başlanğıc dəyərinin müəyyən olunması;

e.d) İdarə heyətinin sədrinin/icra başçısının təqdimatı ilə Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi lazım gələn obyektlərinin siyahısının və özəlləşdirmə planının təsdiq olunması;

e.e) Bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə əmlakının dövlətə satışı verilməsi haqqında qərarın qəbul olunması;

e.v) Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq olaraq Bələdiyyə əmlakında olan meşə və su ehtiyatlarının idarə qaydasının müəyyən olunması.

2. Bələdiyyə Şurasının səlahiyyətlərinə həmçinin bu Qanunun 16-cı və 17-ci maddələri ilə nəzərdə tutulmuş Bələdiyyənin başqa səlahiyyətlərinin icrası ilə bağlı qərarların qəbul olunması, həmçinin bu Qanunla, Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları ilə və Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə ona verilmiş səlahiyyətlər daxildir.

3. Əgər, bu Qanun və ya Gürcüstan Qanunvericiliyi Bələdiyyənin xüsusi və təhvil alınmış səlahiyyətlərinin icrası üçün cavabdeh Bələdiyyə Orqanını müəyyən etmirsə, qeyd olunan səlahiyyəti Bələdiyyə Şurası və ya Bələdiyyə Şurasının tapşırığı ilə - İdarə heyətinin sədri/icra başçısı həyata keçirir.

4. Bələdiyyə Şurasının bu Qanunla və ya Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə Bələdiyyə Şurasının səlahiyyəti kimi birbaşa müəyyən olunmuş səlahiyyətləri digər Orqana və ya vəzifəli şəxsə verilə bilməz, əgər Qanun onun verilməsinə icazə verilmirsə.

Maddə 25. Yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının ilk iclası və yığıncağı (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bütün Gürcüstan ərazisində yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının ilk iclasını Gürcüstan Mərkəzi Seçki Komissiyası seçkilərin yekun nəticələrinin hesablanmasından sonra 30 gün ərzində çağırır. Əgər müvafiq seçki komissiyası yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının tam tərkibinin üçdə ikisinin seçilməsini təsdiq edərsə (seçilmiş hesab edərsə) Bələdiyyə Şurası işə başlayır.

2. Əgər, yeni seçilən (qeydiyyatdan keçmiş) Bələdiyyə Şurasının tam tərkibinin yarısından

çoxu iştirak edərsə, yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının ilk iclası açılır. Yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının ilk iclasını müvafiq seçki komissiyasının sədri açır. Yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının iclaslarına Bələdiyyə Şurasının sədri seçilənə qədər Şuranın ən qocaman üzvü rəhbərlik edir.

3. Əgər, Bələdiyyə Şurası tərəfindən səlahiyyətləri tanınan Bələdiyyə Şurası üzvlərinin tam tərkibinin üçdə ikisi iştirak edərsə, yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının birinci yığıncağı baş tutmuş hesab olunur. Bu andan etibarən əvvəlki Şuranın səlahiyyətləri dayandırılmış hesab olunur.

4. Əgər, Bələdiyyə Şurası tərəfindən səlahiyyətləri tanınan Bələdiyyə Şurası üzvlərinin tam tərkibi üçdə ikisindən az olarsa, Bələdiyyə Şurasının iclası dayandırılır. Belə olan halda bu andan 10 gün ərzində Mərkəzi Seçki Komissiyası yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının növbəti iclasını çağırır, nə vaxt ki, Bələdiyyə Şurası qarşısında Bələdiyyə Şurasının üzvlərinin üçdə ikisi tam olana qədər lazım gələn sayda şəxsin səlahiyyətlərinin tanınması məsələsi qoyulur.

5. Əgər, bu maddənin 4-cü bəndi ilə nəzərdə tutulmuş müddətdə müvafiq sayda Bələdiyyə Şurası üzvünün səlahiyyətlərinin tanınması mümkün olmazsa, təkrar seçkilər təyin olunur.

Maddə 26. Bələdiyyə Şurasının fəaliyyət qaydaları (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasının sədri heç olmasa ayda bir dəfə Bələdiyyə Şurasının növbəti iclasını çağırır.

2. Bələdiyyə Şurasının növbədənənar iclası çağırılır:

a) İdarə heyətinin sədrinin/icra başçısının sədrliyi ilə;

b) Bələdiyyə Şurasının sədrinin təşəbbüsü ilə;

q) Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin ən az üçdə birinin yazılı tələbi ilə;

d) Bələdiyyə Şurası fraksiyasının təklifi ilə;

e) Bələdiyyə ərazisində qeydiyyatda olan seçicilərin ən az bir faizinin tələbi ilə.

3. Bələdiyyə Şurasının növbədənənar iclasının çağırılması ilə bağlı tələb (təklif) təqdim olunduqdan bir həftə müddətində Bələdiyyə Şurasının sədri növbədənənar iclas çağırır. Əgər, Bələdiyyə Şurasının sədri bir həftə ərzində Bələdiyyə Şurasının iclasını çağırmazsa, Bələdiyyə Şurası özü toplaşa bilər.

4. Bələdiyyə Şurasının növbədənənar iclasının çağırılması ilə bağlı Bələdiyyə Şurasının üzvlərinin məlumatlandırılmasını Bələdiyyə Şurası rəqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə Şurası aparatı təmin edir. Növbədənənar iclasda Bələdiyyə Şurasının sədri iştirak etmədiyi halda, iclasa Bələdiyyə Şurasının sədrinin müavini sədrlik edir, Bələdiyyə Şurasının sədri də iclasda olmadığı halda Şuranın ən yaşlı üzvü iclasa sədrlik edir.

5. Əgər, Bələdiyyə Şurasının tam tərkibinin yarısından çoxu iclasda iştirak edərsə, iclas səlahiyyətli hesab olunur.

6. Bələdiyyə Şurası qərarları açıq səsvermə yolu ilə qəbul edir. Gizli səsvermə yolu ilə ancaq şəxsin vəzifəyə təyin olunması, vəzifədən azad olunması və şəxsə qarşı impiçmentin tələbolunması məsələləri ilə bağlı qərarlar qəbul olunur.

Maddə 27. Bələdiyyə Şurasının bürosu (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasının bürosu Bələdiyyə Şurasının sədrindən, Bələdiyyə Şurasının sədrinin müavinindən (müavinlərdindən), Bələdiyyə Şurasının komissiyalarının və fraksiyalarının sədrilərindən ibarət olur.

2. Bələdiyyə Şurasının bürosu:

a) Bələdiyyə Şurasının iclas gününün gündəliyini, Bələdiyyə Şurasının iş planını və iş proqramı layihəsini hazırlayır;

b) Bələdiyyə Şurasının komissiyalarının və müvəqqəti işçi qruplarının fəaliyyətini əlaqələndirir;

q) Bələdiyyə Şurasının icasına çıxarılacaq inzibati-hüquqi aktların layihələrinə Bələdiyyə Şuraları komissiyalarının və müvəqqəti işçi qruplarının nəticə və təkliflərini müzakirə edir;

d) Bələdiyyənin vəzifəli şəxslərinin hesabatlarını dinləyir;

e) Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə ona verilən digər vəzifə və səlahiyyətləri yerinə yetirir.

Maddə 28. Bələdiyyə Şurasının komissiyası (2014-cü ilin Yerli Özüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasında məsələlərin əvvəlcədən hazırlanması, qərarların icrasına imkan yaradılması, İdarə heyətinin sədri/icra başçısı, onun struktur vahidlərinə və Bələdiyyə tərəfindən təsis olunmuş hüquqi şəxslərə nəzarət məqsədi ilə sayı 5-dən çox olmamaq şərti ilə komissiyalar yaradılır.

2. Bələdiyyə Şurasının komissiyasının sədri Bələdiyyə Şurasının üzvləri arasından seçilir. Bələdiyyə Şurasının komissiya üzvlərini müvafiq komissiya sədrinin təqdimatı ilə Bələdiyyə Şurasının fraksiyalarının nümayəndəlik və başqa heç bir fraksiyada birləşməmiş Bələdiyyə Şurasının üzvlərinin sayına mütənasib olaraq Bələdiyyə Şurası təsdiq edir. Bələdiyyə Şurasının komissiyasının üzvü yalnız Bələdiyyə Şurasının üzvü ola bilər. Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə Şurasının komissiyasında müvəqqəti və ya komissiyanın səlahiyyət müddəti çərçivəsində işləmək üçün başqa şəxsləri də dəvət etmək olar.

3. Bələdiyyə Şurasının komissiyalarının yaradılması və fəaliyyət qaydaları Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq olaraq Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunur.

Maddə 29. Bələdiyyə Şurasının müvəqqəti işçi qrupu (2014-cü ilin Yerli Özüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurası müxtəlif məsələlərin öyrənilməsi üçün lazım gəldikdə müvəqqəti işçi qrupu yarada bilər.

2. Bələdiyyə Şurasının müvəqqəti işçi qrupunun rəhbərini və üzvlərini 3 aydan artıq olmamaq şərti ilə işçi qrupunun səlahiyyət müddətinə Bələdiyyə Şurası öz tərkibindən seçir. İşçi qrupunun səlahiyyət müddəti bir ay uzadıla bilər. Müvəqqəti işçi qrupunun ümumi səlahiyyət müddəti 6 aydan artıq olmamalıdır.

3. Bələdiyyə Şurasının müvəqqəti işçi qrupuna Bələdiyyə Şurasının üzvləri Bələdiyyə Şurasının fraksiyalarının nümayəndəlikləri və başqa heç bir fraksiyada üzv olmayan Bələdiyyə Şurasının üzvlərinin sayına mütənasib olaraq daxil olunmalıdır. Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada müvəqqəti işçi qrupuna üzv olaraq işçi qrupunun səlahiyyət müddətinə yığıncağın səs hüququ ilə başqa şəxslərin dəvət olunması da mümkündür.

4. Bələdiyyə Şurasının müvəqqəti işçi qrupunun fəaliyyət qaydaları Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunur.

Maddə 30. Bələdiyyə Şurasının fraksiyası (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasının üzvləri Bələdiyyə Şurasının fraksiyasında birləşə bilirlər.

2. Bir siyasi partiya üzvlərinin yalnız bir fraksiyada (bu cür partiyanın iki və daha artıq partiyaya aid olan üzvlər yarada bilirlər) birləşmək hüquqları var. Seçki blokunun təqdimatı ilə seçilmiş partiyasız Bələdiyyə Şurasının üzvünün yalnız bu seçki blokunda birləşmiş partiyalar tərəfindən yaradılmış fraksiyalardan birinə üzv olmaq hüququ var. Seçkilərdə iştirak etmiş partiyanın təqdimatı ilə seçilmiş partiyasız Bələdiyyə Şurasının üzvünün yalnız bu partiyanın üzvləri ilə bir yerdə fraksiyaya birləşmək hüququ var.

3. Fraksiya yaratmaq istəyən Bələdiyyə Şurasının üzvləri fraksiyanın siyasi platformasını və nizamnaməsini işləyib hazırlayırlar. Bələdiyyə Şurasının üzvlərinin birləşməsi qeydiyyat olunduğu andan fraksiya statusu qazanır. Fraksiyanın yaradılması, fəaliyyət qaydaları və onun səlahiyyətləri Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunur.

4. Fraksiya üzvlərinin sayı 3-dən aşağı olmamalıdır.

5. Bələdiyyə Şurasının üzvü yalnız bir fraksiyaya üzv ola bilər.

6. Fraksiyanın yaradılması həm partiya əsasında, həm də partiyasız mümkündür.

7. Fraksiya şəkildə milli, dini, ixtisas, şəxsi və ya ərazi (yaşayış yeri) əlamətləri üzərində birləşmək olmaz.

Maddə 31. Bələdiyyə Şurası aparatı (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasının fəaliyyətinin təşkilatı təminatını Bələdiyyə Şurası aparatı həyata keçirir.

2. Bələdiyyə Şurası aparatının rəhbəri və aparatın xidməti işçilərini Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə Şurasının sədri vəzifəyə təyin və ya vəzifədən azad edir.

Maddə 32. Bələdiyyə Şurasının vəzifəli şəxsləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

Bələdiyyə Şurasının vəzifəli şəxsləridirlər:

a) Bələdiyyə Şurasının sədri;

b) Bələdiyyə Şurasının sədrinin müavini;

q) Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədri;

d) Bələdiyyə Şurasının fraksiya sədri.

Maddə 33. Bələdiyyə Şurasının sədri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasının sədrini öz tərkibindən Bələdiyyə Şurasının səlahiyyət müddətinə siyahı tərkibinin yarısından çoxunun razılığı ilə Bələdiyyə Şurası seçir.

2. Bələdiyyə Şurasının ən az 3 üzvünün Bələdiyyə Şurasının sədrliyinə namizədin adını təqdim etmək hüququ var.

3. Bələdiyyə Şurasına namizədlər təqdim olunduqdan sonra Bələdiyyə Şurasının iclasının rəhbəri namizədlərin siyahısını elan edir və namizədlərdən Şura rəhbərliyi vəzifəsinə seçilmək üçün seçkidə iştirak etməklə bağlı razılıq istəyir.

4. Əgər, Bələdiyyə Şurasına rəhbər seçkilərində 1 namizəd iştirak edirdisə və həmin namizəd səsə lazımi sayını toplaya bilmədisə, təkrar seçkilər keçirilir.

5. Əgər, Bələdiyyə Şurasına rəhbər seçkilərində 2 namizəd iştirak edərsə və heç bir namizəd səsə lazımi miqdarını toplaya bilməzsə, ən çox səs toplayan namizədin seçilməsi üçün təkrar seçki keçirilir. Əgər o, yenə də səsə lazımi miqdarını toplaya bilmədisə təkrar seçkilər keçirilir. Səsvermə zamanı səs bərabər olarsa təkrar seçkilər keçirilir.

6. Əgər Bələdiyyə Şurasına sədr seçkilərində 2-dən artıq namizəd iştirak edərsə və onlardan heç biri səsə lazımi sayını toplaya bilməzsə, ən çox səs toplayan iki namizəd arasında seçkilərin 2-ci turu keçirilir. İkinci turda səsə lazımi sayı bərabər olarsa, təkrar seçkilər keçirilir. Əgər ikinci turda namizədlərdən heç biri səsə lazımi miqdarını toplaya bilməzsə, ən çox səs toplanmış namizəd bir daha səsə qoyulur. Əgər o yenə də səsə lazımi miqdarını toplaya bilmədisə təkrar səsvermə keçirilir. Əgər seçkilərin ikinci turuna seçilmiş namizəd öz namizədliyini geri götürərsə, onun əvəzinə sayca çox səs toplamış növbəti namizəd səsə qoyulur .

7. Bələdiyyə Şurasına sədrliyə namizədin hər səsvermə öncəsi namizədliyini geri götürmək imkanı var.

8. Bələdiyyə Şurasının sədrliyinə namizəd olaraq eyni şəxs yalnız iki dəfə elan oluna bilər.

Maddə 34. Bələdiyyə Şurasının sədrinin vəzifədən uzaqlaşdırılması (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurası Bələdiyyə Şurasının sədrini vəzifədən kənarlaşdırmaq səlahiyyətinə malikdir.

2. Bələdiyyə Şurasının sədrinin vəzifədən uzaqlaşdırılması məsələsini Bələdiyyə Şurasının qarşısında Bələdiyyə Şurası üzvlərinin ən azı üçdə birinin səs çoxluğu ilə qaldıra bilər. Bələdiyyə Şurasının sədrinin vəzifədən kənarlaşdırılması ilə bağlı qərarı Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin yarısından çoxu dəstəkləyərsə Bələdiyyə Şurasının sədri vəzifədən kənarlaşdırılmış hesab olunur.

3. Əgər, bu maddənin ikinci bəndinə uyğun olaraq Bələdiyyə Şurası Bələdiyyə Şurasının sədrinin vəzifədən kənarlaşdırılması ilə bağlı qərar qəbul etməzsə, Bələdiyyə Şurasının sədrinin vəzifədən kənarlaşdırılması prosedurunun yenidən başladılması məsələsi növbəti 3 ay ərzində mümkünsüzdür.

Maddə 35. Bələdiyyə Şurasının sədrinin səlahiyyətləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasının sədri:

a) Bələdiyyə Şurasının iclasını çağırır, açır, iclasa sədrlik edir və Bələdiyyə Şurasının qərarı

əsasında Bələdiyyə Şurasının iclasını qapalı elan edir;

b) Bələdiyyə Şurasının iclası zamanı Bələdiyyə Şurasının iclas salonunda qayda- Qanuna riayət olunmasını təmin edir;

q) Gürcüstan Qanunvericiliyi və Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydalara riayət olunmasını təmin edir;

d) Bələdiyyə Şurası iclasının gündəliyini tərtib edir, məsələ ilə bağlı çıxış etmək istəyənlərin siyahısını müəyyən edir, Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada çıxış edənlərin növbəsini müəyyən edir və onlara söz verir;

e) Məsələni səsverməyə qoyur və səsvermənin nəticələrini elan edir;

v) Bələdiyyə Şurası kommissiyalarının fəaliyyətini əlaqələndirir;

z) Bələdiyyə Şurasını bu Qanunla ona verilən səlahiyyətlər çərçivəsində təqdim edir;

t) Bələdiyyə Şurası kommissiyalarının rəhbərlərinin təqdimatı ilə Bələdiyyə Şurası kommissiyalarına ekspertlər və mütəxəssislər dəvət edir; Onlarla müqavilələr bağlayır və ya ləğv edir;

i) Bələdiyyə Şurasının qərarlarına, sərəncamlarına və iclas protokollarına imza atır;

k) Bələdiyyə Şurası aparatının işçilərini vəzifəyə təyin və ya azad edir;

l) Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə Şurasına görülmüş işlərlə bağlı hesabat təqdim edir;

m) Bələdiyyə Şurasının reqlamentini, Bələdiyyə Şurası kommissiyasının əsasnaməsini və Bələdiyyə Şurası aparatının əsasnaməsini təsdiq olunması üçün Bələdiyyə Şurasına təqdim edir;

n) Bələdiyyə Şurası aparatının daxili nizam-intizam və vəzifə təlimatını təsdiq edir;

o) Bələdiyyə Şurası aparatının məsul işçilərinin həvəsləndirilməsi və onların nizam-intizam məsuliyyətini daşması haqqında qərarlar qəbul edir;

p) Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq olaraq Bələdiyyə Şurasına şəxsin lobist olaraq qeydiyyat olması haqqında qərar qəbul edir;

j) Bu Qanunla, Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları və Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə ona verilən digər vəzifə və səlahiyyətləri yerinə yetirir.

2. Bələdiyyə Şurasının sədri Bələdiyyə Şurası qarşısında hesabat verir.

Maddə 36. Bələdiyyə Şurası sədrinin müavini (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurası sədrinin müavini Bələdiyyə Şurası sədrinin təqdimatı ilə, Bələdiyyə Şurası öz tərkibindən, Bələdiyyə Şurasının səlahiyyət müddətinə, siyahı tərkibinin yarısından çoxu ilə seçir. Bələdiyyə Şurası sədrinin bir müavini var, lakin əgər, Bələdiyyə seçicilərinin sayı 100000-dən artıq olarsa, Bələdiyyə Şurası sədrinin iki müavini ola bilər. (30.07.2014 N 2589)

2. Bələdiyyə Şurası sədrinin müavinin səlahiyyətləri Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunur.

3. Bələdiyyə Şurası sədrinin müavini Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə Şurası sədri öz vəzifəsini icra edə bilməyəndə və ya sədrin vəzifəsi dəyişdiriləndə və ya vəzifədən kənarlaşdırılanda Bələdiyyə Şurasının sədrinin vəzifəsini yerinə yetirir.

4. Bələdiyyə Şurası Bələdiyyə Şurasının sədrini vəzifədən kənarlaşdırma bilər. Bələdiyyə Şurası sədrinin müavininin vəzifədən kənarlaşdırılması məsələsini yazılı olaraq Bələdiyyə Şurası qarşısında Bələdiyyə Şurasının sədri və Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin beşdə biri qaldıra bilər. Əgər, Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin yarısından çoxu Bələdiyyə Şurası sədrinin müavininin vəzifədən kənarlaşdırılması haqqında qərarı dəstəkləyərsə Bələdiyyə Şurasının sədr müavinini vəzifədən kənarlaşdırılmış hesab olunur.

Maddə 37. Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədrini Bələdiyyə Şurası öz tərkibindən siyahı tərkibinin yarısından çoxu ilə Bələdiyyə Şurasının səlahiyyət müddətinə seçir. Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədrliyinə namizədi Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin beşdə biri və Bələdiyyə Şurası fraksiyasının elan etmək hüququ var.

2. Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədri:

a) Komissiyanın iclasını çağırır, açır, idarə edir və iclasa rəhbərlik edir;

b) Gürcüstan Qanunvericiliyi, Bələdiyyə Şurası rəqlamenti və Bələdiyyə Şurası komissiyasının əsasnaməsi ilə müəyyən olunmuş prosedurlara əmək olunmasını təmin edir;

q) Komissiya iclasının gündəliyinin layihəsini, müzakirə olunacaq məsələ ilə bağlı çıxış edənlərin siyahısını tərtib edir, Bələdiyyə Şurasının rəqlamenti və Bələdiyyə Şurası komissiyasının əsasnaməsi ilə çıxış edənlərin növbəsini müəyyən edir və onlara söz verir;

d) Məsələni səsverməyə qoyur və səsvermənin nəticələrini elan edir;

e) Bələdiyyə Şurası protokollarına imza atır;

v) Komissiyanın adı ilə fəaliyyət göstərir;

z) Bələdiyyə Şurası qarşısında cavabdehdir;

t) Gürcüstan Qanunvericiliyi, Bələdiyyə Şurası rəqlamenti və Bələdiyyə Şurası komissiyasının əsasnaməsi ilə onun üçün verilmiş digər hüquq və səlahiyyətləri icra edir.

3. Bələdiyyə Şurası Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədrini vəzifədən kənarlaşdırma bilər. Bələdiyyə Şurası qarşısında Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədrinin vəzifədən kənarlaşdırılması məsələsini yazılı olaraq Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin beşdə biri, müvafiq komissiya tərkibinin yarısından çoxu və Bələdiyyə Şurasının sədri qaldıra bilər. Əgər, Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin yarısından çoxu Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədrinin vəzifədən kənarlaşdırılması ilə bağlı qərarı dəstəkləyərsə Bələdiyyə Şurası komissiyasının sədri vəzifədən kənarlaşdırılmış hesab olunur.

Maddə 38. Bələdiyyə Şurası fraksiyasının sədri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə Şurası fraksiyasına seçilmə üsulu və səlahiyyətləri Bələdiyyə Şurası fraksiyasının nizamnaməsi ilə müəyyən olunmuş, fraksiya sədri rəhbərlik edir.

Maddə 39. Bələdiyyə Şurasının vəzifəli şəxslərinin vəzifə uyğunsuzluğu **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə Şurasının vəzifəli şəxslərinin vəzifə uyğunsuzluğu məsələsi “Dövlət xidmətində maraqların toqquşması və korrupsiya haqqında” Gürcüstan Qanunu ilə nizamlanır.

Maddə 40. Bələdiyyə Şurası üzvünün statusu **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Şurası üzvünün statusu onun Bələdiyyə Şurası üzvünün hüquq və səlahiyyətlərini, məsuliyyətlərini, fəaliyyət qaydalarını və təminatlarını əhatə edən Qanunla müəyyən olunmuş hüquqi vəziyyətidir.

2. Bələdiyyə Şurasına üzv olaraq seçki günü üçün 21 yaşı tamam olmuş Gürcüstan vətəndaşı seçilə bilər.

3. Bələdiyyə Şurası üzvü azad mandatdan yararlanır və onu dəvət etmək mümkündür. Bələdiyyə Şurasının üzvü səlahiyyətlərini yerinə yetirərkən seçicilərin və onu təqdim edən siyasi birliklərin qayda və tapşırıqları ilə məhdud deyil.

4. Bələdiyyə Şurasının üzvünün hüquq və vəzifələrinin başqa şəxsə verilməsi mümkündür.

5. Azad mandat Bələdiyyə Şurası üzvünü Gürcüstan Qanunvericiliyi və Bələdiyyə Şurasının rəqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada seçicilərlə işləməkdən və onlarla bağlı məsuliyyətdən azad etmir.

6. Bələdiyyə Şurasının üzvünün səlahiyyəti onun səlahiyyətinin tanındığı gündən başlayır və yeni seçilmiş Bələdiyyə Şurasının ilk iclasına və ya üzvün səlahiyyətlərinin vaxtından əvvəl dayandırılmasına qədər davam edir.

7. Bələdiyyə Şurası üzvünün səlahiyyəti, fəaliyyət qaydası və təminatı bu Qanunla və Bələdiyyə Şurasının rəqlamenti ilə müəyyən olunur.

8. Bələdiyyə Şurasının üzvü ən azı bir Bələdiyyə Şurası komissiyasına üzv olmalıdır. Bələdiyyə Şurasının üzvü ümumi olaraq ikidən artıq olmayaraq başqa komissiyanın tərkibində də ola bilər.

9. Bələdiyyə Şurasının üzvünün işəgötürənin hüququnu məhdudlaşdırmaq, Bələdiyyə Şurasının, onun komissiyasının, fraksiyasının və müvəqqəti işçi qrupunun işində iştirak etmək hüququ yoxdur. Qeyd olunan əsasla işəgötürənin hüququnun məhdudlaşdırılması barədə razılaşmanı əhatə edən əmək müqaviləsi batil hesab olunur. Bu əsasla şəxsin işdən azad edilməsi, aşağı maaşlı işə keçirilməsi və ya başqa cür diskriminasiyası yol verilməzdir.

Maddə 41. Bələdiyyə Şurası üzvünün fəaliyyət haqqı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Şurasının üzvü öz hüquq və səlahiyyətlərini vəzifə fəaliyyətindən ayrılmadan və təmənnəsiz həyata keçirir. Yalnız Bələdiyyə Şurasının vəzifəli şəxsinin fəaliyyəti ilə bağlı əmək haqqı verilir.

2. Bələdiyyə Şurasının sədrinin vəzifə əmək haqqının maksimum miqdarı Gürcüstan Hökumətinin qərarı ilə müəyyən olunur.

3. Bələdiyyə Şurasının üzvünün Bələdiyyə Şurasının vəzifələrini icra etməsi ilə bağlı xərcləri Bələdiyyə Şurasının rəqlamenti ilə müəyyən olunan qaydada ödəyə bilər.

4. Bələdiyyə Şurası üzvünün xərclərini mükafatlar və əlavə ödəmələr şəklində ödəmək olmaz.

Maddə 42. Bələdiyyə Şurası üzvünün vəzifə uyğunsuzluğu (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

Bələdiyyə Şurası üzvünün hüququ var:

- a) Başqa nümayəndəlik Orqanının üzvü olsun;
- b) Bələdiyyə Şurasının vəzifəli şəxsiindən başqa “Dövlət xidmətində maraqların toqquşması və korrupsiya haqqında” Gürcüstan Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş şəxsin vəzifəsini tutsun;
- q) Gürcüstan parlamentinin seçdiyi, təyin etdiyi və ya təsdiq etdiyi vəzifəni tutsun;
- d) Gürcüstan prezidentinin və Baş nazirinin təyin etdiyi vəzifəni tutsun;
- e) Abxaziya və Acara Muxtar Respublikalarının Ali nümayəndəlik Orqanlarının seçdikləri, təyin etdikləri və təsdiq etdikləri vəzifələri tutsun;
- v) Gürcüstan Məhkəmə Hakimiyyəti və Prokurorluq Orqanlarında, Dövlət Audit Xidmətində, Gürcüstan Daxili İşlər və Müdafiə Nazirlikləri sistemində işləsin;
- z) Gürcüstan Seçki Administrasiyasının rəsmisi olsun;
- t) Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun olaraq Yerli Hakimiyyət Orqanlarına nəzarət edən Dövlət Orqanında işləsin;
- i) Bələdiyyə Şurası aparatında və Şəhər İcra Hakimiyyətində işləsin;
- k) Bələdiyyə (Bələdiyyələr) müəssisəsinin (müəssisələrinin) idarəetməsində (direktor olsun, direktor müavini olsun, nəzarət və direktorlar Şurasının üzvü olsun və s.) iştirak etsin, həmçinin müvafiq Bələdiyyə büdcəsi ilə maliyyələşən qurumun direktoru və ya direktor müavini olsun;
- l) Başqa ölkənin rəsmi xidmətində işləsin.

Maddə 43. Bələdiyyə Şurası üzvünün səlahiyyətlərinin vaxtından əvvəl dayandırılması və ya səlahiyyətlərinə son verilməsi (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurasının üzvünün səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son veriləcək, əgər:
 - a) Səlahiyyətlər şəxsi ərizəsi ilə qaldırılırsa;
 - b) Ona qarşı son instansiya məhkəməsinin təqsirləndirici qərarı Qanuni qüvvəyə minərsə və ya Qanuni qüvvəyə minmiş təqsirləndirici məhkəmə qərarının ali instansiya məhkəməsində yenidən baxılma müddəti keçərsə;
 - q) Məhkəmə tərəfindən fəaliyyət qabiliyyəti olmayaraq və ya itgin düşmüş və dünyasını dəyişmiş olaraq tanıyarsa;
 - d) Gürcüstan vətəndaşlığına son verilərsə;
 - e) Üzürsüz səbəbdən üst-üstə 6 ay Bələdiyyənin işində iştirak etməyərsə;
 - v) Bu Qanunun 42-ci maddəsi ilə nəzərdə tutulmuş Bələdiyyə Şurası üzvünün status ilə uyğunlaşmayan vəzifəni tutarsa;
 - z) Dünyasını dəyişdi.
2. Bələdiyyə Şurasının üzvünün səlahiyyətinə həmçinin “Dövlət xidmətində maraqların uyğunsuzluğu və korrupsiya haqqında” Gürcüstan Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş vəzifəli şəxs üçün uyğun gəlməyən vəzifəni tutduqda və ya uyğun gəlməyən işi gördükdə vaxtından əvvəl son verilir.

3. Bu maddənin “e” və “v” altbirinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş faktlar haqqında məlumatı, həmin bəndin „e“ və „v“ altbəndləri ilə nəzərdə tutulmuş hallardan başqa, Bələdiyyə Şurası nəzərə alır və Şura iclasının protokolunu tərtib edir.

4. Bu maddənin 3-cü bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda Bələdiyyə Şurasının üzvü/vəzifəli şəxsin səlahiyyətləri müvafiq fakt meydana çıxdıqdan bir gün sonra dayandırılır. Bələdiyyə Şurasının üzvü səlahiyyətlərindən şəxsi ərizə əsasında imtina etmək haqqında yazılı şəkildə Bələdiyyə Şurası sədrinə məlumat verir. Onun səlahiyyətə son verilmə tarixi kimi ərizəsinin qeyd olunduğu günün səhəri hesablanır.

5. Əgər Bələdiyyə Şurasının üzvü üst-üstə 6 ay ərzində Bələdiyyə Şurasının işində iştirak etməzsə və ya bu Qanunla müəyyən olunmuş vəzifə uyğunlaşması tələblərini pozursa, Bələdiyyə Şurasının müvafiq komissiyası Bələdiyyə Şurasının rəqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada iştirak etməmə səbəblərini araşdırır və ya vəzifə uyğunsuzluğu faktı ilə bağlı məlumat tələb edir. Əgər bəlli olarsa ki, iştirak etməmə üzürsüz səbəbdəndir və ya Bələdiyyə Şurasının üzvü/vəzifəli şəxs vəzifə uyğunlaşması tələbini pozursa, Bələdiyyə Şurasının müvafiq komissiyası nəticə hazırlayır və Bələdiyyə Şurasının ən yaxın iclasına təqdim edir ki, Şura Bələdiyyə Şurası üzvünün/vəzifəli şəxsin səlahiyyətlərinin vaxtından əvvəl dayandırılması haqqında qərar qəbul edir. Bu qərar müvafiq müddət (6 ay) tamam olduğu/vəzifə uyğunsuzluğu faktının üzə çıxdığı növbəti günə qədər qüvvədədir.

6. Bələdiyyə Şurasının üzvünün səlahiyyəti ona məhkəmə tərəfindən həbs qəti imkan tədbiri seçildikdə və ya inzibati cəza olaraq inzibati həbs verildiyi halda dayandırılır. Səlahiyyətin dayandırılması müddəti həbsin və ya inzibati həbsin sürdüyü müddətə müvafiq olaraq müəyyən olunur.

7. Reabilitasiya əsası ilə cinayət təqibinin sonlandırılması, qəti imkan tədbiri olaraq seçilmiş həbsin ləğv olunması və ya məhkəmə tərəfindən bəraət hökmünün çıxarılması zamanı:

a) Əgər Bələdiyyə üzvünün üzvü olduğu Bələdiyyənin səlahiyyət müddəti bitməyibsə Bələdiyyə üzvünün səlahiyyəti bərpa olunur, vəzifəli şəxsin isə təxirə salınmış maaşı verilir;

b) Əgər Bələdiyyə üzvünün üzvü olduğu Bələdiyyənin səlahiyyət müddəti bitibsə, saxlanılma və ya həbs müddəti Bələdiyyə Şurasının üzvü olduğu ümumi vaxta hesablanır, vəzifəli şəxsə isə təxirə salınmış maaşı verilir.

Maddə 44. Bələdiyyə Şurası üzvünün fəaliyyət formaları (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

Bələdiyyə Şurası üzvünün fəaliyyət formalarıdır:

- a) Bələdiyyə Şurasının iclaslarında iştirak;
- b) Bələdiyyə Şurası qərarlarının layihələrini hazırlamaq və təhrik etmək;
- q) Bələdiyyə Şurası komissiyalarının, fraksiyalarının və müvəqqəti işçi qrupunun fəaliyyətində iştirak etmək;
- d) Bələdiyyə Şurası qarşısında hesabat verən Orqana/vəzifəli şəxsə sualla müraciət etmək;
- e) Seçiciləri qəbul etmək, onların məktub, şikayət və ya təkliflərini müzakirə etmək;
- v) Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunan digər formalar.

Maddə 45. Bələdiyyə Şurası üzvünün ümumi səlahiyyət və vəzifələri (2014-cü ilin Yerli Özüniidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurası üzvü səlahiyyətlidir:

a) Bələdiyyə Şurası sədri qarşısında hesabat verən Orqana, İdarə heyyyətinin sədri/icra başçısına sual versin və cavab alsın. Müvafiq Orqan və vəzifəli şəxslər bir həftə ərzində Bələdiyyə Şurası üzvünün sualına cavab verməlidirlər. Sual müəllifi ilə razılaşma əsasında cavab vermə müddəti 10 gündən artıq olmadan uzadılmalıdır;

b) Bələdiyyə Şurası qarşısında hesabat verən şəxslərlə maneəsiz görüşsün;

q) Özü tərəfindən qaldırılmış məsələlərin iclasında bir başa iştirak etsin;

d) Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaaydada səlahiyyətlərinin icrası üçün lazım olan istənilən məlumatdan yararlansın;

v) Bu Qanunla nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla Bələdiyyə Şurasına inzibati-hüquqi akt layihələrini təqdim etsin;

z) Bələdiyyə Şurasına inzibati-hüquqi aktın verilməsi haqqında təklif versin.

2. Bələdiyyə Şurası bu maddənin birinci bəndinin "v" altbəndi əsasında təşəbbüs qaydası ilə Bələdiyyə Şurasının iclasına çıxarılmış məsələləri müzakirə etməlidir.

3. Bələdiyyə Şurasının üzvü Bələdiyyə Şurasının səlahiyyətinə aid olan bütün məsələlərin müzakirəsi zamanı həlledici səs hüququndan istifadə edir. Bələdiyyə Şurasının üzvü Bələdiyyə Şurasının üzvü olmadığı Orqanlarının fəaliyyətində iştirak edərkən məsləhət/yığıncaq səsi hüququndan istifadə edir.

4. Bələdiyyə Şurasının üzvünün borcudur:

a) Gürcüstan konstitusiyası və Qanunlarını müdafiə etsin;

b) Bələdiyyə Şurası reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada vətəndaşlarla görüşsün;

q) Bələdiyyə Şurasının iclaslarında və Bələdiyyə Şurası komissiyalarının fəaliyyətində iştirak etsin;

d) Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə ictimayyətə açıqlanmaması gərəkən məlumatları ictimayyətə yaymasın və şəxsi maraqları üçün istifadə etməsin.

5. Bələdiyyə Şurası üzvünün Qanunun ona verdiyi səlahiyyətləri və ya onunla bağlı olan imkanları şəxsi maraqları üçün istifadə etmək hüququ yoxdur. Bələdiyyə Şurası üzvü Bələdiyyə Şurasının iclasında şəxsi maraqlarının və ya işlə bağlı qərarın qəbuluna təsir göstərəcək digər şərtlərin olduğu məsələlərin müzakirəsində və ya səsvermədə iştirak etməkdən imtina etməlidir.

Maddə 46. Bələdiyyə Şurası iclasında Bələdiyyə Şurası üzvünün səlahiyyətlərinin icrası (2014-cü ilin Yerli Özüniidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Şurası iclasında Bələdiyyə Şurası üzvünün hüquqları var:

a) Məsələni müzakirəyə çıxarsın;

b) Bələdiyyə Şurası səlahiyyətinə aid bütün məsələlərlə bağlı iradlar və təkliflər irəli sürsün;

q) Mübahisələrdə iştirak etsin, məruzəçiyə və ya Bələdiyyə Şurası iclasının sədrinə suallar versin, cavablar alsın, onları qiymətləndirsin;

- d) Vətəndaşların məktub və müraciətləri ilə Bələdiyyə Şurasını tanış etsin;
 - e) Bələdiyyə Şurası tərəfindən yaradılacaq Orqanlarla və Bələdiyyə Şurasının seçdiyi, təyin etdiyi, təsdiq etdiyi və ya təyin olunmasına Şuranın razılıq verdiyi vəzifəli şəxslərlə bağlı fikir söyləsin;
 - v) Bələdiyyənin büdcə layihəsinin, büdcəyə dəyişiklik edilmə məsələsinin müzakirəsində iştirak etsin;
 - z) Gürcüstan Qanunvericiliyi və Bələdiyyə Şurası rəqlamenti ilə ona verilmiş digər səlahiyyətləri icra etsin.
2. Bələdiyyə Şurası iclasında Bələdiyyə Şurası üzvünün səlahiyyətlərini icra etmənin prosedur məsələləri Bələdiyyə Şurasının rəqlamenti ilə müəyyən olunur.

Maddə 47. Bələdiyyə Şurası üzvünün seçicilərlə münasibəti (2014-cü ilin Yerli Özüniidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

Bələdiyyə Şurasının üzvünün seçicilərlə münasibəti əhatə edir:

- a) Seçicilərin hüquq və azadlıqlarını, maraqlarını qorumaq üçün Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrası;
- b) Vətəndaşların qəbulu;
- q) Dövlət hakimiyyət və Yerli Özüniidarəetmə Orqanları, ictimai təşkilatlar və siyasi birliklərin nümayəndələri ilə əməkdaşlıq;
- d) Görülmüş işlərlə bağlı seçicilərin məlumatlandırılması.

FƏSİL V

Bələdiyyənin İcra Orqanı

Maddə 48. İdarə heyyyətinin sədri/icra başçısı (2014-cü ilin Yerli Özüniidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyənin icra Orqanı və Bələdiyyənin ali vəzifəli şəxsi Özüniidarə icmasında İdarə heyyyətinin sədri,

Özüniidarə şəhərində isə icra başçısı, yəni merdir. İdarə heyyyətinin sədri/mer bu Qanuna, Gürcüstanın digrə Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktlarına və müvafiq Bələdiyyənin normativ aktlarına uyğun olaraq Bələdiyyəni təmsil və Bələdiyyə səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsini təmin edir.

2. İdarə heyyyətinin sədri/mer Bələdiyyə Şurası və əhalisi qarşısında hesabat verir.

Maddə 49. İdarə heyyyətinin sədri/merin seçilməsi (2014-cü ilin Yerli Özüniidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. İdarə heyyyətinin sədri/mer birbaşa seçkilərlə, ümumi, bərabər seçki hüququ əsasında, gizli səsvermə yolu ilə Gürcüstanın Əsas Qanunu "Gürcüstan Seçki Məcəlləsi" ilə müəyyən olunmuş qaydada 4 il müddətinə seçilir.

2. İdarə heyyyətinin sədri/mer olaraq 25 yaşı tamam olmuş ən azı beş il Gürcüstanda

yaşamış istənilən Gürcüstan vətəndaşı seçilə bilər.

Maddə 50. İdarə heyyyəti sədrliyi/meria (30.07.2014 N 2589)

İdarə heyyyəti sədrliyi/meriya İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinin icrasını təmin edən Bələdiyyə icra Orqanına bağlı bir qurumdur. İdarə heyyyətinin sədrliyində/meriyaya İdarə heyyyəti sədri/mer rəhbərlik edir. İdarə heyyyəti/meriya struktur vahidlərindən ibarətdir. İdarə heyyyətinin/meriyanın struktur vahidləri müvafiq əsasnamə ilə müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində Bələdiyyə Şurasının İdarə heyyyətinin/meriyanın tapşırıqlarının icrasını təmin edir. İdarə heyyyətinin/meriyanın struktur vahidlərinin onların müvafiq əsasnamələri və ştat cədvəli əsasında müəyyən olunmuş şöbələri ola bilər.

Maddə 51. İdarə heyyyətinin sədri/mer üçün impiçmentin tələb olunması **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin yarısından çoxunun və ya Bələdiyyə ərazisində qeydiyyatda olan seçicilərin ümumi sayından ən azı 20 faizinin İdarə heyyyətinin sədri/mer üçün impiçmentin tələb olunması haqqında yazılı təşəbbüsü İdarə heyyyətinin sədri/mer üçün impiçmentin tələb olunması təşəbbüsünün əsasıdır.

2. Əgər İdarə heyyyətinin sədrinə/merə qarşı impiçmentin tələbolunması təşəbbüsü seçicilərə aiddirsə, 10 nəfərdən az olmamaq şərti ilə təşəbbüs qrupu yaradılır. Təşəbbüs qrupunun siyahısında onun hər bir üzvünün adı, soyadı, ünvanı və qeydiyyat yeri göstərməlidir. İdarə heyyyəti sədri/mer üçün impiçmentin tələbolunması təşəbbüsünü təşəbbüs qrupu konkretləşdirir. Müvafiq təşəbbüslə bağlı Bələdiyyə Şurasına ərizə təqdim olunur.

3. Təşəbbüs qrupunun ərizəsini və təşəbbüs qrupunun tərkibini bu Qanunun 12-ci və 7-ci bəndlərinə müvafiq olaraq məlumatın ictimaiyyətə çatdırılmasını təmin edən Bələdiyyə Şurası aparatı qeydiyyatdan keçirir.

4. Təşəbbüs qrupuna qeydiyyatda alınma haqqında müraciətdən 3 iş günü müddətində qeydiyyat vərəqi verilir. Əgər bu Qanunun tələbləri pozularsa qeydiyyatda almaqdan imtina edilə bilər.

5. Təşəbbüs qrupu qeydiyyatda alınma ilə bağlı yox cavabı aldığı gündən sonra 2 gün ərzində bu qərarı müvafiq rayon (şəhər) məhkəməsinə şikayət edə bilər ki, həmin məhkəmə 5 gün müddətində işə baxaraq qərar qəbul etməlidir. Rayon (şəhər) məhkəməsinin də qərarı 2 gün müddətində Apellasiya Məhkəməsinə şikayət oluna bilər ki, Apellasiya Məhkəməsi də 5 gün ərzində qərar qəbul edir. Apellasiya Məhkəməsinin qərarı yekun qərardır və şikayət olunmur.

6. Təşəbbüs qrupu qeydiyyat vəsiqəsi aldığı gündən etibarən imza toplamağa başlayır. İmzalar Bələdiyyə Şurası tərəfindən müəyyən olunmuş formalı vərəqdə toplanır. Hər bu cür vərəqə 50-dən aşağı olmamaq şərti ilə vətəndaşların özləri adlarını, soyadlarını, doğum tarixlərini, şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin nömrəsini, qeydiyyat yerini, imza tarixini yazırlar, imza atırlar. Yuxarıda qeyd olunan məlumatlarla doldurulmuş vərəqə imza toplamağa cavabdeh olan şəxs imza atır və ünvanını yazır. Onun imzasını ya notariat, ya da Şura aparatının müvafiq səlahiyyətli şəxsi təsdiq etməlidir. Əgər Şuranın müəyyən olunmuş formalı müvafiq vərəqi yoxdursa, təşəbbüs qrupu bu bəndin tələblərinə uyğun olaraq imzaların toplanılmasını təmin edir.

7. Təşəbbüs qrupu ərizənin qeydiyyatata alındığı gündən 20 gündən gec olmamaq şərti ilə Bələdiyyə Şurasının sədirinə İdarə heyyyətinin sədri/mer üçün impiçmentin tələb olunması ilə bağlı təşəbbüs haqqında ərizəni və Bələdiyyə ərazisində qeydiyyatda olan seçicilərin 20 faizinin təşəbbüsünün təsdiq edən əlavə imzaları təqdim edir.

8. Təşəbbüsü bu maddənin 7-ci bəndinə müvafiq olaraq Bələdiyyə Şurası iclasına müzakirəyə təqdim etmək və ya onun təqdim olunmasına yox demək haqqında qərarı ərizənin qeydiyyatından 15 gün ərzində Şura sədri qəbul edir. Əgər bu maddənin tələbləri pozularsa təşəbbüsün Şuranın iclasında müzakirəyə çıxarılmasına yol verilməyə bilər. Şura sədrinin etirazı bu maddənin 5-ci bəndinə uyğun olaraq şikayət oluna bilər.

9. Bələdiyyə Şurasının Sədri bu maddənin 7-ci bəndinə müvafiq olaraq təşəbbüsün ərizənin qeydiyyatından 20 gün müddətində Şuranın iclasında müzakirəyə təqdim olunmasını təmin edir. Əgər təşəbbüsə gələcək gedişin verilməsinə Şura rəhbərinin etirazını məhkəmə Qanunsuz olaraq tanıyarsa, Şura məhkəmənin yekun qərarının qəbul olunmasından 5 gün ərzində təşəbbüsü müzakirəyə çıxarır.

10. Bələdiyyə Şurası üzvlərinin təşəbbüsü onun təqdim olunmasından 10 gün müddətində müzakirə olunur. Əgər, Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin üçdə ikisi təşəbbüsü dəstəkləyərsə İdarə heyyyəti sədri/mer üçün impiçment tələb olunmuş hesab olunur. İdarə heyyyəti sədri üçün/mer üçün impiçmentin tələb olunması onun səlahiyyətlərinin dayandırılması ilə nəticələnir.

11. Bələdiyyə Şurası tərəfindən İdarə heyyyətinin sədri/mer üçün impiçment tələb olunmadığı halda növbəti 6 ay ərzində impiçment məsələsinin gündəmə gətirilməsi mümkün deyil.

12. İdarə heyyyətinin sədri/mer üçün impiçmentin tələbolunması prosedurunun təhrikinə və impiçmentin tələbolunmasına İdarə heyyyəti sədrinin/merin seçilməsindən 6 ay ərzində, həmçinin İdarə heyyyəti sədri/merin səlahiyyət müddətinin son bir ili ərzində yol verilmir.

Maddə 52. İdarə heyyyəti sədrliyinin/meriyanın vəzifəli şəxsləri (2014-cü ilin Yerli Özüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. İdarə heyyyəti sədrliyinin/meriyanın vəzifəli şəxsləridirlər:

- a) İdarə heyyyəti sədri/mer;
- b) İdarə heyyyətinin sədrinin/merinin birinci müavini;
- q) İdarə heyyyəti sədrinin/merin müavini;
- d) İdarə heyyyəti sədrliyinin/meriyanın struktur vahidinin rəhbəri.

2. İdarə heyyyəti sədrliyinin/meriyanın vəzifəli şəxslərinin sayı (İdarə heyyyəti sədri/mer də daxil olmaqla) 13-cən artıq olmamalıdır.

Maddə 53. İdarə heyyyəti sədrliyinin/meriyanın vəzifəli şəxslərinin və digər xidməti işçilərinin vəzifə gəlirləri (2014-cü ilin Yerli Özüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin vəzifə haqqı Gürcüstan Hökumətinin əsasnaməsi ilə müəyyən olunmuş maksimal miqdar çərçivəsində bəlli olur.

2. İdarə heyyyəti sədrliyinin/merin vəzifəli şəxslərinin və digər xidməti işçilərin vəzifə ödəmələrinin miqdarını İdarə heyyyəti sədrinin/merin təqdimatı ilə, Gürcüstan Qanunvericiliyi

ilə müəyyən olunmuş rəsmi xidmət vəzifələri sistemini nəzərə alaraq, bu Qanuna uyğun olaraq Bələdiyyə Şurası müəyyən edir.

Maddə 54. İdarə heyətinin sədri/merin səlahiyyətləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. İdarə heyəti sədri/mer:

a) İdarə heyəti sədrliyinin/meriyanın təşkilati fəaliyyət sahələrində:

a.a) İdarə heyəti sədrliyi/meriyanın struktur vahidlərinə ümumi nəzarət və koordinasiya edir;

a.b) Təsdiq etməsi üçün İdarə heyəti sədrliyinin/meriyanın əsasnamələrini və ştat cədvəllərini, həmçinin İdarə heyəti sədrliyi/meriyanın struktur vahidlərinin əsasnamələrini Şuraya təqdim edir; (30.07.2014 N 2589)

a.q) İdarə heyəti sədrliyi/meriyanın vəzifəli şəxslərini vəzifəyə təyin və ya vəzifədən azad edir;

a.d) İdarə heyəti sədrliyi/meriyanın xidməti işçilərini vəzifəyə təyin və ya vəzifədən azad edir;

a.e) İdarə heyəti sədrliyi/meriyanın xidməti işçilərinin vəzifələrini bölür, İdarə heyəti sədrliyi/meriyanın vəzifəli şəxslərinə tapşırıqlar verir və görülmüş işlərlə bağlı onların hesabatlarını dinləyir;

a.v) İdarə heyəti sədrliyi/meriyanın əsasnaməsi ilə müəyyən olunmuş qaydada bu bəndin "a.a"- "a.q", "b.a"- "b.q", "d.q", "e.v" və "e.z" altbəndləri ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlərdən, həmçinin bu Qanuna uyğun olaraq Şura tərəfindən təsdiqlənməsi və razılığın verilməsi lazım gələn səlahiyyətlərdən başqa İdarə heyəti/meriyanın vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətlərinin təhvil verilməsini həyata keçirir;

a.z) İdarə heyəti/meriyanın məsul işçilərinin həvəsləndirilməsi və onlar üçün nizam-intizam məsuliyyətinin verilməsi haqqında qərarlar qəbul edir;

a.t) İdarə heyəti sədrliyinin/meriyanın daxili nizam-intizam qaydalarını və vəzifə təlimatlarını təsdiq edir;

b) Bələdiyyə Şurası ilə ünsiyyət sahəsində:

b.a) Şuraya ən azı ildə bir dəfə Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada görülmüş işlərlə bağlı hesabat verir, həmçinin Şura üzvlərinin dördtə birinin tələbi ilə Şuraya növbədənkənar hesabat verir;

b.b) Bu Qanuna uyğun olaraq inzibati-hüquqi aktları hazırlayıb Şuraya qəbul üçün təqdim edir;

b.q) Şura sədrinə Şuranın növbədənkənar iclasının çağırılması ilə əlaqədar müraciət edir, Şuranın növbədəki iclasına əlavə müzakirə olunacaq məsələləri daxil edir, Şuranın və Şura komissiyalarının açıq və qapalı iclaslarında iştirak edə bilər;

b.d) Şura tərəfindən qəbul olunmuş inzibati-hüquqi aktların icrasını təmin edir;

q) Maliyyə-büdcə sahəsində:

q.a) Bələdiyyə büdcəsini və büdcəyə daxil olunacaq dəyişikliklər layihəsini hazırlayır və təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir; Öz səlahiyyətləri çərçivəsində təsdiq olunmuş

büdcənin icrasını təmin edir;

q.b) Hesabat ilinin büdcə hesabatını təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;

q.q) Gürcüstan Büdcə Məcəlləsinə uyğun olaraq, Şura tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada, Bələdiyyənin təsdiq etdiyi büdcəyə dəyişiklik etmədən israfçı qurumun büdcə klasifikasiyasının maddələri və kodları arasında məbləğin paylaşdırılması haqqında qərar qəbul edir;

q.d) Qanunla müəyyən olunmuş yerli vergilərin qəbul olunması, dəyişdirilməsi və ləğv olunması haqqında əsasnamə layihəsini təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;

q.e) Bələdiyyənin adı ilə və Şuranın razılığı ilə bu Qanunla və Gürcüstanın digər Qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada kreditlər alır;

q.v) Bələdiyyə tərəfindən il ərzində nəzərdə tutulan alış planlarını təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir; Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada satınalmaları həyata keçirir;(30.07.2014 N 2589)

d) Bələdiyyə əmlakının idarəsi sahəsində:

d.a) Bu Qanunla və Bələdiyyə tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə əmlakının idarə olunması haqqında qərarlar qəbul edir;

d.b) Şuranın razılığı ilə qərarlar qəbul edir: özəl hüquqlu kommertiya və qeyri-kommertiya hüquqi şəxslərin yaradılması, yenidən qurulması və ləğvi haqqında; kommertiya və qeyri-kommertiya hüquqi şəxslərin yaradılmasında iştirak və onlara üzvlük haqqında; Bələdiyyənin pay iştirakı ilə yaradılmış müəssisənin kapital dəyişikliyi haqqında; kommertiya hüquqi şəxsinin pay/aksiyalarının alınması haqqında;

d.q) Bu Qanunla müəyyən olunmuş halda Şuranın razılığı ilə Bələdiyyənin daşınan əmlakının birbaşa idarə qaydası ilə satılan və ya satılmayan yararlanma hüququ ilə, şərti və ya qeyri-şərti verilməsi haqqında qərar qəbul edir;

d.d) Şuranın razılığı ilə daşınan əmlakının birbaşa idarə qaydası ilə satılan və ya satılmayan yararlanma hüququ ilə, şərti və ya qeyri-şərti verilməsi məsələsini həll edir;

d.e) Şuranın razılığı ilə Bələdiyyə əmlakını alanın/istifadə hüququ ilə qəbul edən/in/idarə edən/in hüququ ilə qəbul edən/in müqavilə ilə verilmiş öhdəliyini pozduğu üçün məsuliyyətə cəlb olunduğu cərimədən azad olunma məsələsini həll edə bilər;

d.v) Şuranın razılığı ilə özəlləşdirilmiş və ya istifadə hüququ ilə verilmiş əmlakı qəbul edən/in bu əmlakla bağlı şərtlərin icrasından azad olunma məsələsini həll edə bilər, maliyyə və sərmayə öhdəliyi ilə bağlı şərtlərdən başqa;

d.z) Bu Qanuna müvafiq olaraq, Şuranın razılığı ilə Bələdiyyənin əsas (özəlləşdirilməmiş) əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında qərar qəbul edir;

d.t) Bələdiyyə əmlakının qulluq-sahibliyini, tikintisini, yenidənqurulmasını və bərpasını təmin edir;

d.i) Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi obyektlərinin siyahısını və özəlləşdirilmə planını təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;

d.k) Fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən onlara istifadə hüququ ilə verilmiş Bələdiyyə əmlakının istifadəsi və əmlakdan yararlanma qaydalarına əməl olunması barədə monitoring həyata keçirir;

d.l) Bələdiyyə əmlakının şərtli hərrac forması ilə verildiyi halda fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən həmin şərtlərin icrası ilə bağlı monitoring həyata keçirir;

e) İcra fəaliyyətinin digər sahələrində:

e.a) Bələdiyyənin adı ilə qoyulmuş müqavilə və razılaşmalara imza atır;

e.b) Bələdiyyəni təmsil edir və rəsmi münasibətlərdə onun adı ilə hərəkət edir, Bələdiyyənin adı ilə bu Qanunla müəyyən olunmuş hallar istisna olmaqla nümayəndəlik səlahiyyətləri, həmçinin, vəkalətnamə (etibarnamələr) verir;

e.q) Bələdiyyənin səlahiyyətləri çərçivəsində müvafiq sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir və digər proqramları, strategiya və planları hazırlayır, təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir və sonra icrasını təmin edir;

e.d) Bələdiyyənin sahə-ərazi plana alma sənədlərini hazırlayır və təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;

e.e) Öz səlahiyyətləri çərçivəsində fərdi inzibati-hüquqi aktlar qəbul edir;

e.v) Onun səlahiyyətlərinə aid olan ayrı-ayrı məsələlərin öyrənilməsi üçün, müvafiq nəticələrin və zəmanətlərin hazırlanması üçün məsləhət Orqanları – Şuralar və işçi qrupları yaradır;

e.z) Bələdiyyənin fəxri rütbə və mükafatlarını təqdim edir;

e.t) Bu Qanunla, Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları ilə və Şura tərəfindən müəyyən olunmuş qayda ilə bu Qanunun 16-cı və 17-ci maddələri ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlərin icrasını təmin edir;

e.i) Bu Qanunla, İdarə heyyyəti sədrliyi/meriyanın əsasnaməsi ilə və Şuranın inzibati-hüquqi aktları ilə nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

2. İdarə heyyyəti sədri/mer Bələdiyyənin inzibati vahidində İdarə heyyyəti sədrinin/merin nümayəndəsini təyin edə bilər. İdarə heyyyəti sədrinin/merin nümayəndəsinin səlahiyyətləri İdarə heyyyəti sədrliyinin/meriyanın əsasnaməsi ilə müəyyən olunur.

3. İdarə heyyyəti sədri/mer tərəfindən şəxsi məsələlərlə bağlı qərarlar qəbul olunarkən Şura üzvü tərəfindən onun fəaliyyətinə müdaxilə olunması imkansızdır.

Maddə 55. İdarə heyyyəti sədri/merin vəzifə uyğunsuzluğu (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

İdarə heyyyəti sədri/merin vəzifə uyğunsuzluğu məsələləri "Dövlət xidmətində maraqların toqquşması və korrupsiya haqqında" Gürcüstan Qanununa uyğun olaraq nizamlanır.

Maddə 56. İdarə heyyyəti sədri/merin səlahiyyətlərinin dayandırılması və səlahiyyətlərinə son verilməsinin əsasları

1. İdarə heyyyəti sədri/merin səlahiyyətlərinin dayandırılmasının əsaslarıdır:

a) Məhkəmə tərəfindən həbs qəti imkan tədbirinin seçilməsi;

b) Məhkəmə tərəfindən inzibati cəza olaraq inzibati həbsin verilməsi;

q) Məhkəmənin təqsirli bilən qərarının Qanuni qüvvəyə minməsi, əgər Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada yuxarı intansiya məhkəməsinə şikayətin vaxtı keçməyibsə;

d) Məzuniyyət;
e) Müvəqqəti əmək qabiliyyətini itirmək;
v) Əgər Qanunla başqa nəse müəyyən olunmayıbsa Prezident və ya nümayəndəlik Orqanlarına namizəd kimi təqdim olunmaq;

z) Səlahiyyətlərin dayandırılmasının başqa səbəbləri (Qanun əsasında).

2. İdarə heyəti sədri/merin səlahiyyətlərinə son verilməsinin əsaslarıdır:

a) Səlahiyyət müddətinin sona çatması;

b) Səlahiyyətlərin şəxsi ərizə ilə dayandırılması;

q) Sonuncu instansiya məhkəməsinin təqsirləndirici qərarının Qanuni qüvvəyə minməsi və ya Qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmənin təqsirləndirici qərarının yuxarı instansiya məhkəməsinə şikayətinin vaxtının keçməsi;

d) Dünyasını dəyişməsi;

e) Məhkəmə tərəfindən fəaliyyət qabiliyyətini itirmiş və ya itgin düşmüş və dünyasını dəyişmiş olaraq tanınması;

v) Gürcüstan vətəndaşlığına son verilməsi;

e) Üzürsüz səbəbdən üst-üstə 6 ay Bələdiyyənin işində iştirak etməməsi;

z) "Dövlət xidmətində maraqların toqquşması və korrupsiya haqqında" Gürcüstan Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş vəzifəli şəxs üçün uyğun gəlməyən vəzifəni tutmaq və ya uyğun gəlməyən fəaliyyətlə məşğul olması;

t) Bələdiyyə Şurası tərəfindən etimadsızılığın elan olunması;

i) Bu Qanunun XVIII fəslə ilə nəzərdə tutulmuş hallar.

3. Bu maddənin birinci bəndinin „a“–„e“ altbəndləri ilə nəzərdə tutulmuş hallarda İdarə heyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinin dayandırılması müddəti məhkumluğun və ya inzibati həbsin sürdüyü müddətə, yuxarı instansiya məhkəməsinə şikayətin müddətinə, məzuniyyət müddətinə və müvəqqəti əmək qabiliyyətini itirmə müddətinə uyğun olaraq müəyyən olunur, lakin „v“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş halda – Seçki Komissiyası tərəfindən namizəd olaraq qeydiyyatla alındığı andan müvafiq seçkilərin yekun nəticələrinin bilinməsinə qədər.

4. Bu maddənin 2-ci bəndi ilə müəyyən olunmuş faktlarla bağlı məlumatı 2-ci bəndin „z“–„i“ altbəndləri ilə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla Bələdiyyə Şurası bilgi olaraq qəbul edir və Şura iclasının protokolu kimi qeyd edir. Müvafiq faktın ortaya çıxmasının növbəti gündən İdarə heyətinin sədrinin/merin səlahiyyətləri dayandırılır/səlahiyyətlərə son verilir. İdarə heyətinin sədri/mer Şura qarşısında şəxsi ərizəsi ilə səlahiyyətlərindən imtina edir. Belə olan halda İdarə heyətinin sədrinin/merin səlahiyyətləri ərizənin qeydiyyat olunduğu günün səhərisi dayandırılır. Vəzifə uyğunsuzluğu məsələsi ilə bağlı Şura bu Qanunun 43-cü maddəsinin 5-ci bəndinə uyğun olaraq qərar qəbul edir.

5. İdarə heyətinin sədri/merin səlahiyyətlərinə son verildiyi zaman onun vəzifəsini İdarə heyəti sədrinin/merin birinci müavini həyata keçirir.

6. Reabilitasiya əsasında cinayət təqibinin dayandırılması, qəti imkan tədbiri olaraq verilmiş həbsin ləğv olunması və ya məhkəmə tərəfindən bəraət qərarı çıxarıldığı halda:

a) Əgər İdarə heyətinin sədrinin/merin səlahiyyət müddəti bitməyibsə, səlahiyyəti bərpa olunur, Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun qaydada təxirə salınmış maaşı verilir;

b) Əgər İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyət müddəti bitibsə, saxlanması və ya həbs müddəti onun İdarə heyyyətinin sədri/mer olaraq çalışdığı ümumi müddət çərçivəsində hesablanır və müvafiq təxirə salınmış maaşı verilir;

7. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinin vaxtından əvvəl dayandırılması haqqında Bələdiyyə Şurasının qərarının Qanuniliyi məsələsi qərar verildiyi gündən 2 gün ərzində müvafiq rayon (şəhər) məhkəməsinə şikayət oluna bilər ki, həmin məhkəmə 2 gün müddətində işə baxaraq qərar qəbul etməlidir. Rayon (şəhər) məhkəməsinin də qərarı 2 gün müddətində Apellasiya Məhkəməsinə şikayət oluna bilər ki, Apellasiya Məhkəməsi də 2 gün ərzində qərar qəbul edir. Apellyasiya Məhkəməsinin qərarı yekun qərardır və şikayət olunmur.

8. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verildiyi halda Gürcüstanın Əsas Qanunu "Gürcüstan seçki məcəlləsi" ilə müəyyən olunmuş qaydada İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə son verildikdən 9 gündən tez, 11 gündən gec olmamaq şərti ilə növbədənkənar İdarə heyyyətinin sədri/mer seçkiləri təyin olunur. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə son verildikdən sonra 50 gündən gec olmamaq şərti ilə növbədənkənar İdarə heyyyətinin sədri/mer seçkiləri keçirilir.

9. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verildiyi halda yeni seçilmiş İdarə heyyyətinin sədri/merin səlahiyyət müddəti Bələdiyyənin səlahiyyət müddətinə uyğun olur.

10. Əgər, İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə son verildiyi zaman Yerli Özüniidarəetmə Orqanlarının seçkilərinə 1 ildən az vaxt qalırsa növbədənkənar İdarə heyyyətinin sədri/mer seçilmir.

Maddə 57. İdarə heyyyətinin sədri/merin birinci müavini və müavini (müavinləri) (2014-cü ilin Yerli Özüniidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. İdarə heyyyətinin sədri/merin birinci müavini və müavini (müavinləri) var ki, onları İdarə heyyyətinin sədri/mer vəzifəyə təyin edir və ya vəzifədən azad edir.

2. Özüniidarə şəhərində merin birinci müavini vəzifəsi əvəzinə meriya əsasnaməsinə əsasən vitse-mer vəzifəsi müəyyən oluna bilər. Vitse-merin vəzifə statusu merin birinci müavinin vəzifə statusuna bərabərdir.

3. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini/müavini (müavinləri) vəzifələrin bölünməsinə uyğun olaraq İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə aid sahəyə (sahələrə) rəhbərlik edir (rəhbərlik edirlər), Bələdiyyənin inzibati-hüquqi aktlarının və İdarə heyyyətinin sədrinin/merin tapşırıqlarının icrasını təşkil və nəzarət edir (edirlər), İdarə heyyyətinin sədrinin/merin əsasnaməsinə uyğun olaraq şəxsi səlahiyyətləri çərçivəsində fərdi inzibati-hüquqi aktlar verir (verirlər). (30.07.2014 N 2589)

4. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini/müavini (müavinləri) vəzifələri İdarə heyyyətinin sədrinin/merin əsasnamələri ilə müəyyən olunur.

Maddə 58. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini və müavininin vəzifə uyğunsuzluğu (2014-cü ilin Yerli Özüniidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini və müavininin vəzifə uyğunsuzluğu məsələsi “Dövlət xidmətində maraqların toqquşması və korrupsiya haqqında” Gürcüstan Qanununa uyğun olaraq nizamlanır.

Maddə 59. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini və müavininin səlahiyyətlərinin dayandırılması və səlahiyyətlərinə son verilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini və müavininin səlahiyyətlərinin dayandırılması və səlahiyyətləri bu Qanunun 56-cı maddəsinin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş müvafiq əsasın olduğu halda dayandırılır, bu Qanunun 56-cı maddəsinin 2-ci bəndinin „a“ – „z“ altbəndləri ilə nəzərdə tutulmuş əsasın olduğu halda isə səlahiyyətlərə son verilir. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini və müavininin səlahiyyətləri, həmçinin yeni İdarə heyyyətinin sədri/mer seçildiyi anda (səlahiyyətlərin başladığı andan) dayandırılır. (30.07.2014 N 2589)

2. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini və müavininin səlahiyyətləri həmçinin Bələdiyyə sədri/mer tərəfindən onların vəzifədən uzaqlaşdırıldığı zaman dayandırılır.

3. İdarə heyyyətinin sədrinin/merin birinci müavini və müavininin səlahiyyətlərinin dayandırılması məsələləri yalnız bu Qanunla və ya bu Qanun əsasında qəbul olunmuş Bələdiyyə Şurasının müvafiq əsasnaməsi ilə nizamlanır. (30.07.2014 N 2589)

Maddə 60. İdarə heyyyəti/meryanın struktur vahidinin sədri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. İdarə heyyyəti/meryanın struktur vahidinin sədri yerli özünüidarəetmə məmurudur, onu vəzifəyə təyin və ya vəzifədən İdarə heyyyətinin sədri/mer azad edir.

2. İdarə heyyyəti/meryanın struktur vahidinin sədri:

a) Struktur vahidini idarə edir və bu vahidə həvalə olunmuş məqsəd və funksiyaların yerinə yetirilməsinə cavabdehdir;

b) Struktur vahidinin xidməti işçiləri arasında vəzifələri bölür;

q) Struktur vahidinin kadr məsələləri ilə bağlı İdarə heyyyətinin sədrinə/merə təkliflər verir; Struktur vahidinin xidməti işçilərinin həvəsləndirilməsi, nizam-intizam cavabdehliyi, məzuniyyət, xidməti ezamiyyət, peşəkarlığın yüksəldilməsi və təhsil haqqında təkliflər verir;

d) Struktur vahidinin fəaliyyətinin təşkili və planlaşdırma qaydalarını, forma və metodlarını müəyyən edir; struktur vahidinin xidməti işçilərinin vəzifələrini müəyyən edir;

e) Struktur vahidi tərəfindən hazırlanmış məsələləri, təklifləri, nəticələri və zəmanətləri İdarə heyyyətinin sədrinə/merə təqdim edir;

v) İdarə heyyyətinin sədri/merə mütəmadi olaraq struktur vahidinin gördüyü işlərlə bağlı hesabat verir;

z) İdarə heyyyətinin sədri/merin əsasnaməsinə uyğun olaraq öz səlahiyyətləri çərçivəsində fərdi inzibati-hüquqi aktlar verir;

t) İdarə heyyyətinin sədri/mer qarşısında hesabat verir.

3. İdarə heyyyəti/meryanın struktur vahidinin fəaliyyətinə İdarə heyyyətinin sədri/mer xidməti

nəzarət edir.

4. nın struktur vahidinin rəhbərinin vəzifə uyğunsuzluğu, həmçinin səlahiyyətlərinin dayandırılması və ya səlahiyyətlərinə son verilməsi məsələləri bu Qanunun 58-ci və 59-cu maddələrinə uyğun olaraq nizamlanır.

FƏSİL VI

Bələdiyyə Orqanlarının və vəzifəli şəxslərinin inzibati-hüquqi aktları

Maddə 61. Bələdiyyə Orqanlarının və vəzifəli şəxslərinin inzibati-hüquqi aktları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Orqanı və vəzifəli şəxsləri Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə verilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində müvafiq inzibati-hüquqi aktlar verirlər.

2. Şuranın əsasnaməsi Bələdiyyə Şurasının normativ inzibati-hüquqi aktıdır, lakin Şuranın sərəncamları fərdi inzibati-hüquqi aktlardır.

3. Bələdiyyənin vəzifəli şəxslərinin fərdi inzibati-hüququ aktlarıdır:

a) İdarə heyətinin sədrinin/merin əmrləri;

b) Tbilisi şəhəri Bələdiyyə Hökumətinin sərəncamı;

q) İdarə heyətinin sədrinin əmri;

d) İdarə heyətinin sədri/merin birinci müavininin əmri, İdarə heyətinin sədri/merinin müavininin əmri;

e) İdarə heyəti sədrliyinin/meriyanın struktur vahidinin sədrinin əmri;

v) Tbilisi şəhər Bələdiyyəsinin rayon İdarə heyəti sədrliyinin əmri.

4. Bələdiyyə Şurası inzibati hüquqi aktları Şura iclasında iştirak edən üzvlərin səs çoxluğu ilə qəbul edir, lakin əgər bu Qanunla başqa şərtlə məlum deyilsə, Şura üzvlərinin sayı siyahı tərkibinin üçdə birindən az olmamalıdır.

5. Əgər Bələdiyyə Şurası tərəfindən başqa qərar qəbul edilməzsə, inzibati-hüquqi aktın Qanuniliyi və ya digər məsələlərlə bağlı məhkəmə müzakirəsi zamanı Bələdiyyəni məhkəmədə İdarə heyətinin sədri/mer təmsil edir.

6. Bələdiyyənin inziabti-hüquqi aktlarının hazırlanması, qəbul olunması, yayımlanması, fəaliyyət göstərməsi, qeydiyyatata alınması və sistemləşdirilməsi qaydaları bu Qanunla, Gürcüstanın ümumi inzibati məəcəlləsi ilə "Normativ aktlar haqqında" Gürcüstan Qanunu ilə, Bələdiyyə Orqanlarının əsasnamə və digər normativ aktları ilə müəyyən olunur.

Maddə 62. Bələdiyyənin inzibati-hüquqi aktlarının şikayət olunması **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Orqanlarının və vəzifəli şəxslərinin inzibati-hüquqi aktları bu Qanunla və Gürcüstanın digər Qanunları ilə müəyyən olunmuş qaydada məhkəməyə şikayət olunur.

2. İdarə heyəti sədrliyinin/merin vəzifəli şəxsinin İdarə heyətinin sədri/mer istisna olmaqla fərdi inzibati-hüquqi aktları İdarə heyətinin sədrinə/merə və daha sonra Qanunla müəyyən olunmuş qaydada məhkəməyə şikayət olunur.

3. Əgər Bələdiyyə İcra Orqanının və ya İdarə heyyyətinin/meryanın vəzifəli şəxsinin inzibati-hüquqi aktı Bələdiyyə Şurasının normativ inzibati-hüquqi aktına və ya Gürcüstan Qanunvericiliyinə qarşı gələrsə, Şura siyahı tərkibinin əksəriyyətinin səs çoxluğu ilə onun məhkəməyə şikayət edilməsi haqqında qərar qəbul edir. Belə olan halda Şuranı məhkəmədə Şuranın tapşırığı ilə Şura rəhbəri tərəfindən müəyyən olunmuş şəxs, icra Orqanını/İdarə heyyyəti/meryanı isə İdarə heyyyətinin sədri/mer tərəfindən müəyyən olunmuş şəxs təmsil edir.

HİSSƏ III

Gürcüstanın paytaxtı-Tbilisi

FƏSİL VII

Gürcüstan paytaxtının statusu

Maddə 63. Gürcüstan paytaxtı və onun statusu **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Gürcüstanın paytaxtı – Tbilisi özünüidarə şəhəridir.

2. Gürcüstan paytaxtı olaraq Tbilisi şəhər Bələdiyyəsinin (bundan sonra – Tbilisi), statusu Tbilisinin xüsusi hüquqi vəziyyətindən xəbər verir ki, dövlət və yerli maraqların müdafiəsi naminə Yerli Özünüidarəetmə Orqanları vasitəsi ilə Tbilisinin idarəsini təmin edir.

3. Əgər bu fəsildə başqa heç bir şərt müəyyən olunmayıbsa, Bələdiyyə olaraq Tbilisinin hüquqi və iqtisadi əsasları, Bələdiyyənin və onun Orqanlarının/vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətləri və fəaliyyət qaydaları, həmçinin Bələdiyyə Orqanlarının sturuktura və təşkilati formalaşma qaydaları bu Qanunun müvafiq fəsiləri ilə Bələdiyyəni müəyyən etdiyi əsasnamə ilə müəyyən olunur.

Maddə 64. Tbilisinin xüsusi hüquq və səlahiyyətləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Tbilisinin xüsusi hüquq və səlahiyyətləridir:

a) Bu Qanunun 16-cı maddəsi ilə nəzərdə tutulan səlahiyyətlər;

b) Təcili tibbi yardımla təmin etmək;

q) Gürcüstan paytaxtının inzibati sərhədlərində yerləşən təbii və antropogen geoinformasiya vahidinin, Tbilisi inzibati vahidinin, tarixi olaraq formalaşmış məhəllənin (küçənin), planlaşdırma rayonunun, bu və ya digər zonanın, mikrorayonun, digər ərazi vahidinin, dağın, təpənin, yarğanın, çayın, gölün, bulağın, meydanın, prospektin, şosse yolunun, küçənin, döngənin, dalanın, çıxışın, sahilin, esplanadın, bulvarın, xiyabanın, skverin, bağın, parkın, meşə-parkın, meşənin, şəhər məzarlığının, panteonun, tikinti-tiklilərin, nəqliyyat sistemi obyektlərinin adlandırılması;

d) Möhkəm məişət tullantılarının idarəsi;

e) Çirkab suların təmizlənməsi və utilizasiyası.

Maddə 65. Tbilisi Orqanları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Tbilisidə Yerli Özünüidarəetmə Tbilisi Nümayəndəlik Orqanları – Tbilisi Şurası və Tbilisi İcra Orqanları sistemi – Tbilisi meryası vasitəsi ilə həyata keçirilir.

Maddə 66. Tbilisi İnzibati Vahidləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Tbilisi ərazisi inzibati vahidlərə bölünür. Tbilisinin inzibati vahidləri rayondur. Tbilisi inzibati vahidi Özünüidarə vahidi deyil.

2. Tbilisi inzibati vahidinin yaradılması və ləğv olunması, onun sərhədlərinin müəyyən olunması və dəyişdirilməsi haqqında əsasnamələri Tbilisi merinin və ya Şura üzvlərinin üçdə birinin təqdimatı ilə, Şuranın tam tərkibinin əksəriyyəti ilə Tbilisi Şurası qəbul edir.

FƏSİL VIII

Tbilisinin Nümayəndəlik Orqanları

Maddə 67. Tbilisi Şurası **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Tbilisi Şurası üzvlərinin sayı və seçim qaydaları Gürcüstanın Əsas Qanunu “Gürcüstan seçki məcəlləsi” ilə müəyyən olunan Tbilisi Nümayəndəlik Orqanıdır.

Maddə 68. Tbilisi Şurasının səlahiyyətləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Tbilisi Şurasının səlahiyyətlərinə bu Qanunla nəzərdə tutulmuş Bələdiyyə Şurası səlahiyyətlərindən başqa, həmçinin daxildir:

a) Tbilisi Hökumətinin vəzifəli şəxslərinin fəaliyyətinə nəzarət;

b) Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun olaraq, bu Qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda Tbilisi Hökuməti üçün kreditin alınmasına razılıq verilməsi;

q) Gürcüstan paytaxtının müəyyən olunmuş inzibati sərhədlərində yerləşən və antropogen geoinformasiya vahidinin, Tbilisi inzibati vahidinin, tarixi olaraq formalaşmış məhəllənin (küçənin), planlaşdırma rayonunun, bu və ya digər zonanın, mikrorayonun, digər ərazi vahidinin, dağın, təpənin, yarğanın, çayın, gölün, bulağın, meydanın, prospektin, şosse yolun, küçənin, döngənin, dalanın, çıxışın, sahilin, esplanadın, bulvarın, xiyabanın, skverin, bağın, parkın, park-meşənin, meşənin, şəhər məzarlığının, panteonun, tiklilərin, nəqliyyat sistemi obyektlərinin adlandırılması;

d) Tbilisi Hökumətinin təqdimatı ilə, Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun olaraq ictimai hüquqlu hüquqi şəxsin təsis olunması, yenidən təşkil olunması və ləğvi, həmçinin onun əsasnamələrinin təsdiqlənməsi haqqında qərarların qəbul olunması;

e) Bu Qanunla nəzərdə tutulmuş halda Tbilisi Hökumətinin təqdimatı ilə, Bələdiyyənin adı ilə qoyulmuş müqavilənin təsdiqlənməsi, həmçinin dəyəri Bələdiyyə büdcəsinin ödəmələrindən 5 faiz artıq olan razılaşmaların əldə olunmasına razılıq vermək; (30.07.2014 N 2589)

v) Tbilisi Hökumətinin təqdimatı ilə bu Qanunla və Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə əmlakının idarə qaydalarının, həmçinin 50 faizdən artıq pay iştirakı ilə yaradılmış müəssisə əmlakının idarəsi qaydalarının müəyyən olunması;

z) Tbilisi Hökumətinin təqdimatı ilə Bələdiyyə satınalmaları planının təsdiqlənməsi;

t) Tbilisi Hökumətinin təqdimatı ilə Bələdiyyənin özəlləşdiriləsi obyektlərinin siyahısını və özəlləşdirmə planının təsdiqlənməsi;

i) Bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada Tbilisi hakimiyyət üzvünün vəzifəyə təyin olunmasına razılığın verilməsi;

k) Bu qanun 16-cı, 17-ci və 64-cü maddələri ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlərin icrası ilə bağlı qərarların qəbul olunması;

l) Bu Qanunla, Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları ilə və Bələdiyyə Şurası reqlamenti ilə nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətlərin icrası.

2. Əgər bu Qanun və Gürcüstan Qanunvericiliyi Bələdiyyənin xüsusi və təhvil alınmış səlahiyyətlərinin icrası üçün cavabdeh Bələdiyyə Orqanını müəyyən etmirsə, qeyd olunan səlahiyyətləri Tbilisi Şurası və ya Tbilisi Şurasının tapşırığı ilə - Tbilisi icra başçısı/Tbilisi Hökuməti həyata keçirir.

3. Tbilisi Şurasının bu Qanunla və ya Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə birbaşa olaraq Tbilisi Şurasının səlahiyyəti kimi müəyyən olunmuş səlahiyyəti başqa Orqana və ya vəzifəli şəxsə verilə bilməz, əgər Qanun onun təhvil verilməsini nəzərdə tutmursa.

Maddə 69. Tbilisi Şurasının növbədənənar çağırılması (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Tbilisi Şurasının növbədənənar iclasının çağırılması qaydası bu maddənin 2-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş qayda nəzərə alınmaqla bu Qanunun 26-cı maddəsi (onun 2-ci bəndinin "e" altbəndindən başqa) ilə müəyyən olunur.

2. Tbilisi Şurasının növbədənənar iclası Tbilisidə qeydiyyat olunmuş 10000 seçicinin tələbi ilə çağırılır.

Maddə 70. Tbilisi Şurasının komissiyaları (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

Tbilisi Şurasında bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada 11-dən artıq olmamaqla komissiya yaradılır.

Maddə 71. Tbilisi Şura sədrinin nümayəndələri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Tbilisi Şura sədrinin birinci müavini və müavinləri ola bilər.

2. Tbilisi Şurası sədri olmadığı halda Şura sədri vəzifəsini birinci müavin və ya Tbilisi Şurası sədrinin tapşırığı ilə – müavinlərdən biri həyata keçirir.

FƏSİL IX

Tbilisi İcra Orqanları sistemi

Maddə 72. Tbilisi Meriyası **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Tbilisi Meriyası (Tbilisi meri, Tbilisi Hökuməti, Tbilisi meryasının struktur vahidləri və Tbilisi rayon Bələdiyyələri) Tbilisinin icra Orqanları sistemidir ki, Tbilisinin icra işlərini təmin edir.

2. Tbilisi meryasının vəzifəli şəxsləridirlər: Tbilisi meri, Tbilisi merinin birinci müavini (Vitse-mer) və müavin, Tbilisi meryasının struktur vahidinin rəhbəri və Tbilisi rayon İdarə heyətinin sədri. Bu Qanunun 52-ci maddəsinin 2-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş Meriya əməkdaşlarını say məhdudluğu Tbilisi Meriyasına aid olunmur.

3. Tbilisi meryasının strukturu və fəaliyyət qaydaları Tbilisi Meriyasının əsasnaməsi ilə müəyyən olunur. Əgər bu Qanun və ya Gürcüstan Qanunvericiliyi konkret səlahiyyətlərin icrası üçün cavabdeh Tbilisi İcra Orqanını müəyyən etmərsə, səlahiyyətlərin verilməsi Tbilisi Meriyasının əsasnaməsinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Maddə 73. Tbilisi meri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Tbilisinin Ali İcra Orqanı – Tbilisi meri – Tbilisi Hökumətinin rəhbəridir. Tbilisi meri birbaşa seçki ilə 4 il müddətinə seçilir. Tbilisi merinin seçilmə qaydaları Gürcüstanın Əsas Qanunu “Gürcüstan Seçki Məcəlləsi” ilə müəyyən olunur.

2. Tbilisi meri:

- a) Tbilisi Meriyasının fəaliyyətinə ümumi nəzarət və koordinasiya edir;
- b) Tbilisi Hökumətinin fəaliyyətinə bələdçilik edir, öz müavinləri arasında vəzifə bölgüsü aparır;
- q) Tbilisi Hökumətinin iclaslarına sədirlik edir;
- d) İnzibati-hüquqi aktları hazırlayır və qəbul olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;
- e) Tbilisi büdcəsini, büdcəyə olunan dəyişikliklər layihəsini və büdcənin icra hesabatını təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;
- v) Tbilisi hökumətinin fərdi inzibati-hüquqi aktlarına imza atır;
- z) Bələdiyyə səlahiyyətləri çərçivəsində müvafiq sosial-iqtisadi inkişaf və digər proqramları, strategiya və planları təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;
- t) Bələdiyyənin sahə-ərazi plana alma sənədlərini hazırlayır və təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;
- i) Fərdi inzibati-hüquqi aktlar verir;
- k) Bələdiyyə və Tbilisi Hökuməti adından qoyulmuş müqavilə və razılaşmalara imza atır; Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada satınalmaları həyata keçirir; (30.07.2014 N 2589)

l) Tbilisini və Tbilisi Hökumətini bu Qanunla nəzərdə tutulmuş hallardan başqa təmsil edir, rəsmi müasibətlərdə onların adı ilə hərəkət edir, digər nümayəndəlik vəzifələrini yerinə yetirir, Bələdiyyə adı ilə nümayəndəlik səlahiyyətləri verir, həmçinin, vəsatətnamə (etibarnamə);

m) Tbilisi Meryası və Meriyanın struktur vahidlərinin əsasnamələrini, Tbilisi rayon Bələdiyyəsi və Rayon Bələdiyyəsinin struktur vahidinin əsasnamələrini, həmçinin Tbilisi Meriyanı və Tbilisi rayon Bələdiyyəsinin ştat siyahısını təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir; (30.07.2014 N 2589)

n) Bu Qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada Tbilisi Meriyanının vəzifəli şəxslərini vəzifəyə təyin edir; Tbilisi Meriyanının vəzifəli şəxslərini vəzifədən azad edir; bu Qanunun 82-ci maddəsinin 3-cü bəndinin “b” altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla Tbilisi Meriyanının digər xidməti işçilərini vəzifəyə təyin və ya vəzifədən azad edir; (30.07.2014 N 2589)

o) Tbilisi Meriyanının vəzifəli şəxslərinin və xidməti işçilərinin vəzifə haqlarının miqdarını təsdiqlənməsi üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir; (30.07.2014 N 2589)

p) Tbilisi Meriyanının xidməti işçilərinin vəzifələrini bölür; Tbilisi Meriyanının vəzifəli şəxslərinə tapşırıqlar verir və görülmüş işlərlə bağlı onların hesabatlarını dinləyir;

j) Tbilisi Meriyanının əsasnaməsi ilə müəyyən olunmuş qaydada Tbilisi Meriyanının vəzifəli şəxslərinə bu bəndin „a“, „b“ və „t“ – „q“ altbəndləri ilə nəzərdə tutulmuş, həmçinin bu Qanuna uyğun olaraq Tbilisi Şurası tərəfindən təsdiqlənməli və razılıq verilməli səlahiyyətlər istisna olmaqla digər səlahiyyətlərin təhvil verilməsini həyata keçirir;

r) Tbilisi Meriyanının məsul işçilərinin həvəsləndirilməsi və onlar üçün nizam-intizam məsuliyyətinin verilməsi haqqında qərarlar qəbul edir;

s) Tbilisi Meriyanının daxili nizam-intizam və vəzifə təlimatlarını təsdiq edir;

j) Bu Qanunla, Gürcüstanın digər Qanunvericilik və Qanuna tabe normativ aktları və Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə ona verilən digər vəzifə və səlahiyyətləri yerinə yetirir.

t) Tbilisi Şurasına Tbilisi Şurasının reqlamenti ilə nəzərdə tutulmuş qaydada Tbilisi Hökuməti və onun tərəfindən görülmüş işlərlə bağlı, ən azı ayda bir dəfə, həmçinin Tbilisi Şurası üzvlərinin ən azı dördüdə birinin tələbi ilə növbədənkənar hesabat təqdim edir;

u) Tbilisi Şura sədrinə Şuranın növbədənkənar iclasının çağırılması ilə bağlı təkliflə müraciət edir, Şuranın növbədəki iclasına müzakirə olunacaq əlavə məsələlər daxil edir, Şuranın və Şura komissiyalarının açıq və qapalı iclaslarında iştirak etmək səlahiyyətinə malikdir;

p) Bələdiyyənin fəxri rütbə və mükafatları ilə təltif edir;

k) Onun səlahiyyətlərinə daxil olan ayrı-ayrı məsələlərin öyrənilməsi üçün məsləhət qurumları – Şuralar və işçi qrupları yaradır;

ğ) Bu Qanunla və Tbilisi Şurasının qəbul etdiyi inzibati-hüquqi aktlarla nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

3. Tbilisi Meriyanı Tbilisi Şurası və Tbilisi əhalisi qarşısında həm cavabdehdir, həm də səlahiyyətlərindən onlar qarşısında imtina edir.

4. Tbilisi Meri üçün impichmentin tələb olunması, onun vəzifə uyğunsuzluğu və səlahiyyətlərin dayandırılması və səlahiyyətlərinə son verilməsi məsələləri bu Qanunun 51-ci, 55-ci və 56-cı maddələrinə uyğun olaraq həll olunur.

Maddə 74. Tbilisi Hökuməti (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Tbilisi Hökuməti (Bundan sonra – Hökumət) Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə verilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində Tbilisi Şurasının qərarlarını icra edən kollegial icra Orqanıdır.

2. Hökuməti Tbilisi Merindən, onun birinci müavinindən (vitse-mer) və müavinlərindən, Tbilisi Meriyasının struktur vahidinin rəhbərlərindən (Tbilisi Meriyasının sistemində daxil olan, nəzarət və nəzarəti həyata keçirən struktur vahidlərinin rəhbərləri istisna olmaqla) və Tbilisi rayon İdarə heyyyəti sədirlərindən ibarətdir.

3. Hökumətin iclasına Tbilisi meri və ya Tbilisi merinin tapşırığı ilə – Tbilisi merinin müavini (vitse-mer) və ya müavinlərindən biri rəhbərlik edir.

4. Hökumətin iclasında, əgər tam tərkibin yarısından çoxu iştirak edirsə, iclas səlahiyyətlidir. Qərar Hökumətin iclasında iştirak edənlərin səs çoxluğu ilə qəbul olunur.

5. Hökumətin strukturu, səlahiyyətləri və fəaliyyət qaydaları bu Qanunla, Tbilisi Meriyasının əsasnaməsi ilə Hökumətin reqlamenti ilə müəyyən olunur.

Maddə 75. Hökumətin səlahiyyətləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

Hökumət:

a) Təşkilati fəaliyyət sahəsində:

a.a) Tbilisi Meriyasının struktur vahidini və Tbilisi rayon Bələdiyyələrinin fəaliyyətini əlaqələndirir;

a.b) Onun səlahiyyətlərinə aid olan məsələlərin hazırlanması və qərarların qəbul olunması məqsədi ilə Hökumət üzvlərinə tapşırıqlarını verir;

a.q) Hökumətin reqlamentini və ona ediləcək dəyişiklikləri işləyib hazırlayıb təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;

a.d) Onun səlahiyyətlərinə aid olan ayrı-ayrı məsələlərin öyrənilməsi üçün, müvafiq nəticələrin və zəmanətlərin hazırlanması üçün məsləhət Orqanları – Şuralar və işçi qrupları yaradır;

b) Tbilisi Şurası ilə münasibət sahəsində:

b.a) Bu Qanuna uyğun olaraq inzibati-hüquqi akt layihələrini işləyib hazırlayaraq qəbul olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

b.b) Tbilisi Şurası tərəfindən qəbul olunmuş inzibati-hüquqi aktların icrasını təmin edir;

q) Maliyyə-Büdcə sahəsində:

q.a) Tbilisi büdcə layihəsini işləyir və müzakirə edir; öz səlahiyyətləri çərçivəsində təsdiqlənmiş büdcənin icrasını təmin edir; lazım gəlmiş halda büdcəyə olunacaq dəyişikliklər haqqında təkliflər hazırlayır, büdcənin icrası haqqında hesabat hazırlayır və onun ictimaiyyətə çatdırılmasını təmin edir;

q.b) Gürcüstan büdcə məcəlləsinə uyğun olaraq, Tbilisi Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş qaydada Tbilisinin təsdiq olunmuş büdcəsinə dəyişiklik edilmədən israfçı qurumun büdcə klasifikasiyasının maddələri və kodları arasında məbləğin paylaşdırılması haqqında qərar qəbul edir;

q.q) Bələdiyyənin adı və Tbilisi Şurasının razılığı ilə bu Qanunla və Gürcüstanın digər Qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada kredit alır;

q.d) Qanunla müəyyən olunmuş yerli vergilərin qəbul olunması, dəyişikliklər edilməsi və ləğv olunması haqqında qərarlar layihəsini təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

q.e) Bələdiyyə tərəfindən il ərzində həyata keçiriləcək satın almalar planını təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

d) Bələdiyyə əmlakının icrası sahəsində:

d.a) Bu Qanunla və Tbilisi Şurası tərəfindən qəbul edilmiş qaydada Bələdiyyənin əmlakının idarə və utilizasiyası haqqında qərarlar qəbul edir;

d.b) Tbilisi Şurasının razılığı ilə qərarlar qəbul edir: özəl hüquqlu kommersiya və qeyri-kommersiya hüquqi şəxslərin yaradılması, yenidənqurulması və ləğvi haqqında; kommersiya və qeyri-kommersiya hüquqi şəxslərin yaradılmasında itirak və onlara üzvlük haqqında; Bələdiyyənin pay iştirakı ilə yaradılmış müəssisənin capital dəyişikliyi haqqında; kommersiya hüquqi şəxsinin pay /aksiyalarının alınması haqqında;

d.q) İctimai hüquqlu hüquqi şəxslərin təsis olunması, yenidənqurulması və ləğvi haqqında təklifləri, həmçinin ictimai hüquqlu hüquqi şəxsin nizamnaməsini təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

d.d) Bu Qanunla müəyyən olunmuş hallarda Tbilisi Şurasının razılığı ilə Bələdiyyənin daşınan əmlakının birbaşa utlizasiya yolu ilə satılan və ya satılmayan hüquqla, şərtli və ya şərtsiz verilməsi haqqında qərarlar qəbul edir;

d.e) Tbilisi Şurasının razılığı ilə daşınan əmlakın birbaşa utilizasiya qaydası ilə satılan və ya satılmayan hüquqla, şərtli və ya şərtsiz verilməsi haqqında qərarlar qəbul edir;

d.v) Tbilisi Şurasının razılığı ilə Şuranın razılığı ilə Bələdiyyə əmlakını alanın/istifadə hüququ ilə qəbul edən/inidarə edən hüququ ilə qəbul edən müqavilə ilə verilmiş öhdəliyini pozduğu üçün məsuliyyətə cəlb olunduğu cərimədən azad olunma məsələsini həll edə bilər;

d.z) Tbilisi Şurasının razılığı ilə özəlləşdirilmiş və ya istifadə hüququ ilə verilmiş əmlakı qəbul edən bu əmlakla bağlı şərtlərin icrasından azad olunma məsələsini həll edə bilər, maliyyə və sərmayə öhdəliyi ilə bağlı şərtlərdən başqa;

d.t) Bu Qanuna müvafiq olaraq, Tbilisi Şurasının razılığı ilə Bələdiyyənin əsas (özəlləşdirilməmiş) əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında qərar qəbul edir;

d.i) Bələdiyyə əmlakının qulluq-sahibliyini, tikintisini, yenidənqurulmasını və bərpaasını təmin edir;

d.k) Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi obyektlərinin siyahısını və özəlləşdirilmə planını təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;

d.l) Fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən onlara istifadə hüququ ilə verilmiş Bələdiyyə əmlakının istifadəsi və əmlakdan yararlanma qaydalarının müdafiəsinə monitoring edir;

d.l) Bələdiyyə əmlakının şərti hərəc forması ilə verildiyi halda fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən həmin şərtlərin icrası ilə bağlı monitoring həyata keçirir;

e) İcra fəaliyyətinin digər sahələrində:

e.a) Bələdiyyənin səlahiyyətləri çərçivəsində müvafiq sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir və digər proqramları, strategiya və planları hazırlayır, təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir

və sonra icrasını təmin edir;

e.b) Bələdiyyənin sahə-ərazi plana alma sənədlərini hazırlayır və təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir;

e.q) Yerli şəhər müntəzəm sərnişin daşımalarına icazənin qiymətini, icazənin verilməsi üçün müsabiqənin keçirilməsi və icazənin verilmə qaydalarını təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

e.d) Gürcüstan paytaxtının inzibati sərhədlərində yerli şəhər müntəzəm sərnişin daşımaları məqsədi ilə avtobusların (M_2 və M_3 kateqoriyaları) hərəkət marşrutlarını müəyyən edir və təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

e.e) Gürcüstan ərazisi çərçivəsində daxili müntəzəm sərnişin daşımaları zamanı paytaxt ərazisinə daxil olan avtobusların (M_2 və M_3 kateqoriyaları) hərəkət marşrutlarını müəyyən edir və təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

e.v) Yerli şəhər müntəzəm sərnişin daşımalarına icazələr verir;

e.z) Tikintiyə icazənin elektron formada verilməsi və fərdi inzibati-hüquqi aktla tanış olma qaydalarını hazırlayıb təsdiq olunması üçün Tbilisi Şurasına təqdim edir;

e.t) Öz səlahiyyətləri çərçivəsində fərdi inzibati-hüquqi aktlar verir ;

e.i) Bələdiyyənin bu Qanunun 16-cı, 17-ci və 64-cü maddələri ilə nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətlərinin Gürcüstan Qanunvericiliyi və Tbilisi Şurası tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada icrasını təmin edir;

e.k) Tbilisi Meriyasının əsasnaməsi ilə, Hökumətin rəqlamenti ilə və Tbilisi Şurasının inzibati-hüquqi aktları ilə müəyyən olunmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

Maddə 76. Tbilisi merinin birinci müavini (vitse-mer) və müavinləri *(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)*

1. Tbilisi Merinin birinci müavini (vitse-mer) və müavinləri var.

2. Tbilisi Merinin birinci müavini (vitse-mer) və müavinlərini vəzifəyə Tbilisi Şurasının razılığı ilə Tbilisi meri təyin edir. Tbilisi merinin birinci müavinin (vitse-merin) və müavinlərin vəzifədən azad olunmalarını Tbilisi meri həll edir.

3. Tbilisi Merinin birinci müavini (vitse-mer) və müavinlərini vəzifəyə təyin olunmalarına Tbilisi meri Şura iclasında iştirak edənlərin əksəriyyətinin razılığı ilə qəbul edir və bunu Şura üzvlərinin ən azı üçdə biri dəstəkləməlidir. Tbilisi Şurasının razılığı olmadığı zaman isə Tbilisi meri 10 gün ərzində elə onun özünü və ya başqa namizədi təqdim edə bilər. Əgər Tbilisi Şurası yenə də razılıq verməzsə, Tbilisi meri 3 ay müddətinə Tbilisi merinin birinci müavini (vitse-mer) və müavinlərini 3 ay səlahiyyət müddətinə təyin edə bilər.

4. Əgər Tbilisi Şurası bu maddənin 3-cü bəndi ilə müəyyən olunmuş prosedurla Tbilisi merinə birinci müavinini (vitse-meri) və müavinlərini təyin etməyə razılıq verməzsə, Tbilisi meri gələn 3 ay müddətinə Tbilisi Şurasına Tbilisi merinin birinci müavininin (vitse-mer)/müavinin yeni namizədini təqdim etməlidir. Belə olan halda bu maddənin 3-cü bəndi ilə nəzərdə tutulan qayda fəaliyyət göstərir. Tbilisi Şurasından razılığı alınmadığı halda Tbilisi merinin birinci müavini (vitse-mer)/müavinin vəzifələrini icra etmək üçün bu maddənin 3-cü bəndinə uyğun olaraq Tbilisi merinin birinci müavinin (vitse-mer)/müavinin vəzifəsini bir dəfə artıq icra etmiş şəxsə icazə verilmir.

5. Bu maddənin 3-cü və 4-cü bəndləri ilə nəzərdə tutulan prosedurlar Tbilisi merinin birinci müavini (vitse-mer)/müavinləri təyin olunana kimi davam edir.

6. Tbilisi merinin müavini vəzifə bölgüsünə uyğun olaraq Tbilisi İcra Orqanlarının səlahiyyətlərinə daxil olan sahələrə nəzarət edir; Tbilisi Şurasının, merin və hakimiyyətlərin qərarlarının icrasının təşkilini və nəzarətini həyata keçirir; Öz səlahiyyətləri çərçivəsində fərdi-inzibati-hüquqi aktlar verir; Tbilisi meryasının əsasnaməsi və Tbilisi Hökumətinin rəqlamenti ilə müəyyən olunmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

7. Tbilisi merinin müavinlərinin vəzifə uyğunsuzluğu, onların səlahiyyətlərinin dayandırılması və səlahiyyətlərinə son verilməsi bu Qanunun 58-ci və 59-cu maddələrinə uyğun olaraq müəyyən olunur.

Maddə 77. Tbilisi Meriyasının struktur vahidləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Tbilisi Meriyasının struktur vahidləri bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada, Tbilisi Meriyasının əsasnaməsi ilə və ya ona müvafiq dəyişikliklərlə, hakimiyyət səlahiyyətlərinə aid sosial-iqtisadi sahələrin idarəsi və Tbilisi Meriyasının fəaliyyətinin təmin olunması məqsədi ilə yaradılır.

2. Tbilisi Meriyasının struktur vahidlərinin rəhbərini Tbilisi Şurasının razılığı ilə Tbilisi meri vəzifəyə təyin edir. Tbilisi Meriyasının struktur vahidinin rəhbəri Tbilisi meryası qarşısında cavabdehdir və onun qarşısında səlahiyyətlərindən imtina edir.

3. Tbilisi Meriyasının struktur vahidinin rəhbərini vəzifəyə təyin etmək, vəzifə uyğunsuzluğu, səlahiyyətlərini dayandırmaq və səlahiyyətlərinə son verilməsi məsələləri bu Qanunun 76-cı, 58-ci və 59-cu maddələrinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4. Tbilisi merinin struktur rəhbəri öz səlahiyyətləri çərçivəsində fərdi inzibati- hüququ aktları verir. Tbilisi Meriyasının struktur vahidinin səlahiyyətləri və struktur vahidinin rəhbərinin səlahiyyətləri struktur vahidinin alt bölgüləri Tbilisi Meriyasının əsasnaməsi ilə və müvafiq ştat siyahısı ilə müəyyən olunur. (30.07.2014 N 2589)

Maddə 78. Tbilisinin Orqanlarına maliyyə nəzarəti (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Tbilisi Orqanlarının daxili auditi və müfəttişliyi „Dövlət Daxili Maliyyə nəzarəti haqqında“ Gürcüstan Qanunu və Tbilisi Merinin əsasnaməsinə uyğun olaraq icra olunur.

2. Tbilisi Meriyasının audit xidmətinin rəhbərini tam tərkibin əksəriyyəti ilə, Şuranın səlahiyyət müddətinə Tbilisi Şurası seçir. Onun seçilmə qaydası bu Qanuna uyğun olaraq Tbilisi Hökumətinin rəqlamenti ilə müəyyən olunur.

Maddə 79. İctimai hüquqlu hüquqi şəxsin təsis olunması (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Tbilisi Şurası tərəfindən təsis olunmuş ictimai hüquqlu hüquqi şəxsin rəhbərini Şuranın razılığı ilə vəzifəyə təyin və vəzifədən Hökumət azad edir.

2. Tbilisi Şurasının normativ inzibati-hüquqi aktları ilə yaradılmış ictimai hüquqlu hüquqi şəxs Dövlət Hakimiyyət Orqanlarından ayrılmış təşkilatdır, hansı ki, Hökumətin nəzarəti ilə sərbəst şəkildə sosial, təhsil, mədəni, iqtisadi və ya Hökumət tərəfindən müəyyən olunmuş digər tədbirləri həyata keçirir.

3. Tbilisi Şurası tikintiyə icazə verilməsi və onun sahə-ərazi plana alması haqda müvafiq tədqiqatın aparılması və zəmanətlərin hazırlanması, əmlakın özəlləşdirilməsi və istifadə hüququ ilə verilmə prosesinin təmin olunması və ya başqa məqsədlə ictimai hüquqlu hüquqi şəxs təsis etmək səlahiyyətinə malikdir.

4. Tbilisi Şurasının sədri özü tərəfindən yaradılmış ictimai hüquqlu hüquqi şəxsə Hökumətin təklifi ilə ictimai hüquqlu hüquqi şəxs nizamnamə ilə (əsasnaməsi) müəyyən olunmuş fəaliyyətləri, xidmət və ya sürətli xidmət, həmçinin tikintiyə icazənin sürətli rejimdə verilməsi xidməti, dəyərinin miqdarı kimi işləri görməyi tapşıra bilər.

5. Tbilisi Şurası tərəfindən təsis olunmuş ictimai hüquqlu hüquqi şəxs müvafiq Qanunla və ya öz nizamnaməsi ilə (əsasnamə) nəzərdə tutulmuş səlahiyyətləri icra etmək səlahiyyətinə malikdir.

6. Hakimiyyət ictimai hüquqlu hüquqi şəxs tərəfindən elektron sənəd dövriyyəsi sistemi vasitəsi ilə İnzibati icraatın həyata keçirilməsi, inzibati-hüquqi aktın verilməsi və tanışlıq qaydaları və şərtlərini təsdiqlənməsi üçün Tbilisi Şurasına təqdim etsin.

7. Tbilisi Şurası Hökumətin təqdimatı ilə ictimai hüquqlu hüquqi şəxsi müvafiq əmlak verməklə təsis edir. İctimai hüquqlu hüquqi şəxsə əmlak birbaşa istifadə qaydası ilə, ödənişsiz, müddətli və ya müddətsiz, istifadə hüququ ilə veriləcək.

8. İctimai hüquqlu hüquqi şəxs öz səlahiyyətində olan əmlakı ödənişsiz Tbilisiyə verə bilər.

9. Tbilisi Şurasının razılığı ilə İctimai hüquqlu hüquqi şəxs öz mülkiyyətində olan əmlakı bu Qanunun XV fəslə və Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada istifadəyə vermək səlahiyyətinə malikdir.

10. Tbilisi Şurası tərəfindən təsis olunmuş ictimai hüquqlu hüquqi şəxsin idarə qaydaları ictimai hüquqlu hüquqi şəxsin nizamnaməsi ilə (əsasnamə) müəyyən olunur.

11. Tbilisi Şurası tərəfindən təsis olunmuş ictimai hüquqlu hüquqi şəxs tərəfindən qəbul olunmuş qərar Qanunla müəyyən olunan qaydada məhkəməyə şikayət olunur.

12. Tbilisi Şurası tərəfindən təsis olunmuş ictimai hüquqlu hüquqi şəxsin ləğvi zamanı ləğvdən sonra qalmış əmlak Tbilisinin mülkiyyətinə keçir.

FƏSİL X
Tbilisi Meriyasının Ərazi Orqanı –
Tbilisi Rayon İcra Hakimiyyəti

Maddə 80. Tbilisi Rayon Bələdiyyəsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Tbilisi İnzibati vahidində – rayonda Tbilisi Meriyasının ərazi Orqanı yaradılır – Tbilisi Rayon İdarə Heyyəti (bundan sonra – Rayon İcra Hakimiyyəti).

2. Rayon İcra Hakimiyyəti struktur vahidlərindən ibarətdir. Rayon İcra Hakimiyyətinin struktur və səlahiyyətləri İcra Hakimiyyətinin səciyyəvi əsasnaməsi ilə müəyyən olunur.

3. Rayon İcra Hakimiyyətinin ştat siyahısını, vəzifə ödəniş haqqları və səciyyəvi əsasnaməsini Tbilisi Merinin təqdimatı ilə Tbilis Şurası təsdiq edir.

4. Tbilisi rayon İcra Hakimiyyətinin Rəhbəri Tbilisi rayon İdarə Heyyətidir (bundan sonra – rayon İdarə Heyyəti). Rayon İdarə Heyyətinin Sədrini Tbilisi Şurasının razılığı ilə vəzifəyə Tbilisi meri təyin edir. Rayon İdarə Heyyətinin Sədrinin vəzifədən azad olunması məsələsini də Tbilisi meri həll edir.

5. Rayon İdarə Heyyətinin Sədrinin vəzifəyə təyin olunması, vəzifə uyğunsuzlaşması, səlahiyyətlərin dayandırılması və ya səlahiyyətlərə son verilməsi məsələləri bu Qanunun 76-cı, 58-ci və 59-cu maddələrinə uyğun olaraq müəyyən olunur.

Maddə 81. Rayon İcra Hakimiyyətinin vəzifəli şəxsləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Rayon İcra Hakimiyyətinin vəzifəli şəxsləri:

a) Rayonun İdarə Heyyəti;

b) Rayon İdarə Heyyətinin Sədrinin müavini;

q) Rayon İcra Hakimiyyətinin struktur vahidinin rəhbəri.

2. Rayon İdarə Heyyətinin Sədrinin müavini və Rayon İcra Hakimiyyətinin struktur vahidinin rəhbərini „İctimai xidmət haqqında“ Gürcüstan Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada rayon İdarə Heyyətinin Sədri vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir.

Maddə 82. Rayon İdarə Heyyətinin Sədri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Rayon İdarə Heyyətinin Sədri İcra Hakimiyyətinin fəaliyyətinə rəhbərlik edir, rayonu idarə edir, Tbilisi meriyasının və Hökumətin qərarlarının icrasını əlaqələndirir.

2. Rayon İdarə Heyyətinin Sədri vəzifə olaraq Hökumətin tərkibinə daxildir.

3. Rayon İdarə Heyyətinin Sədri:

a) İcra Hakimiyyətinin üzvləri arasında fuksiyaları bölür; İcra Hakimiyyətinin iclaslarına rəhbərlik edir;

b) „Dövlət Xidməti Haqqında“ Gürcüstan Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada Rayon İcra Hakimiyyətinin vəzifəli şəxslərini və Rayon İcra Hakimiyyətinin digər vəzifəli şəxslərini

vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir;

q) Tbilisi Şurası tərəfindən qəbul olunan inzibati-hüquqi aktların, proqramların layihələrin icrasını təmin edir;

d) Tbilisi Meriyasının müvafiq struktur vahidinə büdcə layihəsi ərizəsini təqdim edir;

e) Rayon İcra Hakimiyyətinin adı ilə müqavilə və razılaşmalara imza atır; İcra Hakimiyyəti təmsil edir və rəsmi münasibətlər zamanı digər nümayəndəlik vəzifələrini icra edir, Gürcüstan Qanunvericiliyi və Tbilisi normativ aktlarına uyğun olaraq satınalmalar həyata keçirir; (30.07.2014 N 2589)

v) Öz səlahiyyətləri çərçivəsində inzibati-hüquqi aktlar qəbul edir;

z) Gürcüstan paytaxtının prioritetlər sənədinin və Tbilisi büdcə layihəsinin işlənməsində iştirak edir;

t) Rayon üçün Tbilisi büdcəsi ilə nəzərdə tutulan ayırmalara müvafiq olaraq ödəmələrin həyata keçirilməsinə cavabdehdir;

i) Tbilisi büdcəsi ilə nəzərdə tutulmuş ayırmaların icrası üçün məlumatlar hazırlayır və Tbilisi meriyasının müvafiq struktur vahidinə təqdim edir;

k) Bu Qanunla və Tbilisi Meriyasının əsasnaməsi ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətləri icra edir.

4. Rayon İdarə Heyyətində Sədri Tbilisi meriyası qarşısında hesabat verir və öz səlahiyyətlərindən imtina edir.

Maddə 83. Rayon İdarə Heyyətində Sədrinin müavinləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Rayon İdarə Heyyətində Sədrinin maksimum 3 müavinini ola bilər.

2. Rayon İdarə Heyyətində Sədrinin müavinləri Rayon İdarə Heyyətində Sədrinin vəzifə bölgüsünə uyğun olaraq Rayon İcra Hakimiyyətinin səlahiyyətlərinə aid olan sahələrə rəhbərlik edirlər; müvafiq sahələrdə həyata keçiriləsi tədbirlərlə bağlı təkliflər hazırlayırlar; Rayon İdarə Heyyətində Sədrinin qərarlarının icra olmasına nəzarət və təşkil edirlər.

3. Rayon İdarə Heyyətində Sədrinin olmadığı hallarda və yaxud da əgər Rayon İdarə Heyyətində Sədri öz vəzifələrini müvəqqəti olaraq yerinə yetirə bilmirsə, onun tapşırığı ilə Rayon İdarə Heyyətində Sədrinin vəzifələrini müavinlərdən biri həyata keçirir.

Maddə 84. Rayon İcra Hakimiyyətinin Struktur Vahidləri (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Rayon İcra Hakimiyyətinin struktur vahidləri müvafiq sahələr üzrə Tbilisi Şurasının, Tbilisi Meriyasının, Hökumətinin və və rayon İdarə Heyyətində Sədrinin inzibati-hüquqi aktlarını həyata keçirirlər və öz səlahiyyətləri çərçivəsində əhaliyə xidmətin ayrı-ayrı sahələri ilə məşğul olurlar.

2. İcra Hakimiyyətinin struktur vahidləri funksiyalarını rayon İcra Hakimiyyətinin əsasnaməsinə uyğun olaraq Tbilisi Meriyasının təqdimatı ilə Tbilisi Bələdiyyəsinin təsdiq etdiyi müvafiq struktur vahidinin səciyyəvi əsasnaməsi ilə müəyyən olunur.

3. İcra Hakimiyyətinin struktur vahidinin fəaliyyətinə struktur vahidinin rəhbəri rəhbərlik edir.

HİSSƏ IV

Yerli Özünüidarəetmənin fəaliyyətində vətəndaşların iştirakı

FƏSİL XI

Yerli Özünüidarəetmə fəaliyyətinin icrasında vətəndaşların iştirakı

Maddə 85. Yeri Özünüidarəetmənin fəaliyyətinin icrasında vətəndaşların iştirakının təmin olunması **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Yerli Özünüidarəetmənin iclasında vətəndaşların iştirakını təmin etmək üçün Bələdiyyə Orqanları, onların struktur vahidləri və vəzifəli şəxsləri, vətəndaşların qəbulu, Bələdiyyə Orqanlarının iclaslarında vətəndaşların iştirakı və qərarların qəbulu prosesinin şəffaflığı üçün, təşkilati və maddi-texniki şəraitlər yaratmağa borcludur. Buradan irəli gələrək Bələdiyyə üzvləri Qanunla müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirməlidirlər:

a) Yerli kütləvi informasiya vasitələrinin vasitəsi ilə və ya Bələdiyyə Şurasının reqlamenti ilə müəyyən olunmuş qaydada yayınlayırlar:

a.a) Qərar təşəbbüsü layihələri;

a.b) Qərar təşəbbüsü layihələrinin müzakirə prosedurları və müddətləri;

a.q) Bələdiyyənin Şurasının, həmçinin Şura komissiyasının iclaslarının gündəliyi, icra yeri və tarixi;

a.d) Qəbul olunmuş normativ, həmçinin digər normativ-hüquqi aktlar, onların şikayət olunma vaxtları və prosedurları;

a.e) Qərarların icrasına nəzarətdə vətəndaşların iştirak müddətləri və prosedurları;

b) Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada normativ inzibati-hüquqi aktların əlçatanlığını təmin edirlər.

Maddə 86. Bələdiyyə Şurası tərəfindən müəyyən olunmuş qərar təşəbbüsü layihəsinin petisiya qaydaları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə ərazisində qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının ən az 1 faizinin normativ inzibati-hüquqi aktlar layihəsinin hazırlamaq və Bələdiyyə Şurasına təqdim etmək hüququ var.

2. Petisiya qaydasına əsasən məsələ yazılı daxil olunmalıdır, Bələdiyyə Şurasının əsasnamə layihəsi şəklində və petisiyaya Bələdiyyə ərazisində qeydiyyat olunmuş seçicilərin ən az bir faizi imzalamalıdır.

3. Petisiya qaydası ilə daxil olan məsələyə müvafiq məsələnin qaldırılmasının vacibliyini sübut edən dəlillər, layihənin müəllifinin (müəlliflərinin) və Bələdiyyə Şurası iclasına təyin olunmuş çıxış edənlərin kimliyi və ünvanı əlavə olunmalıdır.

4. Qanunla qəbul olunmuş qaydada daxil olmuş petisiyanı Bələdiyyə Şurası aparatı qeydiyyatda alır.

5. Bələdiyyə Şurası petisiya şəklində qəbul olunmuş məsələni bir ay müddətində Şuranın

iclasında müzakirə etməlidir.

6. Bələdiyyə Şurası iclasında petisiya qaydası ilə daxil olunmuş layihənin müzakirəsində məruzəçi statusu ilə, iclas səslərinin əksəriyyəti ilə layihənin təşəbbüskarları tərəfindən təyin olunmuş məruzəçi iştirak edir.

Maddə 87. Bələdiyyə kollegiya Orqanlarının iclaslarının ictimailiyi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə Şurasının, Bələdiyyə Şurası komissiyalarının və Hökumətin iclasları Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş hallar istisna olmaqla ictimaidir.

Maddə 88. Bələdiyyənin vəzifəli şəxslərinin və şura üzvlərinin ictimai hesabatlarının dinlənilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə ərazisində qeydiyyatda olan seçicinin, Bələdiyyənin vəzifəli şəxsinin və Şuranın üzvünün ictimai hesabatlarının müzakirəsində məhdudlaşdırılmadan iştirak etmə hüququ var.

2. İdarə heyətinin sədri/mer və Şura üzvü heç olmasa ildə bir dəfə seçicilərlə ictimai görüş təşkil etməlidirlər və onlara görülmüş işlər haqqında hesabat verməli, həmçinin hesabatın müzakirəsi zamanı seçicilər tərəfindən verilən suallara cavab verməlidirlər.

HİSSƏ V

Bələdiyyənin büdcəsi və iqtisadi əsasları

FƏSİL XII

Bələdiyyə büdcəsi

Maddə 89. Bələdiyyə büdcəsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə büdcəsi müvafiq Bələdiyyə Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş Bələdiyyənin funksiyalarının və öhdəliklərinin icrası məqsədi ilə alınacaq daxilolmaların, ödəniləsi ödəmələrin və qalıq dəyişikliklərin birləşməsidir.

2. Bələdiyyə büdcə layihəsinin hazırlanması, təqdim olunması, müzakirəsi, sübut olunması, büdcəyə dəyişikliyin edilməsi, büdcənin icrası, hesabatı və nəzarət qaydaları bu Qanunla, Gürcüstan Büdcə Məcəlləsi ilə və digər normativ aktlarla müəyyən olunur.

Maddə 90. Bələdiyyə büdcəsinin müstəqilliyi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə büdcəsi digər Bələdiyyənin büdcəsindən, Muxtar və Gürcüstan Dövlət büdcəsindən asılı deyil.

2. Bələdiyyə büdcəsinin aslı omamasını xüsusi daxilolmalar və xüsusi səlahiyyətlərin icrası üçün ödəmələrin sərbəst müəyyən olunma səlahiyyətini meydana çıxarır.

Maddə 91. Bələdiyyə büdcəsi layihəsinin müzakirə və təsdiqi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin gələn ilinin büdcə layihəsini əlavə olunmuş materiallarla birlikdə bu Qanuna və Gürcüstan Büdcə məcəlləsinə uyğun qaydada 15 noyabrdan gec olmamaq şərti ilə Bələdiyyənin sədri/mer Bələdiyyə Şurasına təqdim edir.

2. Bələdiyyə Şurası büdcə layihəsini təqdim olunduqdan 5 gün müddətində ictimai müzakirəyə çıxarır.

3. Bələdiyyə Şurası büdcə layihəsini ictimai müzakirə edir və yeni büdcə ili başlayana qədər, Bələdiyyə büdcəsinin təsdiqlənməsi haqqında siyahı tərkibinin əksəriyyətinin qərarı ilə qərar qəbul edir.

4. Qeydlər və əlavələr olduğu halda Bələdiyyə Şurası 25 noyabrdan gec olmamaq şərti ilə büdcə layihəsini qeydlərlə bir yerdə İdarə heyyyətinin sədrinə/merə qaytarır.

5. Həmin və ya dəyişdirilmiş büdcə layihəsini 10 dekabrdan gec olmamaq şərti ilə İdarə heyyyətinin sədri/mer Bələdiyyə Şurasına təqdim edir.

6. Bələdiyyə Şurası tərəfindən müzakirə zamanı büdcəyə dəyişiklik yalnız və yalnız İdarə heyyyətinin sədri/merin razılığı ilə edilə bilər.

7. Əgər Bələdiyyə Şurası İdarə heyyyətinin sədri/mer tərəfindən təqdim olunan büdcə layihəsinin düzəldilmiş variantını təsdiq etməzsə və ya İdarə heyyyətinin sədri/mer tərəfindən Şuranın qeydləri nəzərə alınmadığı halda – büdcə layihəsinin redaksiyası, Bələdiyyə Şurası Şura üzvlərinin tam siyahısının beşdə üçü ilə Bələdiyyə Şurasının siyahı tərkibinin üçdə biri tərəfindən təşəbbüs edilmiş yalnız Şura tərəfindən bu maddənin 4-cü bəndinə uyğun olaraq İdarə heyyyətinin sədri/mer üçün göndərilmiş qeydlərin və ya onların bir hissəsinin nəzərə alındığı büdcə layihəsini təsdiq edə bilər.

8. Bələdiyyə büdcəsinin planlaşdırılma ilinin başlanğıcına qədər təsdiq olunmadığı halda İdarə heyyyətinin sədri/mer hər bir prioritet üçün hər ay keçən büdcə ilinin ödəmələrinin dördüdə biri qədər məbləğ verməlidir. Yeni büdcə ilinin başlanmasından 3 ay ərzində Bələdiyyə büdcəsi təsdiq olunmadığı halda Gürcüstan Hökuməti bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə Şurasının və İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verir.

9. İllik büdcə yayımlanır və cəmiyyət üçün əlçatandır.

Maddə 92. Bələdiyyə büdcəsinin gəlirlər **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə büdcəsinin gəlirləri hesabat dönməsində büdcəyə daxil olmuş pul vəsaitlərinin cəmidir:

a) Gəlirlər;

b) Qeyri-maddi aktivlər (qeyri-maddi aktivlərlə aparılan əməliyyatlardan əldə olunan pul vəsaitləri);

q) Maliyyə aktivləri (maliyyə aktivləri ilə aparılan əməliyyatlardan əldə olunan pul vəsaitləri, balansın istifadəsi istisna olmaqla);

d) Öhdəliklər (Öhdəliklərin götürülməsi nəticəsində əldə olunmuş pul vəsaitləri).

2. Bələdiyyə büdcəsinin gəlirləri xüsusi və qeyri-xüsusi gəlirləri əhatə edir.
3. Bələdiyyə öz səlahiyyətləri çərçivəsində sərbəst şəkildə, öz mülahizəsinə uyğun olaraq öz gəlirlərindən istifadə etmək hüququna malikdir.
4. Bələdiyyənin qeyri-xüsusi (özünə aid olmayan) gəlirlərinə kapital, xüsusi və məqsədli transferlər, kredit və „Qrantlar haqqında“ Gürcüstan Qanununa uyğun əldə olunmuş qrantlar aiddir.
5. Bələdiyyə büdcəsinə daxil olan gəlirlərin idarəsi Gürcüstan Qanuna müvafiq şəkildə baş verir.

Maddə 93. Yerli vergi və ödənişlərin müəyyən edilməsi və idarəsi qaydaları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Yerli vergilərin miqdarını (hissəsini) Qanunla müəyyən olunmuş qaydada Bələdiyyə Şurası müəyyən edir.
2. Yerli ödəmələrin (hissəsini) Bələdiyyə Şurası müəyyən edir.
3. Yerli vergilərin idarə olunmasını vergi Orqanları həyata keçirir. Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş digər gəlirlərin və qeyri maliyyə aktivləri ilə icra olunmuş əməliyyatlarla əldə olunmuş pul məbləğlərinin aradan qaldırılmasını müvafiq xidməti qurumlar təmin edirlər, əgər Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə başqa bir şey müəyyən edilməyibsə.
4. Bələdiyyə ərazisində yerləşən, Bələdiyyənin idarəsində olan məktəbəqədər tərbiyə ictimai qurumlarında tədris-tərbiyyə xidməti və qida xidməti üçün ödəmənin, tarifin və yaxud da digər verginin qəbul olunması yolverilməzdir.

Maddə 94. Bələdiyyə büdcəsi üçün ayrılacaq köçürmələrinin növləri (30.07.2014 N 2587)
Bələdiyyə büdcəsi üçün ayrılacaq köçürmələrinin növləri:

- a) Təhsil köçürmələri;
- b) Kapital köçürmələri;
- q) Məqsədyönlü köçürmələr;
- d) Xüsusi köçürmələr.

Maddə 95. Bərabərləşdirici köçürmələr **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə büdcəsi üçün Gürcüstan Dövlət Büdcəsindən ayrılmış məbləğ bərabərləşdirici köçürmələrə aiddir.
2. Bərabərləşdirici köçürmənin məqsədi Bələdiyyənin iqtisadi potensialını nəzərə alaraq fərqli maliyyə imkanlarını bərabərləşdirməkdir.
3. Bərabərləşdirici köçürmə ilə qəbul olunmuş gəlirləri Bələdiyyə şəxsi mülahizələrinə uyğun olaraq, öz səlahiyyətlərini icra etmək üçün istifadə edir.
4. Gürcüstan Dövlət büdcəsindən Bələdiyyə üçün ayrılmış bərabərləşdirici köçürmənin hesablanması qaydası, düstur və ekvivalentlik əmsalları Gürcüstan büdcə məcəlləsi ilə müəyyən olunur.

Maddə 96. Bələdiyyə büdcəsi üçün kapital köçürmələrinin ayrılması qaydaları (30.07.2014 N 2587)

1. Kapital köçürməsi bir büdcədən başqa büdcəyə məqsədyönlü kapital layihəsinin icrası üçün ayrılır və o, köçürməni alanın qeyri-maliyyə aktivlərinin artımı ilə bağlıdır.

2. Bələdiyyə büdcəsi üçün kapital köçürməsi Gürcüstan Dövlət büdcəsindən ayrıla bilər, inzibati ərazisi Muxtar Respublika ərazisi çərçivəsinə daxil olmuş Bələdiyyə üçün isə müvafiq Muxtar Respublikanın büdcəsindən ayrılır.

3. Gürcüstan Dövlət Büdcəsindən/Muxtar Respublikanın büdcəsindən Bələdiyyə büdcəsi üçün ayrılacaq kapital köçürməsinin ümumi həcmi Gürcüstanın/müvafiq Muxtar Respublikanın Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunur.

4. Kapital köçürülməsinin yerinə yetirilməsinin əsasını Bələdiyyənin təşəbbüsü təşkil edir. Kapital köçürməsinin ayrılması tələbi ilə Bələdiyyə Gürcüstan Hökumətinə/müvafiq Muxtar Respublika Hökumətinə və ya Gürcüstan nazirliklərinə/müvafiq MR nazirliklərinə edilir. Müraciətə kapital köçürülməsinin lazımlılığını təsdiq edən sübutlar əlavə olunmalıdır və kapital köçürməsinin həcmi göstərilməlidir.

5. Kapital köçürülməsi qaydasını Gürcüstan Hökuməti müəyyən edir.

Maddə 97. Məqsədyönlü köçürmə **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Məqsədyönlü köçürmə bir büdcədən digərinə təhvil verilmiş səlahiyyətlərin maliyyə təminatı üçün verilir.

2. Məqsədyönlü köçürmə baş verə bilər:

a) Gürcüstan dövlət büdcəsindən Bələdiyyə büdcəsinə;

b) Muxtar Respublika büdcəsindən müvafiq Bələdiyyə büdcəsinə.

Maddə 98. Bələdiyyə büdcəsi üçün xüsusi köçürmənin ayrılma qaydası (başlıq 30.07.2014 N 2587)

1. Bələdiyyə büdcəsi üçün xüsusi köçürmə Gürcüstan Dövlət Büdcəsindən ayrıla bilər, lakin ərazisi Muxtar Respublikanın ərazisi kimi tanınmış Bələdiyyə üçün xüsusi köçürmə həmin Muxtar Respublikanın büdcəsindən ayrılır. Xüsusi köçürmə təbii fəlakət hadisələri, ekoloji və digər fəlakətlər zamanı, hərbi əməliyyatlar zamanı, epidemiyə və digər fəvqəladə durumların nəticələrinin (zərərin) ləğvi, həmçinin Bələdiyyə tərəfindən digər tədbirlərin keçirilməsi üçün ayrılır. (30.07.2014 N 2587)

2. Xüsusi köçürmə yalnız bu maddənin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün müvafiq Bələdiyyənin büdcəsinin ehtiyat fondu yetərli olmadıqda ayrılır.

Maddə 99. Bələdiyyə büdcəsinin ehtiyat fondu **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə büdcəsində nəzərdə tutulmayan ödəmələrin maliyyələşdirilməsi üçün ehtiyat fondu yaradılır ki, onun həcmi illik büdcə ilə nəzərdə tutulmuş gəlirlərin ümumi həcmindən 2 faizindən artıq olmamalıdır.

2. Bələdiyyə büdcəsinin ehtiyat fondundan məbləği Bələdiyyənin sədrinin/merin məbləğin miqdarı və istifadə məqsədləri haqqında məlumatı özündə əks etdirən qərarı əsasında Bələdiyyənin/meryanın müvafiq struktur vahidləri ayırırlar.

Maddə 100. Bələdiyyə tərəfindən kreditin alınması və qrant əldə olunması **(2014-cü ilin Yerli Özünüdarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Gürcüstan Hökumətinin icazəsi ilə, öz səlahiyyətləri çərçivəsində və öz adı ilə, kapital sərmayəsini gerçəkləşdirmək üçün, Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qayda və miqdarda hüquqi şəxsdən kredit/kredit öhdəliyi götürə bilər.

2. Bələdiyyə tərəfindən alınmış kreditin miqdarı keçən 3 büdcə ilinin Bələdiyyənin şəxsi gəlirlərinin orta aylıq miqdarının 10 faizindən çox olmamalıdır. Bələdiyyə mülkiyyətində olan əmlakın tələbin təmin olunma vasitəsi olaraq istifadəsi mümkündür.

3. Bələdiyyə bu maddənin 2-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuşdan artıq həcmdə krediti yalnız Dövlət hakimiyyət Orqanları və onun tərəfindən nəzarət olunan ictimai hüquqlu hüquqi şəxs də ala bilər.

4. Həmçinin Bələdiyyə tərəfindən digər şəxsin xeyrinə zəmanət və ya başqa şəkildə zəmanət vermək üçün Gürcüstan Hökumətinin icazəsi lazımdır.

5. Bələdiyyə Gürcüstan Hökumətinin razılığı ilə, öz səlahiyyətlərini icra etmək üçün, Qanunla müəyyən olunmuş qaydada qrant əldə edə bilər. Qrantın alınması ilə bağlı razılıq almaq üçün vəsaitlə Gürcüstan Hökumətinə Bələdiyyənin İcra Orqanı müraciət edir.

6. Gürcüstan Hökumətinin icazəsi Gürcüstan Hökumətinin sərəncamı ilə verilir.

7. Bu maddənin birinci, 4-cü və 5-ci bəndləri ilə nəzərə alınmış qərarları Bələdiyyənin adı ilə və Bələdiyyə Şurasının öncədən razılığı ilə bu maddə ilə müəyyən olunmuş qaydada və şərtlərdə qəbul edir və müvafiq müqaviləni Bələdiyyənin icra Orqanı imzalayır.

Maddə 101. Bələdiyyə büdcəsinin ödəmələri

1. Hesabat dönməsində büdcədən veriləcək pul ödəmələrinin cəmi Bələdiyyə büdcələrinin ödəmələridir: **(2014-cü ilin Yerli Özünüdarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

a) Xərclər;

b) Qeyri-maliyyə aktivləri (qeyri-maliyyə aktivləri ilə aparılan əməliyyatlar üçün yönəldilmiş pul vəsaitləri);

q) Maliyyə aktivləri (maliyyə aktivləri ilə aparılan əməliyyatlar üçün yönəldilmiş pul vəsaitləri, balansın yığılması istisna olmaqla);

d) Öhdəliklər (Öhdəliklərin əsas hissəsinin ödənilməsi üçün nəzərdə tutulmuş pul vəsaitləri).

2. Bələdiyyə Yerli Özünüdarəetmənin xidməti işçilərinin təhsil-hazırlığı üçün əmək haqqının ödənilməsi üçün nəzərdə tutulan büdcə gəlirlərinin ümumi həcmindən ən azı 1 faizinə müraciət edir. **(2015-ci ilin 1 yanvar tarixindən qüvvəyə minsin)**

Maddə 102. Ödəmə istiaqmətlərinin müəyyən olunmasında sərbəstlik **(2014-cü ilin Yerli Özünüdarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə sərbəst şəkildə bu Qanunla nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlərin icrası üçün lazım gələn maliyyə ödəmələrinin istiqamətini müəyyən edir.

Maddə 103. Gəlirlərin təzminatı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Gürcüstan Dövlət Hakimiyyətinin ali Orqanları, həmçinin Abxaziya və Acara Muxtar Respublikalarının Dövlət Hakimiyyət Orqanları tərəfindən Bələdiyyə büdcəsinin ödəmələrinin miqdarını artıracaq və ya onun gəlirlərini azaldacaq qərarların qəbul olunması zamanı Bələdiyyənin zərəri Dövlət və ya Muxtar Respublika büdcəsindən təzminat verilməlidir.

FƏSİL XIII Bələdiyyə əmlakı

Maddə 104. Fəslin nizamlanma sahəsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bu Fəslin Bələdiyyə əmlakının kateqoriyalarını, yaranma qaydasını və əmlak hüquqlarını (istifadəsi və əldə olunması, həmçinin satılması Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirilən təbii sərvətlər istisna olmaqla), həmçinin Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilmə və istifadə hüququ ilə verilməsinin hüquqi, iqtisadi, təşkilati əsasları və əsas şərtlərini müəyyən edir.

2. Bu Fəsil aid olunmur:

a) Əgər satınalmanın məqsədi alınan əmlakın/xidmətin daha sonra bölgüsünü, paylaşdırılmasını və ya taleyinin başqa cür həll olunmasını nəzərdə tutursa, satınalma ilə əldə olunmuş əmlaka/xidmətə;

b) „Dövlət satınalmaları haqqında“ Gürcüstan Qanununun 10¹ maddəsinin 3-cü bəndinin „e“ altbəndi ilə nəzərdə tutulan hallara;

q) Bələdiyyə mülkiyyətində olan, Gürcüstan Dövlət Hakimiyyətinə, Abxaziya və Acara Muxtar Respublikasına, Bələdiyyəyə və İctimai hüquqlu hüquqi şəxsin istifadəsinə verilmiş binaların yenidənqurulması, təmiri, sökülməsi və ya ləğvi nəticəsində əldə olunmuş yararlı hissələrin və materialların bu Orqan və ya ictimai hüquqlu hüquqi şəxs tərəfindən transferi və başqa cür satışı ilə qeyd olunan binanın yenidənqurulması, təmiri, sökülməsi və ya ləğvi xərclərinin tam və ya qismən ödənilməsi üçün.

3. Gürcüstan Dövlət Hakimiyyətinə, Abxaziya və Acara Muxtar Respublikasına, Bələdiyyəyə və İctimai hüquqlu hüquqi şəxsin istifadəsinə verilmiş binaların yenidən qurulması, təmiri, sökülməsi və ya ləğvi nəticəsində əldə olunmuş yararlı hissələrin və materialların bu Orqan və ya ictimai hüquqlu hüquqi şəxs tərəfindən Gürcüstan Hökuməti tərəfindən müəyyən olunmuş qayda və şərtlərlə transferi və başqa cür satışı ilə qeyd olunan binanın yenidənqurulması, təmiri, sökülməsi və ya ləğvi xərclərinin tam və ya qismən ödənilməsini həyata keçirir.

Maddə 105. Terminlərin izahı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bu Qanunun məqsədləri üçün istifadə olunmuş terminlərin aşağıdakı məqsədləri var:

- a) Satılma – Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi, istifadə hüququ ilə verilməsi, idarə hüququ ilə verilməsi və ya satışızsız dövlət mülkiyyətinə verilməsi;
- b) Özəlləşdirmə – Bələdiyyə əmlakının bu Qanunla müəyyən olunmuş forma və qaydada fiziki və ya hüquqi şəxsin mülkiyyətinə verilməsi;
- q) İstifadə hüququ ilə verilmə – Bələdiyyə əmlakının fiziki, ictimai və ya özəl hüquqlu hüquqi şəxsə istifadə hüququ ilə bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada verilməsi;
- d) İdarə hüququ ilə verilmə –Bələdiyyə mülkiyyətində olan hissələrin və aksiyaların fiziki və ya hüquqi şəxsə bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada verilməsi;
- e) Satışın ilkin məbləği – Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi, istifadə hüququ ilə verilməsi və ya idarə hüququ ilə verilməsinin ilkin məbləği;
- v) Satışın dəyəri – Bələdiyyə əmlakı ilə istifadə hüququnun dəyəri.

Maddə 106. Bələdiyyə əmlakı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Gürcüstan Qanunvericiliyinə əsasən Bələdiyyənin mülkiyyətində olan bütün əşyalar və qeyri-maddi əmlak Bələdiyyə əmlakı hesab olunur.

2. Bələdiyyə əmlakına aiddir:

- a) Qanunla Bələdiyyəyə aid olan əmlak;
- b) Dövlət tərəfindən Bələdiyyə mülkiyyətinə verilmiş əmlak;
- q) Muxtar Respublika tərəfindən müvafiq Bələdiyyənin mülkiyyətinə verilmiş əmlak;
- d) Bələdiyyə tərəfindən yaradılmış, alınmış və qeydiyyatda alınmış əmlak.

3. Bələdiyyənin əmlakı iki kateqoriyaya – əsas (ayrılmaz) əmlak və əlavə əmlak.

4. Əsas (ayrılmaz) əmlak Bələdiyyənin səlahiyyətlərinin icrasının əsasını təşkil edir. Əsas əmlakdan yalnız Bələdiyyənin rəsmi vəzifələrini və səlahiyyətlərini həyata keçirmək üçün istifadə olunur.

5. Əlavə əmlak əsas (ayrılmaz) əmlakın hissəsi olmayan və Bələdiyyə tərəfindən Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada istifadə oluna biləcək əmlakdır.

6. Dövlət tərəfindən Bələdiyyəyə veriləsi əsas (ayrılmaz) əmlakın siyahısını Gürcüstan İqtisadiyyat və Davamlı İnkişaf Nazirliyinin təqdimatı ilə Gürcüstan Hökuməti təsdiq edir.

7. Bələdiyyənin əsas (ayrılmaz) əmlakın satılması bu Qanunun 121-ci maddəsi ilə nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla mümkün deyil.

Maddə 107. Bələdiyyəyə bu Qanunla aid olunan əmlak **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin rəsmi nəticələrinin elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bu Qanunla Bələdiyyəyə Bələdiyyə ərazisində olan aşağıdakı əmlak verilmişdir:

- a) Yerli əhəmiyyətli yollar və onların hissələri, küçələr, yeraltı və yerüstü keçidlər, səkilər, işıqforlar, küçə işıqlandırıcı konstruksiyaları, meydanlar, skverlər, bulvarlar, fantanlar, parklar,

yaşıl bitkilər və sahilbərکیدici tikililər;

b) Qeyri-Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq, istisnadır:

b.a) Özəl mülkiyyətdə olan torpaq;

b.b) Dövlət əmlakına əlavə olunmuş və dövlətin pay iştirakı ilə mövcud olan əmlaka əlavə olunmuş torpaqlar;

b.q) Bu bəndin "b.b" alt bəndi ilə müəyyən olunmuş əmlaka (Dövlət əmlakı və Dövlətin pay iştirakı ilə var olan əmlak) Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada əlavə olunmuş torpaq;

q) Bələdiyyə mülkiyyətində mövcud olan obyektlərə, həmçinin, bu bəndin „a“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş obyektlər əlavə olunmuş torpaq;

d) Yerli əhəmiyyətli meşə və su ehtiyatları;

e) Bu maddənin 2-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq.

2. Aşağıdakı kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar Bələdiyyənin mülkiyyəti hesab olunmur:

a) Özəl mülkiyyətdə olan və dövlət mülkiyyəti kimi qeydiyyat olunmuş kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq, həmçinin, otaracaqlar;

b) Bu maddənin 3-cü bəndi ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət əmlakı kimi qeydiyyat alınması üçün təqdim olunub qeydiyyat olunmamış kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq bu maddənin dördüncü bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla;

q) Bələdiyyə ərazisində mövcud olan qeydiyyatsız kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq;

d) İri buynuzlu mal-qaranın aparılma şosseləri;

e) 500 metr uzunluqlu sərhəd xətidə olan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq;

v) Dövlət qoruğu, təbiət abidələri, milli parklar və qoruq torpaqları;

z) Dövlət üçün əhəmiyyətli tarixi, mədəni, təbiət və dini abidələrə aid torpaqlar;

t) Dövlət meşə fondu torpaqları;

i) Gürcüstan Dövləti və Muxtar Respublikanın büdcələrinin büdcə maliyəsində olan təşkilat və ictimai hüququn hüquqi şəxslər üçün kollektiv istifadə formasında istifadə hüququ ilə köçürülmüş torpaqlar;

k) Dövlət su fondunun torpaqları.

3. Bələdiyyə onun ərazisində olan qeydiyyatsız kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsində mülkiyyət hüququnu müvafiq qeydiyyat Orqanlarında uyğun müraciət və qeydiyyatın əsasında yerinə yetirir. Bu dövlətin qeydiyyatsız kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsini dövlət mülkiyyətinə çevirməsi hüququnu ləğv etmir.

4. Eyni torpaq sahəsi və ya onun hissəsinin qeydiyyatı haqqında ərizə ilə müvafiq qeydiyyat Orqanlarına dövlət və Bələdiyyə tərəfindən eyni zamanda müraciət edilərsə daha öncə qeydiyyata alınmış ərizə qane olunur, eyni gündə müraciət olunarsa - Bələdiyyənin ərizəsi.

Maddə 108. Bələdiyyənin mülkiyyətində olan əmlakın dövlət mülkiyyətinə ödənişsiz keçirilməsi **(2014-cü ilin yerli özünüidarə seçkilərinin nəticələrinin elan olunduğu gündən etibarən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin mülkiyyətində mövcud olan əmlak, həmçinin qeyri-kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsi, kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsi (bina və ya binalarsız), həmçinin hissələr/ aksiyalar (Bələdiyyənin özəl səlahiyyətlərinin icrası üçün lazım olan əsas (ayrılmaz) əmlak) "Dövlət Əmlakı haqqında" Gürcüstan Qanunu ilə müəyyən olunmuş əmlakı idarəedənin əsaslandırılmış müraciəti əsasında Bələdiyyə Şurasının qərarı ilə məhkəmə mülkiyyətinə satışızsız veriləcək.

2. Bələdiyyə Şurası təqdim olunmuş tələblərlə bağlı əsaslandırılmış müsbət və ya mənfi qərar qəbul edir. Cavab tələb edən şəxsə tələbin təqdimindən ən gec 45 gün ərzində yazılı olaraq bildirilir. Əgər səlahiyyətli Orqan 45 gün ərzində qərar qəbul etməzsə, tələb olunan əmlak əmlak idarəsi tərəfindən köçürülmüş əmlak olaraq hesab ediləcək və dövlət mülkiyyəti kimi qeydiyyatda düşəcək.

Maddə 109. Bələdiyyənin əmlak üzərində mülkiyyət hüququ **(2014-cü ilin yerli özünüidarə seçkilərinin nəticələrinin elan olunduğu gündən etibarən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə əmlak üzərində mülkiyyət hüququnu həyata keçirərkən sərbəstdir.

2. Bələdiyyə Orqanları əmlak hüquqlarını həyata keçirərkən Bələdiyyənin sahibkar kimi Qanuni maraqlarını qorumalıdırlar.

Maddə 110. Bələdiyyə tərəfindən əmlak hüquqlarının icrasının əsas prinsipləri **(2014-cü ilin yerli özünüidarə seçkilərinin nəticələrinin elan olunduğu gündən etibarən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin Orqanları mülkiyyət hüququnu Bələdiyyənin adından həyata keçirirlər.

2. Bələdiyyənin əmlakı Bələdiyyənin ərazisində və yaxud da Bələdiyyə ərazisinin əhatə dairəsindən kənarında yerləşə bilər.

3. Bələdiyyə Orqanları Bələdiyyənin əmlak üzərində mülkiyyət hüququnu Gürcüstan Qanunvericiliyində müəyyən olunmuş Qanunla vətəndaşların maraqlarını nəzərə alaraq həyata keçirirlər.

FƏSİL XIV

Bələdiyyənin əmlakını yaratmaq

Maddə 111. Bələdiyyə əmlakının yaranma mənbələri **(2014-cü ilin yerli özünüidarə seçkilərinin nəticələrinin elan olunduğu gündən etibarən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyənin əmlakını yaradır:

- a) Dövlət mülkiyyətində olan əmlakın verilməsi ilə;
- b) Öz büdcəsindən ayrılmış vəsaitlər ilə;
- q) Gürcüstan Qanunvericiliyinin mülkü-hüquqi nəticələrin meydana gəlməsinə bağlı olduğu addımlar nəticəsində;
- d) Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada əmlakın yaradılması və ya alınması ilə.

Maddə 112. Dövlət mülkiyyətində olan əmlakın Bələdiyyə mülkiyyətinə verilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə tərəfindən bu Qanunla müəyyən olunmuş xüsusi səlahiyyətlərin icrası üçün lazımi əmlakı dövlət bu Qanunun 113-cü maddəsi ilə müəyyən olunmuş qaydada ödənişsiz Bələdiyyənin mülkiyyətinə verir.

Maddə 113. Dövlət mülkiyyətində olan əmlakın ödənişsiz Bələdiyyə mülkiyyətinə verilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Dövlət mülkiyyətində olan əmlakı əmlakı idarədən Bələdiyyə sədrinin/merin sübuta yetirilmiş əsaslı tələbi əsasında Bələdiyyə mülkiyyətinə verir.

2. Əmlakı idarə edən bu maddənin birinci bəndinə qeyd olunan Orqan tərəfindən təqdim olunan tələblə bağlı əsaslandırılmış qərar qəbul edir və cavabı yazılı şəkildə tələbi təqdim edənə tələb təqdim olunduqdan 45 gün ərzində verir. Əsas (satılmamış, verilməmiş) daşınmaz əmlakın verilməsi ilə bağlı əmlakı idarə edənin qərarı qəbul olunduqdan 10 gün ərzində təsdiq olunması üçün Gürcüstan Hökumətinə verilir. Əgər Gürcüstan haimiyyəti 45 gün ərzində qərar qəbul etməzsə, tələb olunan əmlak tələbi təqdim edənin mülkiyyətinə verilmiş əmlak olaraq hesab olunacaq.

3. Əgər əmlakı birdən artıq Bələdiyyə istifadə edirsə, əmlak hansı Bələdiyyənin ərazisindədirsə elə ona da verilir. Bu cür əmlakın istifadə edilməsi və qulluq-sahiblik qaydaları bu əmlakdan istifadə edən Bələdiyyələrin imzaladıqları müqavilə ilə müəyyən olunur.

Maddə 114. Dövlət tərəfindən Bələdiyyənin mülkiyyətinə verilmiş əmlakın qeydiyyatı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Dövlət tərəfindən Bələdiyyənin mülkiyyətinə verilmiş əmlak İctimai Reyestrə əmlakı idarə edən fərdi inzibati-hüquqi aktı əsasında Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada, bu Qanunun 113-cü maddəsi ilə müəyyən olunmuş prosedurlar yerinə yetirildikdən 60 gün müddətində qeydiyyatata alınır.

2. İctimai Reyestrə qeydiyyata alınan əmlakın qeydiyyat məlumatları, qeydiyyat məlumatlarına olunan dəyişikliklər və düzəlişlər ictimaidir və Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada yayımlanır.

FƏSİL XV

Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi və istifadə hüququ ilə verilməsi

Maddə 115. Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi və istifadə hüququ ilə verilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsinin, istifadə və idarə hüququ ilə verilməsi qaydalarını, əmlak özəlləşdirilməsinin ilkin özəlləşdirilmə qiyməti, əmlakın istifadə hüququ ilə verilməsi zamanı kirayənin qiyməti və kirayənin başlanğıc qiymətinin müəyyən olunması, həmçinin ödəniş şərtlərini bu Qanuna müvafiq olaraq Gürcüstan Hökuməti təsdiq edir.

Maddə 116. Bələdiyyənin nümayəndəsi əmlakın idarəsi zamanı **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi zamanı, idarə və ya istifadə hüququ ilə verilməsi zamanı və ya başqa cür həll olunması zamanı Bələdiyyə öz nümayəndəsi vasitəsi ilə (səlahiyyətli) hərəkət edə bilər.

Maddə 117. Bələdiyyə əmlakını alan **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi zamanı (Bələdiyyə ərazisində olan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsinin özəlləşdirilməsindən başqa) əmlakı alan fiziki şəxs və ya özəl hüquqlu hüquqi şəxs, yaxudda əmlakda Bələdiyyənin və ya Gürcüstan Dövlət Orqanının iştirak payı 25 faizdən az olmayan şəxslərin birliyi ola bilər.

2. Bələdiyyənin mülkiyyətində olan kənd-təsərrüfatı məqsədli torpaq sahəsinə alan Qanunla müəyyən olunmuş şəxs ola bilər.

Maddə 118. Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirmə formaları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi bu maddənin 2-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla ictimai və ya elektron auksiyon forması ilə baş verir.

2. Sığorta halı yaranarsa, sığorta müqaviləsi ilə nəzərdə tutulmuş halda Bələdiyyə mülkiyyətində olan əmlakla istifadəçi daşınan əmlakı sığorta edən mülkiyyətinə verir

onun tərəfindən bu əşyanın dəyərinin maliyyələşdirilməsi və ya zədələnmiş əşyanın oxşarı, zədələnməmiş əşya vermək əvəzinə sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunan şərtlərlə.

Maddə 119. Aukسیونun elan olunması və təşkili **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. İctimai aukسیون forması ilə Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında məlumat aukسیونu həyata keçirən subyektin – aukسیونatorun veb sahifəsində və yerli və ya digər çap məlumat buraxılışında yaxud da www.eauction.ge sayıtında yerləşdirilir

2. Bələdiyyə əmlakının idarəsi elektron aukسیون formasında da həyata keçirilə bilər. elektron aukسیون forması ilə əmlakın özəlləşdirilməsi zamanı məlumat aukسیونatorun veb sahifəsində və ya www.eauction.ge veb sahifəsində yerləşdirilir.

3. Aukسیون formasında Bələdiyyə əmlakının idarə olunmasının məqsədi mülkiyyət/istifadə hüququnun aukسیونda iştirak edən ticarət prosesində ən yüksək qiyməti təklif edən Bələdiyyə əmlakını əldə edəcək subyektə verilməsidir, lakin əgər aukسیون şərtlərlə elan olunarsa – mülkiyyət/istifadə hüququ elan olunan şərtləri yerinə yetirəcəyi barədə cavabdehlik alan və ticarət prosesində Bələdiyyə əmlakını idarə edən subyektə ən yüksək qiyməti təklif edən şəxsə verilir.

4. Aukسیونda iştirak etməkdə maraqlı olan şəxs səlahiyyətli Orqan tərəfindən əvvəlcədən müəyyən olunmuş miqdarda şərtsiz bank zəmanətini təqdim edir və ya beh təqdim edir. Maraqlanan şəxsin bank hesabında olan aukسیون iştirakçısının aukسیونda qalib gəlməsi andan aukسیونatorə ödənəcək və ya bu Qanunla müəyyən olunmuş aukسیون qaydası və şərtlərinin pozulması zamanı məbləğin dondurulması behin ödənilməsinə bərabərdir.

5. Aukسیونda iştirak etmək istəyən aukسیونatorə ərizə təqdim edir. Ərizə təqdim etməklə ərizəçi təsdiq edir ki, aukسیونun qaydaları və şərtləri ilə tanış oldu. Ərizədə aukسیون iştirakçısı haqqında məlumat, Bələdiyyə əmlakının adı, lotun nömrəsi, dəyəri və igər məlumatlar qeyd olunur.

6. Aukسیونun nəticələri ləğv olunur, əgər aukسیونda qalib gələn:

a) Bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada dəyəri ödəmədisə;

b) Alqı-satqı müqaviləsinə imza atmaqdan imtina etdisə.

7. Bu maddənin 6-cı bəndi ilə nəzərdə tutulmuş halda aukسیونda qalib gələn tərəfinən təqdim olunmuş bank qarantiyasının məbləği müvafiq hesaba tam olaraq köçürülür, ödənilmiş beh məbləği isə aukسیون iştirakçısına qaytarılır.

8. Bu maddənin 7-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hallardan başqa, əgər aukسیون iştirakçısı normativ aktla müəyyən olunmuş aukسیون qaydaları və ya şərtləri pozarsa şərtsiz və gerigötürülməz bank zəmanətinin məbləği həmçinin tam olaraq müvafiq büdcəyə ödənilir.

9. Əgər səlahiyyətli Orqan əmlakın müqəddəratının həll olunması ilə bağlı qəbul olunmuş qərarı ləğv edərsə ödənilən behin məbləği aukسیون iştirakçısına qaytarılır.

10. Əgər Bələdiyyə əmlakının taleyinin həll olunması aukسیون forması ilə baş tutmazsa, bu əmlakın dəyişdirilmiş dəyəri ilə və ya şərtləri ilə aukسیون yolu ilə həll olunması haqqında qərar təkrar aukسیون kimi qəbul olunur. Təkrar aukسیونda əmlakın ilkin dəyəri 50 faizə qədər azala bilər, lakin əgər əmlak bu qiymətə çıxarıldıqdan sonra da satılmazsa dəyəri bir az daha azala bilər.

11. Əgər auksion forması ilə çıxardılmış Bələdiyyə əmlakının satışı gerçəkləşməzsə əmlakın taleyini həll eən subyekt bu əmlakın eyni şərtlərlə müddəti uzadılmış auksion forması ilə satmasına səlahiyyətlidir.

Maddə 120. Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında razılaşmanın qoyulması, razılaşmanın ləğv olunması **(2014-cü ilin Yerli Özüünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə əmlakının auksion vasitəsi ilə özəlləşdirilməsi zamanı auksionda qalib gəlmə protokolu inzibati Orqanın cavabdehliyidir.

2. Auksiyonda qalib gəlməni təsdiq edən protocol Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsinin əsas şərtlərini və tərəflərin hüquq və səlahiyyətlərini əhatə edir. Bu protokol əsasında alqı-satqı müqaviləsi qoyulur.

3. Bələdiyyənin aldığı əmlakın tam dəyərinin ödənilməsi və ya auksion şərtlərinin icrasından sonra əmlakı alana mülkiyyəti təsdiq edən sənəd verilir.

4. Bələdiyyənin özəlləşdirilmiş əmlakı ilə bağlı mübahisəli məsələlərin şikayət edilmə müddəti 3 ildir.

Maddə 121. Bələdiyyənin əsas (başqasına verilməmiş) əmlakının satılma qaydası **(2014-cü ilin Yerli Özüünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin əsas (başqasına verilməmiş) əmlakının satılması əgər bu əmlak funksional təyinatını itirərsə Bələdiyyə Şurasının razılığı ilə mümkündür.

2. İdarə heyyyətinin sədri/mer Bələdiyyənin əsas (başqasına verilməmiş) əmlakının satılması haqqında əsaslandırılmış təklifi bütün lazımi sənədlərlə birlikdə müvafiq Bələdiyyəyə təqdim edir.

3. Bələdiyyə Şurası Bələdiyyənin əsas (başqasına verilməmiş) əmlakının satılması ilə bağlı İdarə heyyyətinin sədri üçün/mer üçün razılığın verilməsi haqqında qərarı siyahı tərkibinin üçdə biri ilə verir.

Maddə 122. Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə verilməsi formaları və qaydaları **(2014-cü ilin Yerli Özüünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə verilməsi zamanı Gürcüstan Vətəndaş Məcəlləsi ilə aşağıda nəzərdə tutulmuş formalar istifadə oluna bilər:

- a) bünyə;
- b) kollektiv istifadə;
- q) kirayə;
- d) icarə;
- e) borc müqabilində;
- v) Gürcüstan Vətəndaş Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş digər istifadə formaları.

2. Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə verilməsi haqqında müqavilə Bələdiyyənin İcra Orqanı ilə maraqlanan şəxs arasında bağlanılır.

3. Bələdiyyənin İcra Orqanının Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə verilməsi haqqında qərarı (fərdi inzibati-hüquqi akt) maraqlanan şəxs tərəfindən onun tanış olunması anından bu maddənin 2-ci bəndi ilə bərabərləşir.

4. Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə verilməsi auksion forması və ya birbaşa satılma qaydası ilə baş verir. Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə satılması haqqında qərarı Bələdiyyənin icra Orqanı Bələdiyyənin nümayəndəlik Orqanının razılığı ilə qəbul edir.

5. Birbaşa satış qaydası ilə Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə verilməsi satılı və ya satışı, şərtli və ya şərtsiz ola bilər. Bələdiyyə əmlakının istifadə hüququ ilə satışı verilməsi 2 ildən az olmayan müddətə mümkündür, bu maddənin 6-cı bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla.

6. Bələdiyyənin İcra Orqanı Nümayəndəlik Orqanının razılığı ilə Bələdiyyənin əmlakını satışı bünyə, satışı kollektiv idarə və borc müqabilində vermə formaları ilə auksion xaricində dövlətə və MR Orqanlarına, başqa Bələdiyyəyə, ictimai hüquqlu hüquqi şəxslərə (siyasi partiyalardan başqa), Bələdiyyə tərəfindən təsis olunmuş qeyri-istehsal (qeyri-kommersiya) hüquqi şəxslərə və Bələdiyyənin 100 faizlik pay iştirakı ilə fəaliyyət göstərən müəssisəyə verə bilmək səlahiyyətinə malikdir.

Maddə 123. Bələdiyyənin təhvil verilmiş səlahiyyətlərinin icrası üçün əmlakın istifadə hüququ ilə verilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Dövlət Bələdiyyəyə təhvil verilmiş səlahiyyətlərin icrası üçün lazım olan əmlakı Bələdiyyənin mülkiyyətinə verir. İstifadə hüququ ilə veriləcək müvafiq əmlakın müəyyən olunması və istifadə hüququnun verilməsi bu Qanun və ya təhvil verilmiş səlahiyyətlər haqqında müqaviləyə uyğun olaraq baş tutur.

2. Bələdiyyəyə təhvil verilmiş səlahiyyətlərin icrası üçün verilmiş əmlak dövlət mülkiyyəti olaraq qalır.

3. Bələdiyyə üçün verilmiş əmlakla istifadə şərtləri əmlakın istifadə hüququ ilə verilməsi haqqında müqavilə ilə müəyyən olunur.

Maddə 124. Bələdiyyə mülkiyyətinə olan qeyri-maddi əmlak **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə mülkiyyətinə olan qeyri-maddi əmlaka hissələr və aksiyalar, başqa şəxsə və ya sahibləri üçün maddi gəlir verəcək və ya başqa şəxsdən nəsə tələb etmək hüququ verəcək ötürülə biləcək bütün hüquq və tələblər aiddir.

2. Bələdiyyə öz əmlak bazasında, „Sahibkarlar haqqında“ Gürcüstan Qanununa uyğun qaydada Səhmdar Cəmiyyət və Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət, həmçinin qeyri-istehsal (qeyri-kommersiya) hüquqi şəxs təsis edə bilər.

Maddə 125. Hissə və aksiyaların satış formaları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Pay və aksiyaların satış formalarıdır:

- a) Pay və aksiyaların özəlləşirilməsi;
- b) Pay və aksiyaların idarə hüququ ilə verilməsi.

Maddə 126. Pay və aksiyaların auksiyon qaydaları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Pay və aksiyaların auksiyonu iki növdür: şərtli və şərtsiz.

Maddə 127. Pay və aksiyaların idarə hüququ ilə verilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Pay və aksiyaların idarə hüququ ilə verilməsi auksion yolu ilə baş tutur.

2. Bələdiyyənin pay iştirakı ilə fəaliyyət göstərən müəssisənin tərəfdaş/səhmdar səlahiyyətlərini Bələdiyyənin nümayəndəlik Orqanının razılığı ilə dövlətin hissə iştirakı ilə yaradılmış müəssisə kapitalında Bələdiyyənin əmlakı, hissələr və aksiyalar və pul daxil etməsi haqqında qərarlar qəbul edən Bələdiyyənin İcra Orqanı həyata keçirir.

Maddə 128. Bələdiyyə əmlakının satılması ilə daxil olan gəlirlər **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə əmlakının satılması ilə daxil olan gəlirləri səlahiyyətli Orqan tam olaraq müvafiq Bələdiyyənin büdcəsinə yönləndirir.

FƏSİLVI

Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinə dövlət nəzarəti və aduit. Birbaşa dövlət idarəçiliyi

FƏSİLXVI

Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinə dövlət nəzarəti

Maddə 129. Dövlət nəzarəti anlayışı və formaları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Dövlət nəzarəti icra hakimiyyəti Orqanları tərəfindən Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinin Qanuniliyinin və təhvil verilmiş səlahiyyətlərin bir dəfəlik icrasının təmin olunması məqsədi ilə həyata keçirilən işdir.

2. Dövlət nəzarətinin növləridir: hüquqi nəzarət və sahə nəzarəti.

3. Hüquqi nəzarət Bələdiyyə Şurasının normativ inzibati-hüquqi aktlarının Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə uyğunluluğunun təmin olunması üçün həyata keçirilir.

4. Sahə nəzarəti Bələdiyyə tərəfinən ona təhvil verilmiş səlahiyyətlərin Qanuni və bir dəfəlik icrasını təmin edir.

Madə 130. Hüquqi nəzarət və sahə nəzarəti Orqanları **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinə hüquqi nəzarəti Gürcüstanın Baş naziri həyata keçirir.

2. Bələdiyyə tərəfindən ona təhvil verilmiş səlahiyyətlərin icrasına Sahə Nəzarəti Orqanı Qanuna uyğun olaraq və ya Gürcüstan Qanunvericiliyi əsasında bağlanmış müqaviləyə əsasən səlahiyyətlərin təhvil verildiyi müvafiq nazirlikdir.

3. Acara Muxtar Respublikasında Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinə dövlət nəzarəti Orqanı Gürcüstan Hökumətinin əsasnaməsi ilə müəyyən olunur.

Maddə 131. Dövlət nəzarətinin icra qaydası və prinsipi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Dövlət nəzarəti Gürcüstan konstitusiyası, "Yerli Özünüidarəetmə haqqında Avropa xartiyası" və bu Qanunla müəyyən olunmuş qayda və əsasnamələr çərşivəsində baş verir. Gürcüstanın Digər normativ aktları ilə dövlət nəzarətinin icrasının fərqli qayda və şərsivələrinin müəyyən olunması mümkünsüzdür.

2. Dövlət nəzarəti proporsionallıq prinsipinə uyğun şəkildə həyata keçirilir.

3. Proporsionallıq prinsipinin pozulması ilə həyata keçirilmiş Dövlət nəzarəti tədbirlərinin istifadəsi nəticəsində Bələdiyyəyə dəyən ziyan Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada ödənilir.

Maddə 132. Hüquqi nəzarət **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin**

rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Hüquqi nəzarət Bələdiyyə Şurası tərəfindən qəbul olunan normativ inzibati-hüquqi aktlara olur.

2. Gürcüstan Hökuməti normativ aktla Bələdiyyə Şurası tərəfindən Bələdiyyənin xüsusi səlahiyyətləri sahəsində qəbul olunacaq hüquqi nəzəratin şamil edilmədiyi normativ inzibati-hüquqi aktların siyahısını müəyyən edir.

3. Hüquqi nəzarət Orqanı Bələdiyyə Şurası tərəfindən "Gürcüstan Qanunvericilik xəbərlərində" yayınlamış normativ inzibati-hüquqi aktın ekspertizasını həyata keçirir və hüquqi nəticələri aktı qəbul edəcək Orqana göndərir. Hüquqi nəzarət Orqanı hüquqi nəticə hazırlayır və müvafiq normativ inzibati aktın yayımlanmasından 15 iş günündən gec olmamaq şərti ilə Bələdiyyə Şurasına göndərir. Hüquqi nəzarət Orqanı hüquqi nəticədə Bələdiyyə Şurası tərəfindən qəbul olunmuş normativ inzibati-hüquqi aktın uyğun gəlmədiyi normaları qeyd edir. Hüquqi nəticə inzibati-hüquqi akt deyil və ona qarşı Gürcüstan Ümumi İnzibati Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş izibati icraat istifadə olunmur.

4. Bələdiyyə Şurası tərəfindən Bələdiyyəyə təhvil verilmiş səlahiyyətlər sahəsində qəbul olunmuş normativ inzibati-hüquqi aktın ekspertizası sahə nəzarət Orqanı ilə koordinasiya halında baş verir. Hüquqi nəzarət Orqanı Bələdiyyəyə təhvil verilmiş səlahiyyətlər sahəsində qəbul olunmuş Bələdiyyənin normativ inzibati-hüquqi aktı və ya normativ inzibati-hüquqi aktın təhvil verilmiş səlahiyyətlərin icrası ilə bağlı məsələləri nizamlayan hissəsini, onun qəbul olunmasından 3 iş günü müddətində müvafiq sahə nəzarət Orqanına bu aktın Qanuniliyi haqqında öz qeydlərini təqdim etmək üçün göndərir. Sahə nəzarət Orqanı müvafiq müraciət aldıqdan 5 iş günü ərzində öz nəticəsini göndərir. Əks halda hüquqi nəzarət Orqanı hüquqi nəticə vermək səlahiyyətinə malikdir. Hüquqi nəticənin məzmunu ilə bağlı yekun nəticəni hüquqi nəzarət Orqanı verir.

5. Mənfəəti hüquqi nəticə olduğu halda Bələdiyyə Şurası nəticəni aldığı gündən 15 iş günü ərzində hüquqi nəzarət Orqanına normativ inzibati-hüquqi akta edilmiş dəyişikliklər və ya aktın ləğv olunması haqqında qəbul olunmuş normativ inzibati-hüquqi akt və ya əsaslandırılmış yazılı rədd cavabı verir.

6. Bələdiyyə Şurası tərəfindən bu maddənin 5-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş müddətdə hüquqi nəticənin nəzərə alınmadığı halda və ya əsaslandırılmış yazılı yox halında hüquqi nəzarət Orqanı müvafiq vaxt keçdikdən və ya motivasiya olunmuş cavabın alınmasından 15 iş günü ərzində normativ inzibati-hüquqi aktın ləğv olunması ilə bağlı tələblə məhkəməyə müraciət edə bilər.

7. Hüquqi nəzarət Orqanı bu maddənin 5-ci bəndinə müvafiq olaraq Bələdiyyə Şurasının motivasiyalı (əsaslı) yazılı rədd cavabını nəzərə almalı və təmin edilmiş hesab etməlidir.

8. Əgər Bələdiyyə Şurasının normativ inzibati-hüquqi aktı Gürcüstan konstitusiyası normalarına qarşı gələrsə və ya vətəndaşların konstitusional hüquqlarına və azadlıqlarına müvəqqəti və ya düzəldilməz ziyan vurarsa, Hüquqi nəzarət Orqanı bu maddənin 5-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş müddəti keçirmədən, dərhal məhkəməyə normativ inzibati-hüquqi aktın ləğv olunması ilə bağlı müraciət etməlidir.

9. Bələdiyyənin normativ inzibati-hüquqi aktın və ya onun bir hissəsinin ləğv olunması haqqında məhkəmə qərarını yuxarı instansiya məhkəməsinə yenidən şikayətə edə bilər.

Maddə 133. Sahə nəzarəti (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxs tərəfindən təhvil verilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində qəbul edilmiş/verilmiş fərdi inzibati-hüquqi akt və Bələdiyyə Orqanının hərəkətlərinə sahə nəzarəti həyata keçirilir.

2. Təhvil alınmış səlahiyyətlərin icrasına dövlət nəzarəti zamanı sahə nəzarət Orqanı səlahiyyətlidir:

a) Sənəd və ya məlumat tələb etsin;

b) Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxsin fərdi inzibati-hüquqi aktını dayandırsın və ya ləğv etsin;

q) Yerli Özünüidarəetməni əvəz etsin.

Maddə 134. Sənədin və məlumatın tələb olunması (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Dövlət Nəzarət Orqanı Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxsdən Dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi üçün lazım gələn istənilən rəsmi sənəd və məlumatı, həmçinin hüquqi aktlar inzibati icraat işlərini tələb etmək səlahiyyətinə maldır.

2. Bələdiyyə tələb olunan sənədi və məlumatı tələb olunduqdan 10 iş günü müddətində Dövlət Nəzarət Orqanına verməlidir.

Maddə 135. İnzibati-hüquqi aktın dayandırılması və ləğv olunması (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Sahə nəzarət Orqanı Bələdiyyə Orqanının/səlahiyyətli şəxs tərəfindən təhvil verilmiş səlahiyyətlər sahəsində verilmiş/qəbul olunmuş inzibati-hüquqi aktın Qanuniliyini və məqsədyönlülüynü yoxlaya və Bələdiyyəyə həyata keçirilməsi üçün lazımlı bildiriş verə bilər.

2. Təhvil alınmış səlahiyyətlərin bir dəfəlik icrası üçün Bələdiyyə Orqanının/vəzifəli şəxsin fərdi inzibati-hüquqi akt məqsədəuyğunsuzluq üzündən ləğv oluna bilər, əgər Dövlət Nəzarət Orqanının tələbinə uyğun gəlmirsə. Məqsədəuyğunsuzluq motivi ilə aktın ləğv olunması haqqında qərar əsaslandırılmış olmalıdır.

3. Əgər Bələdiyyə Dövlət Nəzarət Orqanının göstərişini aldığı gündən 15 iş günü ərzində yerinə yetirməzsə, Dövlət Nəzarət Orqanı Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxs tərəfindən təhvil verilmiş səlahiyyətlər sahəsində qəbul olunmuş/verilmiş fərdi inzibati-hüquqi aktın ləğv olunması haqqında qərar qəbul edir.

4. Əgərə, Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxsin fərdi inzibati-hüquqi aktı Gürcüstan Konstitusiyaya normalarına zidd olarsa, vətəndaşların konstitusional hüquq və azadlıqlarına əhəmiyyətsiz və ya düzəldilməsi mümkün olmayan ziyan vurarsa, yaxud da dövlət əmlakının və büdcə vəsaitlərinin qeyri-rasional və məqsədyönsüz istifadəsinə səbəb olarsa Sahə Nəzarət Orqanı yerinə yetirilməsi üçün öhdəlik göstərişi vermədən, dərhal müvafiq fərdi inzibati-hüquqi aktı dayandıra bilər.

5. Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxs fərdi inzibati-hüquqi aktı dayandırdıqdan 10 iş günü ərzində Dövlət Nəzarət Orqanına fərdi inzibati-hüquqi aktda dəyişiklikliyin daxil olunması və ya aktın ləğv olunması haqqında qəbul olunmuş/verilmiş fərdi inzibati-hüquqi aktla və ya əsaslı rədd cavabı göndərir.

6. Bu maddənin 5-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş müddət bitdikdən sonra Dövlət Nəzarət Orqanı fərdi inzibati-hüquqi aktın dayandırılması və ya ləğv olunması haqqında qəbul olunan qərarın ləğv olunması ilə bağlı qərar qəbul edir.

7. Dövlət Nəzarət qaydası ilə Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxsin "Dövlət Xidməti Haqqında" Gürcüstan Qanunu və ya Gürcüstan baş Qanununun "Gürcüstan Əmək Məcəlləsi" əsasında əmək hüquqi münasibətləri qaydaya salmaq məqsədi ilə qəbul olunmuş/verilmiş fərdi inzibati-hüquqi aktın ləğv olunması mümkün deyil.

8. Bələdiyyənin, fərdi inzibati-hüquqi aktın və ya onun bir hissəsinin ləğv olunması haqqında Dövlət Nəzarət Orqanının qərarının Qanuniliyi məsələsini Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məhkəməyə şikayət etmək hüququ var.

Maddə 136. Yerli Özünüidarəetmənin dəyişdirilməsini (2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Əgər Bələdiyyə Şurası təhvil alınmış səlahiyyətlər sahəsində normativ inzibati-hüquqi aktı qəbul etmək üçün Qanunla müəyyən olunmuş öhdəliyi yerinə yetirmirsə, Sahə Nəzarət Orqanı qeyd olunan öhdəliyin icrası üçün ona öhdəlikli göstəriş vermə səlahiyyətinə malikdir.

2. Bələdiyyə Şurası Dövlət Nəzarət Orqanının göstərişini aldığı gündən 30 iş günü müddətində həyata keçirməlidir.

3. Bələdiyyə Şurası tərəfindən bu maddənin 2-ci bəndi ilə müəyyən olunmuş müddətdə Dövlət Nəzarət Orqanının göstərişi yerinə yetirilmədikdə, Dövlət Nəzarət Orqanı Bələdiyyə Şurası tərəfindən lazımi normativ inzibati-hüquqi aktı qəbul edənə qədər, qüvvədə olacaq müvafiq normativ inzibati-hüquqi akt verir.

4. Əgər Bələdiyyə Orqanı bu Qanunla Bələdiyyə üçün təhvil verilmiş səlahiyyətləri yerinə yetirmirsə Dövlət Nəzarət Orqanı ondan qeyd olunan səlahiyyətlərin icrasını tələb edə bilər və Bələdiyyəyə durumunu düzəltmək üçün 15 iş günündən az olmamaq şərti ilə məntiqli vaxt verməlidir. Bu müddətin uzadılması Bələdiyyə Orqanı tərəfindən təsdiq olunmuş vəsatət əsasında, Dövlət Nəzarət Orqanının qərarı ilə mümkündür.

5. Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxsi Dövlət Nəzarət Orqanının tələbinə əsasən icra olunmuş tədbirlər haqqında mütəmadi məlumat verməlidir.

6. Durumun düzəldilməsi üçün bu maddənin 4-cü bəndi ilə müəyyən olunmuş müddət keçdikdən sonra, əgər Dövlət Nəzarət Orqanı müəyyən edərsə ki, Bələdiyyə yenə də lazımi tədbirləri üsulsuz yerinə yetirir və ya yerinə yetirmir və ya durumu düzəltmək mümkün sündürsə, Bələdiyyəyə verilmiş səlahiyyətləri Dövlət Nəzarət Orqanı yerinə yetirir. Müvafiq tədbirlərin icrası üçün lazımi xərclərin ödənilməsi Bələdiyyəyə tapşırılır və onlar məqsədyönlü köçürmənin həcmindən maliyyələşir.

7. Yerli Özünüidarəetmənin dəyişdirilməsi birdəfəlik və ya müvəqqəti tədbir növü kimi, bir ildən artıq olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər. Yerli Özünüidarəetmənin dəyişdirilməsinin istifadəsi Bələdiyyə Şurasının səlahiyyətlərinin birinci və son 6 ay ərzində mümkündür.

8. Bələdiyyənin Yerli Özünüidarəetmənin dəyişdirilməsi haqqında Dövlət Nəzarət Orqanının qərarının Qanuniliyi məsələsini Məhkəməyə şikayət edə bilər.

Maddə 137. Hüquqi məsləhət **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Şurasının Hüquqi Nəzarət Orqanına hüquqi məsləhət tələbi ilə yazılı müraciət edə bilər.

2. Hüquqi məsləhət haqqında yazılı müraciətə qəbul olunacaq normativ inzibati-hüquqi aktının layihəsi və izah kartı əlavə olunmalıdır.

3. Hüquqi Nəzarət Orqanı yazılı müraciətin qəbulundan 15 gün ərzində qəbul olunacaq normativ inzibati-hüquqi akt layihəsinin Qanuniliyi ilə bağlı hüquqi nəticə hazırlayır və Bələdiyyə Şurasına göndərir. Normativ inzibati-hüquqi akt layihəsində hüquqi çatışmamazlıq tapıldığı halda hüquqi nəticə layihənin uyğun gəlmədiyi normativ inzibati-hüquqi aktı əhatə hüquqi çatışmamazlıqların olması haqqında məsləhəti etməlidir.

4. Hüquqi Nəzarət Orqanının hüquqi nəticəsi məsləhət xüsusiyyətlidir.

Maddə 138. Hüquqi Nəzarət Orqanının fəaliyyətinin ictimayiliyi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Dövlət Nəzarət Orqanı hər ilin 1 fevral tarixinə qədər nəzarət sahəsində təqvim ili ərzində fəaliyyətinin rəsmi hesabatını hazırlamalı və „Gürcüstan Qanunvericilik xəbərlərində“ yayınlamalıdır.

2. Dövlət Nəzarət Orqanının rəsmi hesabatı Dövlət Nəzarət Orqanı üçün Bələdiyyə Orqanı/vəzifəli şəxsləri tərəfindən göndərilmiş normativ inzibati-hüquqi aktlar, məsləhət üçün göndərilmiş normativ aktlar layihəsi və tələb olunmuş fərdi inzibati-hüquqi aktlar, nəzarət prosesində dayandırılmış, şikayət olunacaq və ləğv olunmuş inzibati-hüquqi aktların tam siyahısı, həmçinin Dövlət Nəzarət Orqanının şikayətlərinə məhkəmə tərəfindən qəbul olunmuş qərarlar haqqında statistik məlumatı əhatə etməlidir. Dövlət Nəzarət Orqanının rəsmi hesabatının tərtib qaydası və formasını əsasnamə ilə Gürcüstan Hökuməti təsdiq edir.

3. Dövlət Nəzarət Orqanı rəsmi hesabatı tərtib etdikdən 15 gün ərzində hesabatı Gürcüstan hakimiyyətinə və Gürcüstan Parlamentinə göndərməlidir.

FƏSİL XVII

Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyət auditi

Maddə 139. Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinin Qanuniliyi və səmərəliliyinin təmini **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarətmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinin Qanuniliyi və səmərəliliyinin təmin olunması üçün Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq qayada həyata keçirilir:

- a) Dövlət auditi;
- b) Müstəqil audit;
- q) Daxili audit.

Maddə 140. Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinin dövlət auditi, müstəqil audit və daxili audit **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarətmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinin dövlət auditini „Dövlət audit xidməti haqqında“ Gürcüstan Qanunu ilə müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində Dövlət audit xidməti həyata keçirir.

2. Bələdiyyə Şurasının qərarı ilə, bir dəfədən artıq olmamaqla Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada dəvət olunmuş auditor Bələdiyyə Orqanlarının fəaliyyətinin sərbəst auditini həyata keçirə bilər. Şura sərbəst auditin həyata keçirilməsi haqqında qərarı siyahı tərkibinin üçdə birinin tələbi ilə qəbul edir. Sərbəst auditorun hesabatı və nəticəsi Şuraya təqdim olunur, Dövlət audit xidmətinə göndərilir və ictimai olaraq yayımlanır.

3. Bələdiyyə İcra Orqanı və İdarə heyyyətinin/meriyanın fəaliyyətinin daxili auiti „Dövlət daxili maliyyə nəzarəti haqqında“ Gürcüstan Qanunu və İdarə heyyyətinin/meriyanın əsasnaməsinə uyğun olaraq həyata keçirilir. Daxili auditin icraçı subyektlərini Şura İdarə heyyyətinin/meriyanın əsasnaməsi ilə müəyyən edir.

FƏSİL XVIII

Birbaşa Dövlət İdarəçiliyi.

Şuranın buraxılması və onun fəaliyyətinin dayandırılması, Şuranın və İdarə heyyyətinin sədrinin/merin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verilməsi

Maddə 141. Şuranın buraxılması və onun fəaliyyətinin dayandırılması **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Şuranın buraxılması və ya onun fəaliyyətinin dayandırılması Gürcüstan konstitusiyasının 73-cü maddəsinin birinci bəndinin „k“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda, əgər nümayəndəlik Orqanının fəaliyyəti ilə Dövlətin suverinteti, ərazi bütövlüyü, dövlət hakimiyyət Orqanlarının konstitusiyonal səlahiyyətlərinin icrasına təhlükə yaradarsa baş verir.

2. Gürcüstan prezidenti Gürcüstan Hökumətinin təqdimatı ilə və Gürcüstan parlamentinin razılığı ilə Şuranın buraxılması və ya onun səlahiyyətlərinin dayandırılması haqqında əmr verir.

3. Şuranın buraxılması və ya onun fəaliyyətinin dayandırılması müvafiq olaraq idarə heyyyəti sədrinin/merin səlahiyyətlərinə son verilməsinə yaxud da dayandırılmasına gətirib çıxarır.

Maddə 142. Şuranın və idarə heyyyəti sədrinin/merin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verilməsi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Şuranın səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son veriləcək, əgər:

a) Şura üzvlərinin sayı yarıdan aşağı enərsə;

b) Şura yeni büdcə ilinin başlanğıcından 3 ay ərzində Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada tərtib edilmiş Bələdiyyə büdcəsini təsdiq etməzsə;

q) Şura üst-üstə 6 ay ərzində toplanmazsa.

2. İdarə heyyyəti sədrinin/merin səlahiyyətlərinə bu maddənin birinci bəndinin „b“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş halda son verilir. Şuranın, idarə heyyyəti sədrinin/merin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verilməsi haqqında qərarı əsasnamə ilə Gürcüstan Hökuməti qəbul edir.

Maddə 143. Birbaşa dövlət idarəçiliyi formasının qəbul olunması **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Birbaşa dövlət idarəçiliyi formasının qəbul olunması haqqında qərarı Gürcüstan Hökuməti qəbul edir.

2. Birbaşa dövlət idarəçiliyini Gürcüstan Hökuməti tərəfindən təyin olunmuş Hökumət səlahiyyətli və ya kollegiya Orqanı – Fövqəladə İdarə və yaxud da bu Qanuna uyğun səlahiyyətli şəxs həyata keçirir.

3. Birbaşa dövlət idarəçiliyinin qəbul olunmasının əsaslarıdır:

a) Şuranın buraxılması və ya onun səlahiyyətlərinin dayandırılması;

b) Bu Qanunun 142-ci maddəsinin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda Şuranın səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verilməsi.

4. Birbaşa dövlət idarəçiliyi formasının qəbul olunması zamanı Bələdiyyə büdcəsini birbaşa

dövlət idarəçiliyini icra edəcək vəzifəli şəxsin/Orqanın təqdimatı ilə, əsasnamə ilə Gürcüstan Hökuməti təsdiq edir.

Maddə 144. Birbaşa dövlət idarəçiliyinin icrası **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyənin buraxılması və ya onun fəaliyyətinin dayandırılması zamanı birbaşa dövlət idarəçiliyini Gürcüstan Hökuməti tərəfindən təyin olunmuş Hökumət səlahiyyətli və ya kollegiya Orqanı – Fövqəladə İdarə həyata keçirir.

2. Bu Qanunun 142-ci maddəsinin birinci bəndinin „a“ və „q“ altbəndləri əsasında Şura səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verilərkən birbaşa dövlət idarəçiliyini fəaliyyətdə olan idarə heyyyəti sədri/mer həyata keçirir, lakin bu Qanunun 142-ci maddəsinin birinci bəndinin „b“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş halda idarə heyyyəti sədri/merin səlahiyyətlərinə son verildiyi zaman yeni idarə heyyyəti sədri/mer seçkilərinə qədər Gürcüstan Hökuməti elə ona Hökumət səlahiyyətli səlahiyyətlərini həvalə edir.

3. Birbaşa dövlət idarəçiliyini icra edəcək vəzifəli şəxs/Orqan Bələdiyyənin xüsusi və təhvil alınmış səlahiyyətərini həyata keçirir. Bu vəzifəli şəxsin/Orqanın əlavə səlahiyyətlərini və birbaşa dövlət idarəçiliyinin icra qaydaları əsasnamə ilə Gürcüstan Hökumətinin təsdiq etdiyi müvafiq əsasnamə ilə müəyyən olunur. Birbaşa dövlət idarəçiliyinin icrasına Gürcüstan Hökumətinin əsasnaməsi ilə müəyyən olunmuş qaydada nəzarəti Gürcüstan Hökuməti və ya Gürcüstan Hökuməti tərəfindən səlahiyyətli nazirlik həyata keçirir.

4. Bələdiyyə Orqanlarının buraxılması, səlahiyyətlərinin dayandırılması və vaxtından əvvəl son verilməsi haqqında qərarın Qanuniliyi məsələsi Gürcüstan Qanunvericiliyinə müvafiq olaraq məhkəməyə şikayət oluna bilər.

5. Bu maddənin 4-cü bəndi ilə nəzərdə tutulmuş qərarı şikayət etmək hüququ buraxılmış, səlahiyyəti dayandırılmış və ya səlahiyyətinə son verilmiş Şuranın üzvlərinin dördtə birinin və ya müvafiq Bələdiyyənin idarə heyyyətinin sədrinin/merin var.

Maddə 145. Birbaşa dövlət idarəçiliyini icra müddəti **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Birbaşa dövlət idarəçiliyi Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbədənəkənar seçkiləri nəticəsində seçilmiş Bələdiyyənin səlahiyyətlərinin tanınması gününə qədər davam edir, lakin əgər Bələdiyyə Orqanlarının səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verilməsindən növbəti seçkilərə qədər 1 ildən az vaxt qalıbsa – növbəti seçkilər nəticəsində seçilmiş Bələdiyyənin səlahiyyətlərinin tanınması gününə qədər.

2. Bu başlıqla nəzərdə tutulmuş halda Şuranın və idarə heyyyətinin sədrinin/merin buraxılması və ya səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl son verilməsi zamanı Şura və idarə heyyyətinin sədri/mer Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarına növbəti seçkilərə qədər vaxta seçilir.

HİSSƏ VII
Regional Məsləhət Şurası

FƏSİL XIX
Regional Məsləhət Şurasının status və səlahiyyətləri

Maddə 146. Regional Məsləhət Şurasının statusu **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Regional Məsləhət Şurası bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada yaradılan və fəaliyyəti bu Qanunla müəyyən olunan dövlət səlahiyyətlisi – Qubernator yanında mövcud olan Bələdiyyələrin məsləhət Orqanıdır.

2. Regional Məsləhət Şurasının məqsədi dövlət səlahiyyətlisinin – Qubernatorun səlahiyyətlərinin icra ərazisinin inkişaf planlaşdırılması və icrası prosesində Bələdiyyələrin maraqlarını təqdim etmək və nəzərə almaqdır.

Maddə 147. Regional Məsləhət Şurasının tərkibi **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Regional Məsləhət Şurasının tərkibinə vəzifəli olaraq bütün müvafiq Bələdiyyələrin idarə heyətinin rəhbərləri/merlər, Şura rəhbəri və Şura rəhbərinin müavini daxil olur.

Maddə 148. Regional Məsləhət Şurasının səlahiyyəti **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Regional Məsləhət Şurasının səlahiyyətləridir:

a) Dövlət səlahiyyətlisinin – Qubernatorun təqdimatı ilə müvafiq ərazidə dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək layihələrin, proqramların və onların xərclərinin müzakirəsi;

b) Dövlət səlahiyyətlisinin – Qubernatorun səlahiyyətlərinin icrası zamanı ərazinin social-iqtisadi inkişafı strategiyasının müzakirəsi;

q) Müvafiq ərazinin inkişaf planınlaşdırılması və icrası prosesində dövlət səlahiyyətlisi üçün – Qubernator üçün məsləhətlərin hazırlanması.

Maddə 149. Regional Məsləhət Şurasının fəaliyyət qaydası **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Regional Məsləhət Şurasının ilk iclası Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının seçkilərinin nəticəsinin rəsmi elan olunmasından 60 gün ərzində keçirilir. (30.07.2014 N 2589)

2. Regional Məsləhət Şurasının iclaslarını dövlət səlahiyyətlisi – Qubernator çağırır. Regional Məsləhət Şurası heç olmasa 3 ayda bir dəfə yığılır.

3. Regional Məsləhət Şurasının iclası, əgər məsləhət Şurasının üzvlərinin yarısından çoxu iştirak edirsə səlahiyyətlidir.

4. Regional Məsləhət Şurasının iclası Məsləhət Şurasının iclas protokolu ilə qeyd olunur.

5. Regional Məsləhət Şurasının məsləhəti Məsləhət Şurasının üzvlərinin əksəriyyəti ilə hazırlayır.

6. Regional Məsləhət Şurasının fəaliyyətinin təşkilini dövlət səlahiyyətlisi – Qubernator idarəsi təmin edir.

HİSSƏ VIII

Keçid və yekun müddəalar

FƏSİL XX

Keçid müddəalar

Maddə 150. Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının seçkiləri və səlahiyyət müddətləri

1. 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkiləri, bu Qanunun 152-ci maddəsinin əsasında ləğv olunmuş Bələdiyyələrdən başqa, 2013-cü ilin 1 yanvar tarixində mövcud olmuş Bələdiyyələr və özünüidarə şəhərlərində, həmçinin bu Qanunun 151-ci maddəsinin birinci bəndi ilə müəyyən olunmuş Özünüidarəetmə şəhəri və 152-ci maddə əsasında yaranmış yeni Bələdiyyələrdə keçirilir.

2. 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkiləri zamanı bu Qanuna uyğun olaraq Bələdiyyə Şuraları və idarə heyyyəti sədrləri/merlər seçiləcəkdir.

3. 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərindən sonra Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkisi 2017-ci ilin oktyabr ayında keçiriləcəkdir. 2017 -ci ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanları seçkilərini seçkiyə 60 gün qalmış Baş nazirin kontrasignasiyası ilə Gürcüstan prezidenti təyin edir. 2014-cü ildə seçilmiş Şuranın səlahiyyət müddəti 2017-ci ildə keçiriləcək Şuranın növbəti seçkilərinin nəticəsində seçilmiş müvafiq Şuranın səlahiyyətləri tanındığı an sona çatır. 2014-cü ildə seçilmiş İdarə Heyyyəti Rəhbərinin/merin səlahiyyət müddəti 2017-ci ildə keçiriləcək İdarə heyyyəti rəhbərinin/merin növbəti seçkilərinin nəticəsində seçilmiş müvafiq İdarə heyyyəti rəhbərinin/merin səlahiyyətləri başladığı anda bitir.

Maddə 151. Özünüidarə şəhərləri və Bələdiyyələrinin inzibati mərkəzləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Özünüidarəetmə şəhəri statusu „Yerli Özünüidarə haqqında“ 2005-ci ilin Gürcüstan Əsas Qanunu ilə verilib və bu Qanunla şəhərlərə: Tibilisiyə, Rustaviyə, Kutaisiyə, Potiyə, Batumiyə, Telaviyə, Ozurgetiyə, Zuqdidiyə, Qoriyə, Ambrolauriyə, Mtsxetaya və Axalçixeyə verilir.

2. Bələdiyyənin (Özünüidarə şəhərindən başqa) inzibati mərkəzi olaraq 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərinə qədər mövcud olmuş Bələdiyyənin inzibati mərkəzi hesab olunur.

3. Bu Qanunun 152-ci maddəsi əsasında yaranmış Bələdiyyənin İnzibati Mərkəzi bu Qanunun 10-cu maddəsinə uyğun olaraq müəyyən olunur.

Maddə 152. Bələdiyyələrin ərazi optimallaşdırılması

1. „Gürcüstan Regional İnkişafın Hökumət Komissiyasının əsasnaməsinin təsiq olunması haqqında“ Gürcüstan Hökumətinin 2010-cu ilin 28 sentyabr №297-li əsasnaməsi ilə yaradılmış Gürcüstanın Regional İnkişaf Hökumət Komissiyası (bundan sonra – Hökumət komissiyası):

a) Bu Qanunun yayınlanmasından 1 ay müddətində ərazi optimallaşdırılmasının meyarlarını hazırlayır;

b) Şəhər tipli yaşayış məntəqələri üçün (Telavi, Ozurgeti, Zuqdid, Qori, Ambrolauri, Mçxeta və Axalçixe) Özünüidarəetmə şəhəri statusunun verilməsi ilə bağlı bu bəndin „a“ altbəndinə uyğun olaraq işlənib hazırlanmış Bələdiyyələrin ərazi optimallaşdırılması meyarları əsasında, bu Qanunun yayımlanmasından 3 gün müddətində yeni özünüidarə icmalarının yaradılması haqqında təkliflər hazırlayır və Gürcüstan Hökumətinə təqdim edir;

q) Bu bəndin „b“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş işlərin icrasından sonra digər Bələdiyyələrin

ərazi optimallaşdırılması ilə bağlı və 2017-ci ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərinə qədər 1 ildən gec olmamaqla bu Bələdiyyənin bölünməsi haqqında təklif hazırlayır və Gürcüstan Hökumətinə təqdim edir.

2. Bu maddənin birinci bəndinin „b“ və „q“ altbəndləri ilə nəzərdə tutulmuş təkliflərin hazırlanması zamanı Hökumət komissiyası bu maddənin birinci bəndinin „a“ altbəndinə uyğun olaraq hazırlanmış meyarlarla və bu Qanunun 10-cu maddəsinin tələbini rəhbər tutur.

3. Gürcüstan Hökuməti bu maddənin birinci bəndinin „b“ və „q“ altbəndləri əsasında işlənib hazırlanmış təklifləri nəzərə alaraq, bu Qanunun 10-cu maddəsi ilə müəyyən olunmuş qaydada, Bələdiyyənin yaradılması və ləğv olunması haqqında təkliflə Gürcüstan parlamentinə müraciət edir. Bu maddənin birinci bəndinin „b“ altbəndinə uyğun olaraq şəhər tipli yaşayış məntəqələri üçün (Telavi, Ozurgeti, Zuqdidi, Qori, Ambrolauri, Mçxeta və Axalçixə) Özünüidarəetmə şəhəri statusunun verilməsi ilə bağlı müvafiq Bələdiyyələrin ayrılması məsələsi Hökumət komissiyası tərəfindən müraciətin olunmasından 15 gün ərzində Gürcüstan Parlamentində təşəbbüs olunmalıdır.

4. 2017-ci ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarına növbəti seçkilər bu Qanunun 150-ci maddəsinin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş və bu maddənin birinci bəndi əsasında yaradılmış özünüidare vahidində keçirilir.

Maddə 153. Qanunun işəməsi ilə bağlı görüləcək tədbirlər

1. Hökumət komissiyası bu Qanunun 152-ci maddəsi əsasında yaradılmış yeni Bələdiyyənin büdcəsinin tərtibi, büdcə gəlirlərinin və ödəmələrin bölüdürlməsinin müvəqqəti qaydasını 2014-cü ilin onuna qədər olan dönmə üçün hazırlayır, həmçinin bu Bələdiyyələr arasında əmlakın və səlahiyyətlərin bölünməsi qaydasını.

2. Bu maddənin birinci bəndində qeyd olunmuş inzibati-hüquqi aktlar layihəsi 2014-cü ilin 31 mayından gec olmamaq şərti ilə təsdiq olunması üçün Gürcüstan Hökumətinə göndərilir.

3. Ləğv olunması nəticəsində bu Qanunun 151-ci və 152-ci maddələri əsasında yeni Bələdiyyələrin yarandığı özünüidare vahidində 2014-cü ilin 1 may tarixinə qədər bu maddənin birinci bəndinə uyğun olaraq müvəqqəti işçi qrupları yaradılır. Müvəqqəti işçi qrupu Gürcüstan Hökuməti tərəfindən təsdiq olunmuş qaydalar əsasında Bələdiyyələr arasında əmlak və səlahiyyətlərin bölünməsi haqqında təkliflərin hazırlanması və təsdiq olunması üçün Şuraya təqdim edir. Müvafiq Bələdiyyə Şurası 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərindən gec olmamaq şərti ilə qərarlar qəbul edir.

4. Yeni Bələdiyyələrin büdcəsində gəlirlərin maneyəsiz əks olunması məqsədi ilə Gürcüstan Maliyyə Nazirliyi 2014-cü ilin 1 iyun tarixinə qədər lazımi tədbirlər həyata keçirir.

5. 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkiləri nəticəsində seçilmiş Bələdiyyə Şuralarının ilk iclasını seçkilərin yekun nəticələrinin cəmlənməsindən, hesablanmasından 30 gün müddətində Mərkəzi Seçki Komissiyası çağırır.

6. 2014-cü ilin 1 iyun tarixinə qədər Gürcüstan Maliyyə Nazirliyi və Gürcüstanın Regional İnkişaf və İnfrastruktur Nazirliyi bu Qanunun 152-ci maddəsi əsasında yaradılmış yeni Bələdiyyələrin 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərindən sonrakı dönmənin büdcələrinin tərtibinin müvəqqəti qaydasının hazırlanması və təsdiq olunması üçün Gürcüstan Hökumətinə təqdim olunmasını təmin edir. Natamam Bələdiyyə Şurasının səlahiyyətləri yeni seçilmiş Şuranın səlahiyyətlərinin və ya Bələdiyyə ərazisində yaradılmış yeni Bələdiyyələrin Şuralarından birinin ilk yığıncağının baş tutduğu anda bitir.

Maddə 154. Büdcələr arasında gəlirlərin ayrılması

1. Gürcüstan Hökuməti 2014-cü ilin 1 sentyabr tarixinə qədər Gürcüstan parlamentinə müzakirə olunması üçün „Gürcüstan Büdcə Məcəlləsində dəyişikliklərin edilməsi haqqında“ Gürcüstan dövlət, Abxaziya və Acara Muxtar Respublikalarının və Bələdiyyələrin büdcələri arasında fəzi göstəricilərinə uyğun olaraq ayrılmasını müəyyən edən Qanun layihəsini təqdim edir.

2. Bu maddənin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş Qanun layihəsi ilə müxtəlif səviyyəli büdcələr arasında gəlir vergilərinin bölünməsinin proporsiya və mexanizmləri, həmçinin Bələdiyyə üçün ayrılacaq bərabərləşdirici köçürmələrin tam fondunun nominal bütöv daxili məhsula faiz nisbəti və bərabərləşdirici köçürmənin bölüşdürülməsinin müvafiq qaydası müəyyən edilir.

3. Bu maddə ilə nəzərdə tutulmuş Qanun layihəsinin hazırlanmasını Gürcüstan Maliyyə Nazirliyi təmin edir.

Maddə 155. Qeyri-maliyyə aktivlərinin artması həcmnin müəyyən olunması (2014-cü ilin Yerli Özünüidarətmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)

1. Büdcə ili üçün planlaşdırılmış qeyri-maliyyə aktivlərinin artmasının ümumi həcmnin faiz göstəricisi həmin bücdən ili üçün planlaşdırılmış Bələdiyyə büdcə vergilərinin ümumi həcmində planlaşdırılacaq ilin qarşıdakı 3 ilin analoji illik orta göstəricisindən az olmamalıdır.

2. Bu Qanununla nəzərdə tutulmuş halda Bələdiyyənin bölünməsi nəticəsində yaradılmış Bələdiyyələrə bu maddənin birinci bəndinin tələblərinin şamil olunduğu zaman planlaşdırılacaq ilin qarşıdakı 3 ilin büdcə vergilərinin orta göstəricisi bölünməyə qədər mövcud olmuş Bələdiyyənin məlumatları ilə hesablanırdı.

Maddə 156. Yerli Özünüidarətmənin rəsmi işçilərinin ştat saylarının müəyyən olunmasının müvəqqəti qaydası (bu maddə 2019-cu ilin 1 yanvar tarixinə qədər qüvvədədir)

1. İdarə heyətinin/merin və Şuranın rəsmi işçilərinin ştat siyahısı ilə nəzərdə tutulmuş Yerli Özünüidarətmənin rəsmi işçilərinin ştat sayın 30-dan az olmamalıdır. O rəsmi işçilərin qeyd olunan minimal sayından az olmamalıdır (30 ştat vahidi), müvafiq Şurada 2010-cü ilin Yerli Özünüidarətmənin Nümayəndəlik Orqanlarına seçkilər üçün müəyyən olunmuş majoritar ölkələrin sayının və özünüidarə vahidində qeydiyyatda alınmış hər 500 seçiciyə 1 ştatın əlavə qəbul edlimiş cəmi. **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarətmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

2. Bələdiyyənin ştatdan kənar işçilərinin sayı İdarə heyəti və Şura aparatının rəsmi işçilərinin ştat sayının 10 fazindən artıq olamalıdır. Rəsmi işçilərin ştat sayının 10 fazinin 5 vahidən az olduğu özünüidarə vahidində ştatdankənar işçilərin sayının 5 vahidə qədər artırılması mümkündür. (2015-ci ilin bir yanvar tarixindən qüvvəyə minsin)

3. İdarə heyəti/meriyanın və Şura aparatının işçiləri arasında ödəmə xərcləri Bələdiyyə büdcəsi ilə əzərdə tutulmuş xərclərin 25 faizindən artıq olmamalıdır. (2015-ci ilin bir yanvar tarixindən qüvvəyə minsin)

4. Bu maddənin birinci–3-cü bəndlərinin təsiri Özünüidarətmə şəhəri Tbilisiyə həmçinin Axalqoriyə, Eredviyə, Kurtiyə, Tiğviyə və Acara Bələdiyyələrinə aid edilmir. **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarətmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

Maddə 157. Yerli Özünüidarətmənin rəsmi işçilərinin öyrədilməsi

Gürcüstan Regional İnkişaf və İnfrastruktur Nazirliyi Yerli Özünüidarətmənin rəsmi işçilərinin maneəsiz öyrədilməsi sisteminin inkişafı haqqında təkliflər hazırlayır və 2014-cü ilin 1 may tarixindən gec olmamaq şərti ilə müzakirə olunması üçün Gürcüstan Hökumətinə göndərir.

Maddə 158. Yeni yaradılmış Bələdiyyənin texniki-material təminatı

1. Bu Qanunun 152-ci maddəsi əsasında yaranmış yeni Bələdiyyələr Orqanlarının yerləşdirilməsi (lazım gələdiyi halda onlar üçün binaların verilməsi, yeni binaların tikilməsi, Bələdiyyə mülkiyyətində olan binalarda təmir işlərinin aparılması) və maddi- texniki baza ilə təmin olunmasını Gürcüstan Hökuməti yerinə yetirir.

2. Bu maddənin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş işlərin icrası üçün Gürcüstan Hökumətinin qərarı ilə lazım gələn tədbirləri öz səlahiyyətləri çərçivəsində Gürcüstan Regional İnkişaf və İnfrastruktur, Gürcüstan Maliyyə və Davamlı İnkişaf Nazirlikləri görürlər.

Maddə 159. Bələdiyyə ərazisində infrastrukturun inkişafının təmin olunması **(Bu maddə 2018-ci ilin yanvarın 1-dək qüvvədədir)**

Bələdiyyə tərəfindən öz səlahiyyətlərini yerinə yetirilməsinin təmin olunması üçün Bələdiyyənin təşəbbüsü ilə və Gürcüstan Hökumətinin tapşırığı ilə müvafiq dövlət qurumu Bələdiyyə tərəfindən öz səlahiyyətlərinin icarsı üçün lazım gələn infrastruktur layihələrini həyata keçirməlidir.

Maddə 160. Bələdiyyənin inzibati sərhədlərinin müəyyən edilməsi zamanı kartoqrafik materialların hazırlanmasının təmin olunması

Gürcüstan Ədliyyə Nazirliyi:

a) 2014-cü ilin 1 iyul tarixinə qədər Gürcüstan Hökumətinə Bələdiyyənin inzibati

sərhədlərinin müəyyən olunması qaydasının müəyyən olunması haqqında Gürcüstan Hökumətinin əsasnamə layihəsini təsdiqlənməsi üçün təqdim edir;

b) Bu maddənin „a“ altbəndi ilə müəyyən olunmuş məqsədlə 2014-cü ilin 1 iyun tarixinə qədər Gürcüstan Hökumətinə təsdiq olunması üçün müvafiq dövlət məqsədləri layihəsini təqdim etsin.

Maddə 161. Keçid dönməndə hüquqi aktların təsiri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bu Qanunun 151-ci maddəsinin birinci bəndi ilə və 152-ci maddəsi əsasında yaradılmış Bələdiyyə Orqanları tərəfindən müvafiq normativ aktların qəbul olunmasına qədər bu Bələdiyyələrin inzibati sərhədlərində bölünmə nəticəsində yaranmış yeni Bələdiyyələrin inzibati hüquqi aktarı təsir edir.

2. Tbilisi şəhəri Bələdiyyəsi tərəfindən müvafiq normativ aktların qəbul olunmasına qədər Tbilisi şəhərinin meri və Tbilisi şəhəri normativ aktları gücünü saxlayır.

Maddə 162. Bələdiyyələr üçün Kənt təsərrüfatı təyinatlı torpağın verilmə müddəti

Gürcüstan Ədliyyə Nazirliyi, Gürcüstanın Regional İnkişafı və İnfrastruktur Nazirliyi, Gürcüstan İqtisadiyyat və davamlı İnkişaf Nazirliyi və Gürcüstan Maliyyə Nazirliyi 2017-ci ilin 1 yanvar tarixinə qədər Bələdiyyə üçün kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqların verilmə müddətlərini əks etdirən müvafiq cədvəllər və qaydalar hazırlayırlar və təsdiq olunması üçün Gürcüstan Hökumətinə təqdim edirlər.

Maddə 163. Bələdiyyəyə içməli suyun verilməsi səlahiyyətlərinin icra şərtləri **(2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin)**

1. Bələdiyyə bu Qanunun 16-cı maddəsinin 2-ci bəndinin „t“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlər çərçivəsində içməli suyun verilməsi və su kanalları ilə xidməti müvafiq lisenziya ilə özəl hüquqi subyektlər vasitəsi ilə içməli suyun verilməsi və kanal xidmətini müvafiq lisenziyalı ötürücünün həyata keçirmədiyi yaşayış məntəqələrində təmin edir.

2. Bələdiyyə ilə Gürcüstan Energetika və su ilə təchizetməni nizamlayan milli komissiya və təqdim edən özəl hüquqlu hüquqi şəxs arasında hüquqi münasibətlərin şərti bu Qanunun 16-cı maddəsinin 2-ci bəndinin „t“ altbəndi ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlər çərçivəsində müvafiq Qanunvericilik aktı ilə müəyyən olunur.

3. Bu maddənin 2-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş Qanunvericilik aktının layihəsini 2014-cü ilin 31 dekabr tarixinə qədər Gürcüstan Regional İnkişaf və İnfrastruktur Nazirliyi hazırlayır və layihəni Gürcüstan parlamentinə Gürcüstan Hökuməti təqdim edir. (30.07.2014 N 2589)

Maddə 163¹. Bələdiyyələrdə yanğın təhlükəsi və fəvqəladə hallardan əhalinin və ərazinin müdafiəsinin təmin olunmasının müvəqqəti qaydası (30.07.2014 N 2585 2014-cü ilin 3 iyul tarixindən yaranmış hüquqi münasibətlərə aid edilsin)

1. 2015-ci ilin 10 yanvar tarixinə qədər Bələdiyyələrdə yanğın təhlükəsi və fəvqəladə hallardan əhalinin və ərazinin müdafiəsinin təmin olunmasını Bələdiyyə təmin edir. Qeyd olunan səlahiyyəti Bələdiyyə Gürcüstan Qanunvericiliyinə uyğun olaraq Bələdiyyənin xüsusi səlahiyyəti kimi həyata keçirir.

2. „Bələdiyyənin bölünməsi və özünüidarə icmalarının – yeni Bələdiyyələrin yaradılması“ Gürcüstan parlamentinin 2014-cü ilin 4 aprel tarixli №2205-II-li əsasnaməsinə uyğun olaraq bölünmüş Bələdiyyələrdə bu maddənin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətini bölünmə nəticəsində ləğv olunmuş Bələdiyyənin İnzibati sərhədlərinin çərçivəsində yalnız müvafiq Özünüidarəetmə şəhəri həyata keçirir.

3. Bu maddənin birinci bəndi ilə müəyyən olunmuş səlahiyyəti icra edəcək Bələdiyyənin müvafiq struktur vahidində/struktur vahidinin alt bölməsində işlə təmin olunmuş işçilərə bu Qanunun 150-ci maddəsinin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş Bələdiyyə işçilərinin ştat sayının məhdudlaşdırılması aid edilmir, lakin Bələdiyyənin müvafiq struktur vahidinin rəhbərinə – bu Qanunun 52-ci maddəsinin 2-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş vəzifəli şəxslərin sayının azaldılması.

Maddə 164. Gürcüstanın İşğal olunmuş ərazilərində Yerli özünüidarə etmənin icrası (30.07.2014 N 2585 2014-cü ilin 3 iyuldan yaradılmış hüquqi aktlara tətbiq edilsin)

1. Axalqorinin, Erdivin, Kurtun, Tixvi və Acara Bələdiyyələrində 2006-cı ilin Yerli Özünüidarəetmə Nümayəndlik Orqanlarının seçkiləri nəticəsində yaranmış Yerli Özünüidarəetmə Orqanları, həmçinin, İdarə heyətləri və özünüidarə vahidlərinin inzibati Orqanları səlahiyyətlərini qeyd olunan ərazilərdə Gürcüstanın yurisdiksiyasını bərpa olunana qədər və Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının yaranmasına qədər həyata keçirirlər.

2. Əgər bu maddə ilə başqa nəşə nəzərə alınmayıbsa, Axaqori, Erdvi, Kurti, Tiğvi və Acara Bələdiyyələrinin səlahiyyətləri, onların Orqanlarının strukturları, fəaliyyət qaydaları və səlahiyyətləri bu qanunla müəyyən olunur. Özünüidarə Vahidinin ərazi Orqanlarının səlahiyyətləri bu maddənin 3-cü bəndinə uyğun olaraq Bələdiyyə idarəheyətinin əsasnaməsi ilə müəyyən olunur. Axaqori, Erdvi, Kurti, Tiğvi və Acara Bələdiyyə Şuralarının Özünüidarə vahidinin yeni ərazi Orqanı yaratmaq səlahiyyətləri yoxdur, lakin idarə heyətlərinin – hüququ var ki, öz nümayəndələrini təyin etsinlər.

3. Axlaqori, Erdvi, Kurti, Tiğvi və Acara Bələdiyyələri Orqanlarının məcburi köçkünlərin məskunlaşdıqları başqa özünüidarə vahidləri ərazisində, hansılar ki, daimi olaraq yaşayırdılar Axalqori, Erdvi, Kurti, Tiğvi və Acara Bələdiyyələrinin ərazisində öz xüsusi və təhvil verilmiş səlahiyyətləri ilə nəzərdə tutulmuş yalnız birbaşa olaraq qeyd olunan şəxslərə daimi yaşayış yerlərinə dönənə qədər kömək etməyi nəzərdə tutan tədbirləri icra etmək hüquqları yoxdur.

4. Axalqori, Erdvi, Kurti, Tiğvi və Acara Bələdiyyələrinin idarə heyəti sədrlərinin vəzifəyə seçilməsi və vəzifədən kənarlaşdırılması zamanı bu maddənin 33-cü və 34-cü maddələri ilə müəyyən olunmuş Bələdiyyənin idarə heyəti sədrinin vəzifəyə seçilməsi və vəzifədən kənarlaşdırılması qaydaları istifadə olunur, əgər bu maddə ilə fərqli prosedur nəzərdə tutulmayıbsa.

5. Bələdiyyənin İdarə heyəti sədrlərinin vəzifəyə seçilməsi və vəzifədən kənarlaşdırılması haqqında qərarı müvafiq Bələdiyyənin Şurası siyahı tərkibinin əksəriyyəti ilə qəbul edir. İdarə heyətinin sədrliyinə namizəd olaraq müvafiq Bələdiyyə Şurasının üzvü, Şuranın vəzifəli şəxslərindən başqa və ya seçki hüququ olan, ən az beş il Gürcüstanda yaşamış və seçkilərin təyin olunacağı günə qədər 2 il ərzində daimi olaraq Gürcüstanda yaşamış və müvafiq Bələdiyyədən məcburi köçgün- qaçqın olan 25 yaşlı Gürcüstan vətəndaşı seçilə bilər.

6. Bələdiyyənin idarə heyətinə sdər seçilmiş Bələdiyyə Şurasının üzvünün Bələdiyyə Şurası səlahiyyətləri dayandırılır. Qeyd olunan şəxsi Şura üzvlüyü səlahiyyətləri idarə heyəti sədrliyinin səlahiyyətləri dayandırıldığı halda bərp olunur, müvafiq faktı aşkar olunduqdan bir gün sonra, bunu da Bələdiyyə Şurası bilgi olaraq qəbul edir və protokol yazılışı şəildə Qanunlaşdırır.

7. Bu maddənin qüvvəyə mindiyi andan Bələdiyyə Şurası yeni idarə heyəti sədrini seçmək hüququna malikdir. Əks halda Bələdiyyənin müvafiq vəzifəli şəxsinin səlahiyyətləri bu maddənin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş müddətdə və ya bu maddənin 5-ci bəndinə uyğun olaraq Bələdiyyə idarə heyəti sədrinin seçkilərinə qədər uzadılır.

8. Axalqori, Erdvi, Kurti, Tığvi və Acara Bələdiyyələrinin idarə heyəti sədrələrinə qarşı bu maddənin 56-cı maddəsinin 2-ci bəndinin „t“ alt bəndi ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlərin dayandırılması əsası istifadə olunmur.

Maddə 165. Qanunun qüvvəyə minməsi üçün görüləsi işlər

1. Gürcüstan Hökuməti:

a) 2014-cü ilin 1 iyuluna qədər Bələdiyyənin İnzibati sərhədlərində yerləşən coğrafi obyektlərin adlandırılması qaydasının təsdiq olunmasını təmin edir;

b) 2014-cü ilin 1 iyununa qədər, Gürcüstan parlamenti yanında fəaliyyət göstərən heraldika Şurası ilə əvvəlcədən razılaşma nəticəsində Bələdiyyənin gerbinin, bayrağının və digər simvollarının təyin olunması və istifadə qaydalarının müəyyən olunmasını təmin edir;

q) 2014-cü ilin 1 iyununa qədər Bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi, istifadə və idarə hüququ ilə verilməsi qaydalarını, əmlakın özəlləşdirilməsi zamanı ilkin özəlləşdirmə qiymətinin, əmlakın istifadə hüququ ilə verilməsi zamanı isə kirayənin dəyərini və kirayənin ilkin dəyərinin, həmçinin ödəmə qaydalarının müəyyən edilməsi və təsdiq olunmasını təmin edir;

d) 2015-ci ilin 1 yanvarına qədər Yerli Özünüidarəetmənin icrasında olan vətəndaşların iştirakının əlavə formalarının yaradılmasının təmin olunması üçün Qanun layihəsi hazırlayır və təsdiq olunması üçün Gürcüstan parlamentinə təqdim edir;

e) 2016-cü ilin 1 yanvar tarixinə qədər yerli əhəmiyyətli təbii sərvətlərin, həmçinin su və torpaq ehtiyatlarının müəyyən olunması məqsədi ilə Qanun layihəsi hazırlayır və təsdiq olunması üçün Gürcüstan parlamentinə təqdim edir.

2. Gürcüstan Hökuməti 2015-ci ilin 1 yanvar tarixinə qədər Dövlət və Bələdiyyə səlahiyyətlərinin tam ayrılması üçün müvafiq Qanunvericilik dəyişikliklərinin hazırlanmasını, həmçinin lazım gəldikdə Bələdiyyə üçün səlahiyyətlərin təhvil verilməsi məqsədi ilə müvafiq sahələrin müəyyən olunması və Gürcüstan parlamentinə Qanun layihəsinin təqdim olunmasını təmin etməlidir.

3. Gürcüstan Ədliyyə Nazirliyi 2014-cü ilin 1 iyul tarixinə qədər qeydiyyat məlumatları əsasında Bələdiyyənin qeydiyyatını, qeydiyyat məlumatlarının yenilənməsini və istifadə qaydasının təsdiq olunmasını təmin edir.

4. Bələdiyyə Şuraları 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunmasından 6 ay ərzində öz normativ aktlarının bu Qanunla uyğunluğunu təmin etsinlər.

FƏSİL XXI Yekun müddəalar

Maddə 166. Qanunun qüvvəyə minməsi ilə bağlı hüquqi qüvvəsini itirmiş normativ aktlar

1. 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən gücünü itirmiş hesab olunsun:

a) „Yerli Özünüidarəetmə haqqında“ Gürcüstan Baş Qanunu (Gürcüstan Qanunvericilik xəbərləri, №2, 09.01.2006, maddə. 12);

b) „Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının fəaliyyətlərinə dövlət nəzarəti haqqında“ Gürcüstan Qanunu (Gürcüstan Qanunvericilik xəbərləri, №22, 19.06.2007, maddə. 194);

q) „Gürcüstanın paytaxtı – Tbilisi haqqında“ Gürcüstan Qanunu (Gürcüstan Qanunvericilik xəbərləri, №11-12, 14.03.1998, səh. 42);

d) „Yerli Özünüidarəetmə vahidinin əmlakı haqqında“ Gürcüstan Qanunu (Gürcüstan Qanunvericilik xəbərləri, №15, 19.04.2005, səh. 101).

2. Bu Qanun qüvvəyə mindiyi andan qüvvəsini itirmiş sayılsın „Yerli Özünüidarəetmə haqqında“ 2005-ci ilin Gürcüstan Əsas Qanunu (Gürcüstan Qanunvericilik xəbərləri, №2, 09.01.2006, maddə. 12) 11-ci, 12-ci və 14-cü maddələri.

3. Bu maddənin birinci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş Qanunvericilik aktlarının qüvvəsini itirmiş elan olunduğu gündən onların əsasında verilmiş Qanuna tabe normativ inzibati-hüquqi aktlar bu aktların səlahiyyətli Orqanları tərəfindən Gürcüstan Qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada ləğv olunana qədər hüquqi qüvvəsini saxlayır.

Maddə 167. Qanunun qüvvəyə minmə qaydası

1. Bu Qanun, bu Qanunun birinci–3-cü maddələri, 4-cü maddəsinin birinci və 3-cü bəndləri, 5-ci–9-cu, 14-cü–149-cu, 151-ci, 155-ci, 156-cı, 161-ci və 163-cü maddələri istisna olmaqla, yayımlandığı andan qüvvəyə minsin.

2. Bu Qanunun birinci–3-cü maddələri, 4-cü maddəsinin birinci və 3-cü bəndləri, 5-ci–9-cu və 14-cü–100-cü maddələri, 101-ci maddənin birinci bəndi, 102-ci–149-cu, 151-ci, 155-ci, 161-ci və 163-cü maddələri 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən qüvvəyə minsin.

3. Bu Qanunun 156-cı maddəsinin birinci və 4-cü bəndləri 2014-cü ilin Yerli Özünüidarəetmə Orqanlarının növbəti seçkilərinin nəticələrinin rəsmi olaraq elan olunduğu gündən 120 gün sonra qüvvəyə minsin.

4. Bu Qanunun 156-cı maddəsinin 2-ci və 3-cü bəndləri və 101-ci maddənin 2-ci bəndi 2015-ci ilin 1 yanvar tarixindən qüvvəyə minsin.

5. Bu Qanunun 155-ci və 156-cı maddələri 2019-cu ilin 1 yanvar tarixinə qədər, lakin 159-cu maddə – 2018-ci ilin 1 yanvar tarixinə qədər qüvvəyə minsin.

Gürcüstan Prezidenti

Qiorqi Marqvelaşvili

Kutaisi,

2014-cü il 5 fevral.

№1958-II s